kpss

Genel Kültür

facebook:
Kpss Kaynak Arşivi
Kpss Döküman Arşivi

Sen sor ben söyleyeyim

facebook :
Kpss Kaynak Arşivi
Kpss Döküman Arşivi

Tarih

çıkmış soru analizi

TARİH SORULARININ DAĞILIMI	2001 KMS	2002 KPSS	2003 KPSS	2004 KPSS	2005 KPSS	2006 KPSS	2007 KPSS	2008 KPSS	2009 KPSS	2010 KPSS	2011 KPSS	TOPLAM
İslamiyet Öncesi Türk Tarihi	1	1	–	2	2	1	1	1	1	1	2	13
İlk Müslüman Türk Devletleri ve Beylikleri	2	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2	22
Osmanlı Devleti'nde Kuruluş ve Yükselme Dönemi	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
Osmanlı Devleti'nde Kültür ve Uygarlık	3	3	3	3	2	2	2	2	1	2	2	25
XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti (Duraklama Dönemi)	–	–	1	–	–	–	1	–	1	–	–	3
XVIII.Yüzyılda Osmanlı Devleti (Gerileme Dönemi)	–	2	–	–	–	1	–	–	–	1	–	4
Avrupa Tarihi	–	–	–	–	–	–	1	1	2	1	–	5
XIX. Yüzyılda Osmanlı Devleti (Dağılma Dönemi)	2	–	3	2	2	2	1	3	1	2	3	21
XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti ve I. Dünya Savaşı	1	1	1	1	2	1	1	–	–	–	3	11
Millî Mücadele Hazırlık Dönemi (Genelgeler - Kongreler)	1	3	–	2	1	3	3	3	1	3	1	21
I. TBMM	–	–	1	1	1	1	1	2	3	–	–	10
Millî Mücadele Muharebeler Dönemi (Cepheler - Antlaşmalar)	4	3	6	3	5	2	3	2	3	4	4	39
İç Politika	2	4	2	–	2	2	1	1	1	2	1	18
İlkeler	1	2	1	2	2	1	1	3	4	3	3	23
Atatürk İnkılapları	11	8	6	8	7	7	10	9	7	5	6	84
Dış Politika ve Atatürk Sonrası Gelişmeler	2	1	3	4	3	5	2	1	2	4	3	30
TOPLAM	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	330

facebook: Kpss Kaynak Arşivi
Kpss Döküman Arşivi

Analiz

İslamiyet Öncesi Türk Tarihi ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

Tarihin bilinen ilk Türk topluluğu hangisidir?

Cevap

- İskitler (Sakalar)

Soru

Tarihin bilinen ilk Türk devleti hangisidir?

Cevap

- Asya Hun Devleti (Büyük Hun Devleti)

Soru

En genel şekliyle Türklerin ana yurdu neresidir?

Cevap

- Orta Asya

Soru

Türklerin ana yurdunun tam olarak tespit edilememesinde neler etkilidir?

Cevap

- Türklerin göçebe yaşam tarzına sahip olması
- Türklerin göçebe yaşamasından dolayı yazılı kültürle geç tanışması
- Türklerin Orta Asya dışında da devletler kurması

Soru

Türklerin ana yurdu (Orta Asya'yı) terk etme sebepleri nelerdir?

Cevap

- Çin, Moğol, Tunguz gibi toplulukların baskılarının artması
- Kuraklığın artması
- Otlak ve meraların azalması
- Hayvan hastalıklarının yaygınlaşması
- Boylar arası mücadelenin artması
- Bağımsız yaşama duygusu
- Yeni yerler fethetme düşüncesi (Cihan hâkimiyeti anlayışı)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türk adının Çin, Pers, Bizans, Roma, Hint, Arap gibi toplulukların kaynaklarında da sıklıkla yer alması neyin kanıtıdır?

Cevap

- Türklerin, geniş bir coğrafyada bu topluluklarla ilişki kurduğunun

Soru

Türk göçlerinin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Farklı bölgelerde Türk devletleri kurulmuştur.
- Türk kültürü geniş bir alana yayılmıştır.
- Bazı Türk toplulukları göç ettikleri yerlerde kalabalık yerli nüfus içinde tutunamayarak millî kimlik kaybına uğramıştır.
- Türkler gittikleri yerlerde devlet yönetimi ve askerî teşkilatlanma açısından örnek oluşturmuşlardır.

Soru

Türklerin göçlerle dünya üzerinde geniş bir alana yayılması Türk tarihi açısından nasıl bir sonuç doğurmuştur?

Cevap

- Türk tarihinin bir bütün olarak incelenmesi zorlaşmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Orta Asya'nın coğrafi koşulları Türklerin yaşantılarını nasıl etkilemiştir?

Cevap

- Karasal iklime sahip olan Orta Asya bozkırları, tarımdan çok hayvancılığa elverişlidir. Bu nedenle Türklerin temel geçim kaynağı hayvancılık olmuştur.
- Türk boyları, sürülerine otlak ve su bulabilmek için göçebe (konargöçer) yaşam biçimini benimsemişlerdir.
- Evcilleştirilen hayvanların beslenmesi için bazı bitkilerin ekilmesi zorunlu hâle gelmiştir. Türkler hayvanları için yonca, kendi beslenmeleri için mısır yetiştirmişlerdir.
- Hayvancılıkla uğraşılması ve konargöçer yaşam biçimi atın evcilleştirilmesini zorunlu hâle getirmiştir.
- Bozkırların zor koşulları Türklerde güçlü bir irade oluşmasına ve dayanıklılığın artmasına yol açmıştır.

Soru

Asya Hun Devleti'nin kurucusu kimdir?

Cevap

- Teoman (Tuman)

Soru

Türk boylarını ilk kez tek çatı altında toplayarak Türk siyasi birliğini sağlayan devlet hangisidir?

Cevap

- Asya Hun Devleti

Soru

İskitlerin önemli yönleri nelerdir?

Cevap

- İskitlerin yöneticileri Türk, halkının çoğunluğu İranlı'dır.
- İskitlerin yaşayış tarzları, gelenekleri, dilleri ve sanatları diğer Türk topluluklarına benzemektedir.
- Alp Er Tunga, İskitlerin ünlü hükümdarlarından biridir.
- Bilinen ilk Türk topluluğudur.
- İskitler ile İran'daki Medler ve Persler arasında uzun yıllar savaşlar yapılmıştır. Bu savaşlar Şehname'de anlatılmaktadır.
- İskitler, MS II. yüzyıl sonlarına doğru zayıflayarak Hunların ve diğer kavimlerin arasına karışmışlardır.
- Şu ve Alp Er Tunga destanları önemli eserleridir.
- Balbalların ilk örneklerini vermişlerdir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türklerde kut anlayışının olmasının sonuçları nelerdir?

Cevap

- "Kut"un kan yoluyla hanedan üyelerine geçtiğine inanıldığı için hanedan üyesi olan herkesin tahta geçme hakkı vardır. Bu anlayış sonucu Mete Han'dan itibaren "ülkenin hanedanın ortak malı" olduğunun kabul edildiği bir veraset sistemi doğmuştur. Bu durum da taht kavgalarına neden olmuştur.

Soru

Mete Han'ın, Çin'i mağlup etmesine rağmen buraya yerleşmemesinin sebepleri nelerdir?

Cevap

- Kalabalık Çin nüfusu içinde Türklerin millî kimlik kaybına uğrayacağından endişe edilmesi
- Çin'in yaşam tarzına (Yerleşik) Türk yaşam tarzının (Göçebe) uymaması

Soru

Tarihsel süreçte Hunlar ile Çinliler arasındaki savaşların temel nedeni nedir?

Cevap

- İpek Yolu'na hâkim olma isteği

Soru

Kavimler Göçü'nün başlamasında etkili olan Türk lider kimdir?

Cevap

- Balamir (Batı Hunları)

Soru

Kavimler Göçü'nün sonuçları nelerdir?

Cevap

- Avrupa Hun Devleti kurulmuştur.
- Bugünkü Avrupa milletlerinin temeli oluşmuştur.
- Avrupa'da uzun yıllar sosyal ve siyasal kargaşa yaşanmıştır.
- Roma İmparatorluğu ikiye ayrılmıştır.
- İlk Çağ sona ermiş, Orta Çağ başlamıştır.
- Avrupa'da yaşanan otorite boşluğundan dolayı Katolik Kilisesi güçlenmiş ve dogmatik düşünce etkinlik kazanmıştır.
- Avrupa'ya gelen barbar kavimlerin arasında Hristiyanlık yayılmıştır.
- Derebeylik (feodalite) yönetimi ortaya çıkmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Bizans İmparatorluğu ile Margos ve Anatolias antlaşmalarını imzalayan Türk lider kimdir?

Cevap

- Avrupa Hun İmparatoru Attila

Soru

Türk adını ilk kez kullanan devlet hangisidir?

Cevap

- Göktürk (Köktürk) Devleti

Soru

I. Göktürk Devleti'nin kurucusu kimdir?

Cevap

- Bumin Kağan

Soru

Orta Asya'da Türk boylarını tek çatı altında birleştiren devletler hangileridir?

Cevap

- Asya Hunları
- Göktürkler

Soru

Göktürklerin yıkılmasında etkili olan böl – parçala – yönet politikasını uygulayan devlet hangisidir?

Cevap

- Çin

Soru

Göktürklerin milliyetçi bir yapıya sahip olmalarının göstergeleri nelerdir?

Cevap

- İlk kez Türk adını kullanmış olmaları
- İlk Türk alfabesini oluşturmaları
- İlk kez bağımsızlık savaşı vermeleri
- Türk milleti adının geçtiği ilk Türkçe metinleri (Orhun Kitabeleri) oluşturmaları

Soru

Türk tarihinde ilk kez hangi devlette "Han" unvanı yerine "Çar" unvanı kullanılmıştır?

Cevap

- Tuna Bulgarları'nda

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Göktürklerin genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Bizans ile Orta Asya'da yaşayan Türklerin ilişkileri Göktürkler Döneminde başlamıştır.
- Türk tarihinin ilk millî alfabesini (Orhun alfabesi) kullanan Göktürkler, Orhun Kitabeleri'ni hazırlayarak Türk tarihinin ve edebiyatının ilk yazılı örneklerini ortaya koymuşlardır.
- Çinliler, Bizanslılar ve Sasanilerle ticari ilişkilerde bulunmuşlardır.
- Ergenekon ve Bozkurt destanları Göktürklerin en önemli sözlü edebiyat eserleridir.
- Bağımsızlık mücadelesi başlatmaları ve boylar arasında birlik sağlamaları neticesinde millet bilinci oluşmuştur.

Soru

Bilge Kül Kağan hangi Türk devletinin kurucusudur?

Cevap

- Uygurlar

Soru

İstanbul'u kuşatan ilk Türk devleti hangisidir?

Cevap

- Avarlar

Soru

İslamiyet'i benimseyen ilk Türk boyu hangisidir?

Cevap

- Karluklar

Soru

En kalabalık Türk topluluğu hangisidir?

Cevap

- Oğuzlar

Soru

Arap Müslümanlarla mücadele ederek bölgelerinin Araplaşmasını engelleyen Türk devletleri hangileridir?

Cevap

- Türgişler
- Hazarlar

Soru

"Pan Hazaria" **neyi ifade etmektedir?**

Cevap

- Hazar Birliği, Hazar Barış Çağı olarak da bilinen ifade Hazarlarda farklı dinlerin bir arada yaşadığı hoşgörü dönemini ifade eder.

Soru

Eski Türk topluluklarında devlete verilen isimler nelerdir?

Cevap

- El
- İl

Soru

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde hükümdar unvanları nelerdir?

Cevap

- Han
- Hakan
- Tanhu
- Kağan
- Şanyü
- Yabgu
- İlteber
- İdikut
- İlteriş
- Kül Erkin
- İlber

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İslamiyet öncesi Türk hükümdarlarının alametleri nelerdir?

Cevap

- Otağ (Çadır)
- Sorguç (Kotuz)
- Taht (Örgin)
- Davul (Nevbet)
- Sancak
- Unvan alma
- Ok - Yay
- Tuğ
- Resmî ziyafet
- Toy düzenleme
- Yarlığ (Emir verme)

Soru

Eski Türklerde hükümdarlık yetkisinin Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılmasına ne ad verilir?

Cevap

- Kut İnancı

Soru

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kağanların görevleri nelerdir?

Cevap

- Halkını doyurmak
- Toy düzenlemek
- Töreyi uygulamak
- Düzeni sağlamak
- Orduyu yönetmek
- Adaleti sağlamak
- Halkı korumak
- Kurultaya başkanlık etmek

Soru

İlk Türk devletlerinde, devlet meselelerinin görüşülüp karara bağlandığı meclise verilen isimler nelerdir?

Cevap

- Kurultay
- Toy
- Kengeş

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook sayfalarēmēzēziyaret edin:

KPSS Kaynak Arкivi : Tēklayēn

Kpss Dº k¿man Arкivi : Tēklayēn

Soru

Kurultay kimlerden oluşur?

Cevap

- Kağan
- Hatun (Katun)
- Boy beyleri
- Hanedan üyeleri
- Devlet adamları ve askerî yöneticiler

Soru

Kurultayın görev ve yetkileri nelerdir?

Cevap

- Devlet politikası belirlemek
- Hakanın belirlenmesinde etkili olmak
- Törede değişiklik yapmak
- Ordu ile ilgili düzenlemeleri yürütmek
- İnsan ve hayvan sayımı yapmak

Soru

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde federatif bir yapının olduğuna neler kanıt gösterilebilir?

Cevap

- İkili Yönetim (Doğu - Batı) anlayışının görülmesi
- Boylar birliğinin olması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İslamiyet öncesi Türk devletlerinde kağanların oğullarına ne isim verilmekteydi?

Cevap

- Tigin (Tekin)

Soru

Türklerde ikili teşkilat yapısı nasıldır?

Cevap

Batı (Yabgu)	Doğu (Kağan)
İç işlerinde serbest dış işlerinde Doğuya bağlıdır.	Ülkenin merkezidir.

Soru

Türklerin kurduğu devletlerin yıkılışlarında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Ülke yönetiminde hanedan üyelerinin hepsinin söz sahibi olması
- İkili teşkilatın bölünmeye yol açması
- Boyların kendi siyasi teşekküllerini oluşturabilmek için merkezden ayrılması
- Dış güçlerin baskıları ve hileleri (Özellikle Çin'in böl - parçala - yönet politikası)

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº k¿man Arkivi

Soru

Eski Türklerde egemenlik anlayışı nasıldır?

Cevap

- Ülke, hanedanın ortak malı kabul edilmektedir.

Soru

Eski Türk devletlerinde yazışmalardan sorumlu olan kişiye ne ad verilmekteydi?

Cevap

- Tamgacı (Bitigci)

Soru

Tudun (Todun) ne anlama gelmektedir?

Cevap

- Vali – Vergi memuru

Soru

Eski Türklerde hanedan üyesi valiye ne ad verilmekteydi?

Cevap

- Şad

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Türk ordusunun özellikleri nelerdir?

Cevap

- Paralı askerlik yoktur.
- Süreklidir.
- Askerlik ayrıcalıklı bir meslek değildir.
- Ordu – millet anlayışı vardır.
- Hafif silahlı, süvari birliklerinden (atlılar) oluşur.
- En önemli savaş unsuru attır.
- Sıklıkla Turan taktiği uygulanmıştır.
- Her idari lider aynı zamanda savaşa hazır birer komutandır.

Soru

Türk ordusunun savaşlarda hızlı hareket ederek başarı kazanmasında etkili olan unsurlar nelerdir?

Cevap

- Uygulanan savaş taktikleri
- Hafif silahların kullanılması
- Atın önemli bir yere sahip olması (Süvari birlikleri)

Soru

Türklerde en az değişiklik yaşanan alan hangisidir?

Cevap

- Askerlik

Soru

Türklerde komutanlara verilen unvanlar nelerdir?

Cevap

- Tarkan
- Subaşı
- Noyan
- Böri

Soru

İlk düzenli Türk ordusunu kuran ve bu orduda dünya medeniyetlerine de örnek olan Onluk Sistemi uygulayan Türk lider kimdir?

Cevap

- Mete Han (Asya Hunları)

Soru

Türk aile yapısının önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Çekirdek tipi aile görülür.
- Ataerkil yapı ön plandadır.
- Kadının ailede önemli yeri vardır.
- Göçebe yaşantıdan dolayı çok geniş aile oluşumu görülmez.
- Tek eşle evlilik (monogami) yaygındır.

Soru

Türk toplum yapısının hiyerarşik sırası nasıldır?

Cevap

- İl (Devlet)
- Budun (Millet)
- Boy (Bod)
- Urug (Soy)
- Aile (Oguş)

Soru

Eski Türklerde kalıcı mülklerin en küçük erkek çocuğa verilmesiyle ne amaçlanmıştır?

Cevap

- Bu uygulama ile obanın sürekliliği sağlanmak istenmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türk töresinin önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Adalet, faydalık, insanlık ve eşitlik değişmeyen hükümlerdir.
- Günün ihtiyaçlarına göre Kurultayın izni ile hakan tarafından törede değişiklikler yapılmıştır.
- Töreye göre; devlete başkaldırma, ordudan kaçma, adam öldürme ve namusa tecavüz etme gibi büyük suçların cezası idamdır.
- Daha hafif suç işleyenler ise on güne kadar hapis cezasına çarptırılırdı. Türklerde hapis cezalarının kısa tutulmasında göçebe yaşam tarzının benimsenmesi etkili olmuştur.
- Hükümdar başta olmak üzere herkes töreye uymak zorundadır. Bu durum İslamiyet'ten önceki Türklerde kanun üstünlüğü ilkesinin benimsendiğini gösterir.
- Türklerde ceza işlerinin kesin hükme bağlanması ve devlet tarafından takip edilmesi toplumda "kan gütme" geleneğini engellemiştir.

Soru

Türk toplumunda sınıf farklılıklarının görülmemesinde neler etkilidir?

Cevap

- "Töre"nin insanlar arasında ayrımcılığa izin vermemesi
- Toprağa bağlı yaşantının yaygın olmaması

Soru

Türk toplulukları içerisinde ilk kez geniş çaplı tarım faaliyetleri ile uğraşan ve ilk kez yerleşik yaşama geçen hangisidir?

Cevap

- Uygurlar

Soru

Türklerin en önemli geçim kaynağı nedir?

Cevap

- Hayvancılık

Soru

Türklerin dinî ve millî günleri düzenlenen şölenlerde beraberce kutlaması neyin gelişmesine ortam hazırlamıştır?

Cevap

- Sosyal dayanışmanın

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türklerin yaşam tarzı ve ana geçim kaynağı düşünüldüğünde ihraç malları arasında neler yer almaktadır?

Cevap

- Canlı hayvan
- Et
- Deri
- Hayvansal gıdalar
- Silah
- Kösele
- Kürk
- Madenî gereçler
- Dokuma malzemeleri

Soru

İslamiyet öncesinde Türk topluluklarının yoğun olarak kullandığı ticaret yolları hangileridir?

Cevap

- İpek Yolu
- Kürk Yolu

Soru

İpek Yolu'nda tarihî süreçte yaşanan güzergâh değişiminde temel etken nedir?

Cevap

- Yola hâkim olan gücün, güzergâhı kendi lehine olacak şekilde değiştirmesidir.

Soru

Üzerine hükümdar mührü vurulmuş olan ve para yerine de kullanılan ipek bez parçalarına ne isim verilmiştir?

Cevap

- Kamdu

Soru

Türk toplumunun dinî bir karakterden çok siyasi bir karaktere sahip olması neye yol açmıştır?

Cevap

- Din adamlarının ayrıcalıklı bir sınıf olmamasına
- Toplumda din ayrımı yapılmamasına

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türklerin İslamiyet'i benimsemelerine rağmen öz kimliklerini kaybetmemeleri neyin göstergesidir?

Cevap

- Eski ve köklü bir kültüre sahip olduklarının

Soru

Bir din olmaktan çok büyü ve gizli güçlere inanma özelliği taşıyan ve şifa vericiliğin esas olduğu inanış hangisidir?

Cevap

- Şamanizm

Soru

Gök Tanrı inanışmın genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Tek tanrılı bir inançtır.
- Tanrı soyuttur.
- Cennet ve cehennem olgusu vardır.
- Temizlik önemli bir unsurdur.
- Kurban etme geleneği vardır.
- Din adamlarına kam adı verilirdi.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Eski Türklerde ahiret inanışının var olduğunun kanıtları nelerdir?

Cevap

- Mezarlara ölülerin eşyalarıyla gömülmesi
- Cennet (uçmağ) ve cehennem (tamu) anlayışlarının var olması
- Ölülerin ilkel şekilde bile olsa mumyalanmış hâlde gömülmesi
- Mezarların oda biçiminde yapılması
- Balbal taşlarının dikilmesi (Öldürülen düşmanın öteki dünyada hizmetkâr olacağına inanılması)

Soru

Hristiyanlığa inanan Türk toplulukları hangileridir?

Cevap

- Bulgarlar (Tuna Bulgarları)
- Uzlar
- Macarlar
- Kıpçaklar (Kumanlar)
- Avarlar
- Peçenekler

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D⁰ k¿man Arkivi

Soru

Eski Türklerde cenaze törenlerine ne ad verilirdi?

Cevap

- Yuğ

Soru

Hazarlarda farklı dinlerden olan insanların bir arada yaşamaları neyin göstergesidir?

Cevap

- Hoşgörülü bir yönetimin ve inanç özgürlüğünün

Soru

Türk toplumları arasında hangi inançlar yaygındır?

Cevap

- Gök Tanrı
- Şamanizm
- Totem (Ongun)
- Manihaizm
- Budizm
- Musevilik
- Hristiyanlık
- İslamiyet
- Atalar kültü (Animizm)
- Doğalar kültü (Naturizm)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Uygurların Budizm'i benimsedikleri hâlde dinî terimlerin bile Türkçe karşılıklarını kullanmaya özen göstermelerinin nedeni nedir?

Cevap

- Millî benliklerini koruma düşüncesi

Soru

İslamiyet öncesi Türk topluluklarında sosyal ve siyasal yaşamı düzenleyen kurallara ne ad verilirdi?

Cevap

- Töre

Soru

Eski Türklerde hukuki uygulamaların devletin kontrolünde olması neyi önlemiştir?

Cevap

- Kan davalarının oluşmasını

Soru

Töreyi ilk kez yazılı hâle getiren devlet hangisidir?

Cevap

- Uygurlar (Moğollar Döneminde)

Soru

Töre ilk kez hangi eserle yazılı hâle getirilmiştir?

Cevap

- Cengizname

Soru

Türklerin kullandığı alfabeler hangileridir?

Cevap

- Orhun (Millî alfabe)
- Uygur (Millî alfabe)
- Latin
- Kiril
- Arap
- Soğd

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Eski Türklerde yuğ törenlerinde yakılan ağıtlara ne isim verilirdi?

Cevap

- Sagu

Soru

Türklerde şölenlerde kopuz eşliğinde söylenen şiirlere ne ad verilirdi?

Cevap

- Koşuk

Soru

"Sav" ne anlama gelmektedir?

Cevap

- Atasözü

Soru

Göktürklere ait destanlar hangileridir?

Cevap

- Ergenekon Destanı
- Bozkurt Destanı

Soru

Göç ve Türeyiş destanları hangi Türk topluluğuna aittir?

Cevap

- Uygurlar

Soru

Kırgızlara ait Manas Destanı'nm en önemli özelliği nedir?

Cevap

- Dünyanın en uzun destanı olması

Soru

Uygurlara ait en önemli yazılı eserlerden bazıları nelerdir?

Cevap

- Karabalgasun Yazıtları
- Sine Uşi Yazıtları
- Sekiz Yükmek
- İki Kardeş Hikâyesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İskitlere (Sakalar) ait destanlar hangileridir?

Cevap

- Şu Destanı
- Alp Er Tunga Destanı
-

Soru

II. Göktürk Devleti'ne (Kutluklar) ait Orhun Abideleri kimler adına dikilmiştir?

Cevap

- Kültigin
- Bilge Kağan
- Tonyukuk

Soru

Orhun Abideleri'nde geçen "Yoksul halkı giydirdim, aç halkı doyurdum, az halkı çoğalttım." **sözleri Türk devletinin hangi özelliğiyle ilgilidir?**

Cevap

- Sosyal devlet

Soru

Orhun Abideleri'nin genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Türklere ait ilk yazılı kaynaktır.
- II. Göktürk Devleti (Kutluklar) Dönemine aittir.
- Kitabelerde Çin hileleri, boylar arası mücadele vb. siyasi konular da ele alınmıştır.
- Türk kültürü hakkında bilgi vermektedir.
- Sosyal devlet olgusunun varlığına dair bilgiler yer almaktadır.
- Devlet ve milletin karşılıklı görevlerine yer verilmiştir.
- Türk tarihinin ilk siyasetnamesidir.
- I. Göktürklerin ilk döneminden de bahseder.

Soru

Türklerin göçebe bir yaşam sürmesinin ve yoğun olarak hayvancılıkla uğraşmasının sanata yansıması nasıl olmuştur?

Cevap

- Sanat daha çok taşınabilir malzeme üzerinde şekillenmiştir.
- Eserlerde sıklıkla hayvan figürlerine rastlanmıştır.
- "Hayvan Üslubu" denilen tarz oluşmuştur.

Soru

Uygurların diğer Türk topluluklarına göre daha ileri bir kültür seviyesine ulaşmalarında temel etken nedir?

Cevap

- Diğer Türk topluluklarından önce yerleşik hayata geçmeleri

Soru

Türklerin uğraşları arasında neler bulunmaktadır?

Cevap

- Dokumacılık
- Müzik
- Resim (Fresko)
- Tiyatro (Orta oyunu)
- Heykel (Balbal)
- Çadır süslemeciliği
- Maden işlemeciliği
- Çinicilik
- Minyatür
- Taş işlemeciliği
- Ahşap işlemeciliği

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Dünyanın ilk halısı olduğu kabul edilen Pazırık halısı hangi Türk topluluğuna aittir?

Cevap

- Asya Hunları

Soru

Uygurların yerleşik hayata geçmelerinin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Şehirleşme başlamıştır ve ilk Türk şehirleri (balık) kurulmuştur.
- Mimari, tarım ve ticaret gelişmiştir.
- Hukukta kısmen de olsa yazıya geçilmiştir (Ticari sözleşme ve kurallar).

Soru

Hareketli harf sistemi de denilen matbaayı ve kâğıdı ilk kullanan Türk devleti hangisidir?

Cevap

- Uygurlar

Soru

Türklerin yerleşik yaşama geçtiğinin kesin kanıtları nelerdir?

Cevap

- Sulama kanallarının olması
- Tarım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi
- Mimari eserlerin yapılması
- Duvar resimlerinin (fresko) bulunması
- Şehir ve tapınak kalıntıları

Soru

İlk mimari eserler hangi Türk devletine aittir?

Cevap

- Uygurlar

Soru

Türklerin tarihte kullandığı takvimler hangileridir?

Cevap

- 12 hayvanlı takvim
- Hicri takvim
- Celali takvimi
- Rumi takvim
- Miladi takvim

Soru

Eski Türklerde ressamlara ne isim verilmiştir?

Cevap

- Bedizci

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Analiz

İlk Müslüman Türk Devletleri ve Beylikleri ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 2 soru çıkmaktadır.

Soru

Türklerin Müslümanlarla ilk ilişkileri ne zaman başlamıştır?

Cevap

- Hz. Ömer Döneminde 642 Nihavent Savaşı ile İran fethedilince İslam devletinin sınırları Horasan'a ulaşmış ve Müslümanlar ilk kez Türklerle (Göktürkler) komşu olmuşlardır.

Soru

Talas Savaşı'nın Türk - İslam ve dünya tarihi açısından önemi nedir?

Cevap

- Türk - İslam tarihinin başlangıcıdır.
- Türkler Abbasi Devleti'nin idari kademelerinde görev almışlardır.
- Türklerin Abbasilerle kurduğu ilişkiler onların ticari, siyasi ve dinî ilişkilerini de geliştirmiştir.
- Kâğıt, Çin sınırları dışında da üretilmeye başlanmıştır.
- Çin'in Orta Asya'daki nüfuzu kırılmıştır.

www.ihtiyacayincilik.com.tr

Soru

Türklerin İslamiyet'e geçişlerini kolaylaştıran nedenler nelerdir?

Cevap

- Her iki dinde de Tek tanrı inancının olması, Tek tanrı inancının yaygın olması
- Türk töresindeki ahlak anlayışının İslami ahlak kurallarına benzemesi
- Türklerdeki cihan hâkimiyeti düşüncesi ile İslamiyet'teki cihat anlayışının benzemesi
- İslamiyet'teki cennet, cehennem ve kurban kesme kavramlarının Türklerde de bulunması
- Abbasilerin, ırkçı politika gütmemesi ve bütün milletlere eşit davranması
- Türklerin Müslüman tüccarlarla kültürel iletişim yaşaması

Soru

Türklerin İslam dünyasına katkıları nelerdir?

Cevap

- İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.
- İslamiyet'in geniş alanlara yayılmasını sağlamışlardır.
- Halifelik makamını koruyarak varlığını sürdürmesini sağlamışlardır.
- Dağınık hâldeki Müslümanları korumuşlardır.
- İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesine ve yayılmasına katkıda bulunmuşlardır.

Soru

Gaznelilerde hangi diller kullanılmıştır?

Cevap

- Bilim dlli Arapça
- Edebiyat dili Farsça
- Saray ve orduda Türkçe
- Resmî yazışma dili Farsça

Soru

Türk tarihinde "Sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı kimdir?

Cevap

- Gazneli Mahmut

Soru

Mısır'da hangi Türk devletleri kurulmuştur?

Cevap

- Tolunoğulları
- İhşidler (Akşitler)
- Eyyubîler
- Memlukler

Soru

Mısır'da kurulan ilk Türk devleti hangisidir?

- Tolunoğulları

Cevap

Soru

Malazgirt Savaşı'nın önemi nedir?

Cevap

- Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
- Haçlı Seferleri başlamıştır.
- Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmuştur.

Soru

İslamiyet'i sonradan resmî din olarak kabul eden Türk devletleri hangileridir?

Cevap

- Karahanlılar – İtil (Volga) Bulgarları

Soru

İlk Türk - İslam devleti hangisidir?

Cevap

- Karahanlılar

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türk - İslam edebiyatının en eski eserinin adı nedir?

Cevap

- Kutadgu Biiig – Yusuf Has Hacip

Soru

Karahanlıların genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Hakaniye Devleti olarak da bilinen Karahanlı Devleti; Karluk, Yağma ve Çiğil Türkleri tarafından Batı Türkistan'da kurulmuştur.
- Satuk Buğra Han Döneminde İslamiyet'i kabul etmişlerdir.
- Devlet en parlak dönemini Yusuf Kadir Han zamanında yaşamıştır.
- Devletin başında hakan bulunmuştur.
- Ülke, hakan ailesinin ortak malı sayılmıştır.
- Resmî dilleri Türkçe, dinleri İslam'dır.
- Resmî posta teşkilatı ve hastaneler (bimarhane) kurmuşlardır.
- Türk tarihinin ilk kervansaraylarını (Ribat - Aşkabat) yapmışlardır.
- Buhara, Kaşgar, Semerkant, Talas, Fergana gibi şehirleri ilim ve kültür merkezi hâline getirmişlerdir.
- İlk Türk - İslam sentezini oluşturarak bu yönde eserler vermişlerdir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Moğol İmparatoru Cengiz Han'ın ölümünden sonra kurulan devletler hangileridir?

Cevap

- İlhanlılar
  - Hülagü Han tarafından kurulmuştur.
  - Abbasi Devleti'ne son vermişlerdir.
  - Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılışında rol oynamışlardır.
- Kubilay Hanlığı
  - Kubilay tarafından kurulmuştur.
  - Çin'de varlık göstermişlerdir.
  - Türkleşmeyen ve İslamiyet'i benimsemeyen tek Moğol devletidir.
- Altın Orda Devleti
  - Batu Han tarafından kurulmuştur.
  - Bu devletin yıkılışı Rus birliğinin kurulmasına ve Rusların yayılmasına yol açmıştır.
  - İslamiyet'i benimsemişlerdir.
- Çağatay Hanlığı
  - Çağatay Han tarafından kurulmuştur.
  - İslamiyet'i benimsemişlerdir.

Soru

Hindistan'da Türk - İslam kültürünün yayılmasında hangi devletler etkili olmuşlardır?

Cevap

- Babürlüler
- Gazneliler

Soru

Timur Devleti'nin önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Timur tarafından kurulmuştur.
- Merkezi Semerkant'tır.
- Osmanlı ve Altın Orda devletlerine zarar vermişlerdir.
- Bilim ve edebiyatın gelişmesini sağlamışlardır.

Soru

Karakoyunlu Devleti'nin önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Bilinen ilk hükümdarı Bayram Hoca'dır.
- Merkezi Erciş'dir.
- Azerbaycan'da Türk kültürünü şekillendirmişlerdir.
- Akkoyunlular tarafından yıkılmışlardır.

Soru

Büyük Selçukluların Farsçayı resmî dil ilan etmesinin sonucu nedir?

Cevap

- Türk dilinin gelişiminin yavaşlaması ve Türkmenlerin küstürülmesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Akkoyunlu Devleti'nin önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Kara Yölük Osman tarafından kuruldu.
- Merkezi Diyarbakır'dır.
- Dede Korkut Hikâyeleri'ni yazılı hâle getirmişlerdir.
- Kur'an-ı Kerim'i Türkçeye çevirmişlerdir.

Soru

Büyük Selçuklularda ilk para kim tarafmdan bastırılmıştır?

Cevap

- Tuğrul Bey tarafından

Soru

Türk - İslam devletlerinde hükümdarlık sembolü olarak neler kullanılmıştır?

Cevap

- Hutbe okutmak
- Sikke (Para bastırmak)
- Tuğra (İmza)
- Asa
- Yüzük
- Nevbet (Davul)

- Taht
- Otağ (Çadır)
- Hilat - Tıraz (Giysi)
- Alem (Bayrak)
- Çetr (Saltanat şemsiyesi)
- Sancak
- Menşur belgesi
- Unvan

Soru

Türk - İslam devletlerindeki saray görevlileri kimlerdir?

Cevap

- Kapucubaşı
- Silahtar
- Emir-i Candar
- Emir-i Alem
- Camedâr
- Serhenk

Soru

Türk - İslam devletlerindeki eyalet yöneticileri hangileridir?

Cevap

- Şıhne – Vali
- Amid – İdari görevli
- Amil – Mali görevli
- Hatip – Din görevlisi
- Kadı – Adli görevli
- Muhtesip – Çarşı, pazar denetçisi

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Büyük Selçuklular Şiilik tehlikesi karşısında nasıl bir politika izlemişlerdir?

Cevap

- Sünni âlim yetiştirmek amacıyla Nizamiye Medresesi kurulmuştur.

Soru

Dünya tarihinde ilk defa burslu öğrencilik sistemi hangi dönemde görülmüştür?

Cevap

- Karahanlılar Döneminde; Satuk Buğra Han tarafından yaptırılan Semerkant Medresesi'nde uygulanmıştır.

Soru

İkta Sistemi'nin yararları nelerdir?

Cevap

- Devlet hazinesinden para harcanmadan büyük ordular oluşturulması
- Üretimin sürekliliğinin sağlanması
- İkta sahiplerinin bulundukları yerlerde idare ve güvenliği sağlamasıyla devlet otoritesinin güçlü tutulması
- Konargöçerlerin yerleşik hayata geçirilerek yerleşik halka zarar vermelerinin önlenmesi
- İkta sahipleri devletten maaş almadıkları için hazine üzerindeki yükün azalması
- Vergilerin düzenli olarak toplanması

Soru

Dünyanın ilk üniversitesi olarak kabul edilen kurum hangisidir?

Cevap

- Nizamiye Medresesi

Soru

İslamiyet'in koruyuculuğu ve siyasi liderliği ilk kez hangi dönemde Türklere geçmiştir?

Cevap

- Büyük Selçuklular (Tuğrul Bey -1055)

Soru

Bimarhane ya da darüşşifa ne demektir?

Cevap

- Bu isimler hastaneler için kullanılan isimlerdir. Bimarhaneler akıl hastanesi olarak da kullanılmıştır.

Soru

İslamiyet'i kabul eden ilk Avrupa Türk devleti hangisidir?

Cevap

- İtil (Volga) Bulgarları

Soru

Timur İmparatorluğu Döneminde gelişen Türk şivesine ne ad verilir?

Cevap

- Çağatayca

Soru

Türklerin İslam mimarisine kazandırdığı unsurlar nelerdir?

Cevap

- Kubbe
- Köşeli çatı
- Sivri kemer
- Türk üçgeni
- Yivli minare
- Beş köşeli mihrap
- Demet sütun

Soru

Türk devletlerinde sosyal hayatın önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Türklerin büyük bir kısmı İslamiyet'i kabul ettikten sonra göçebelikten yerleşik hayata geçmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Türklerde sınıf ayrımı görülmemiştir. Bunun sonucunda herkes kanunlar önünde eşit haklara sahip olmuştur.
- Sınıfsız ve imtiyazsız bir toplum anlayışı benimsendiği için yetenekli kişiler en üst memurluklara kadar çıkabilmiştir.
- Türk devletleri, sosyal devlet anlayışını benimseyerek halkın ihtiyaçlarının karşılanmasını hükümdarın görevleri arasında kabul etmişlerdir.
- Türkler, İslamiyet'in etkisiyle sosyal hayatta yardımlaşmaya önem vermişlerdir. Türk devletlerinde zenginler, hanedan üyeleri ve valiler; aşevi ve hastane gibi yardım kurumları açmışlardır.

Soru

Selçuklu toprak birimleri nelerdir?

Cevap

- Has arazi
  - Hükümdar ve ailesine ait tarla, bağ, bahçe gibi topraklara has arazi denilmiştir.
  - Bu toprakların gelirlerinden alınan vergiler doğrudan hazineye aktarılmıştır.
  - Has arazinin gelirleriyle hükümdar ve ailesinin masrafları karşılanmıştır.
- İkta arazi
  - Meliklere, emirlere ve komutanlara yaptıkları görevlerin karşılığında tahsis edilen topraklardır.
  - İkta verilenler devletten maaş almamışlar, bu toprakların vergi geliriyle geçinmişlerdir.
  - Bu gelirlerin bir kısmı ile de atlı askerlerin masrafları karşılanmıştır.
- Mülk arazi
  - Mülkiyeti kişiye ait olan topraklardır.
  - Mülk topraklar satılabilir, devredilebilir ve miras bırakılabilirdi.
- Vakıf arazi
  - Sosyal ve dinî amaçlar çerçevesinde bağışlanan topraklar vakıf arazilerini oluşturmuşlardır.
  - Arazilerden elde edilen gelirlerle hanlar, kervansaraylar, camiler, hastaneler, çeşmeler ve yollar yapılmıştır.

Soru

Kadıların görev ve yetkileri nelerdir?

Cevap

- Miras paylaşımıyla ilgilenirlerdi.
- Evlilik ve boşanma işlerini yürütürlerdi.
- Ticari davalara bakarlardı.
- Vakıfları denetlerlerdi.
- Taşrada gerektiğinde idari görev üstlenmişlerdir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Selçuklu Divan birimleri ve bu birimlerin görevleri nelerdir?

Cevap

- Divan-ı İstifa
  - Mali işlere bakılırdı.
  - Vergi gelirlerinin toplanması ve harcanması bu divanın sorumluluğundaydı.
- Divan-ı Arz
  - Askerî işlerden sorumlu divandı.
  - Ordunun masraflarının karşılanması ve asker maaşlarının verilmesi bu divanın görevlerindendi.
- Divan-ı Tuğra (Divan-ı İnşa)
  - Ferman, beratname, buyruk gibi her türlü yazı işleri ile iç ve dış yazışmalardan sorumlu divandı.
- Divan-ı İşraf
  - Askerî ve hukuki işler dışında devletin her türlü faaliyetinin denetimini yapardı.
- Divan-ı Mezalim
  - Hükümdarın başkanlık ettiği yüksek mahkemedir.
  - Bu divanda ağır siyasi suçların davaları görülürdü.
- Divan-ı Saltanat
  - Hükümdarın başkentte olmadığı zamanlarda devlet işleri ile ilgilenen divandır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Berid teşkilatmm görevleri nelerdir?

Cevap

- Devletin haberleşme ve istihbarat işlerini yürütmek

Soru

Şeri hukukun özellikleri nelerdir?

Cevap

- İslami esaslara göre düzenlenen hukuk kurallarıdır.
- Şeri davalara kadılar bakardı.
- Kadıların sorumlusuna Kadı'ul Kudat denirdi.
- Miras, boşanma ve ticaret meseleleri şeri hukuk kapsamındadır.
- Siyasi otorite kadılara baskı uygulayamazdı. Bu durum hukukun kısmen bağımsız olduğunu kanıtlar niteliktedir.
- Kadıların verdiği kararı haksız bulanlar kadıdan şikâyetçi olabilirdi. Bu durumda diğer kadılardan oluşan bir kurul meseleyi yeniden incelerdi.

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº k¿man Arkivi

Soru

Örfi hukukun özellikleri nelerdir?

Cevap

- Örfi hukukun temelini töreler oluşturmuştur.
- Örfi davalara Emir-i Dâd bakardı.
- Ülke güvenliğini bozanlar ve kanunlara karşı gelenler örfi mahkemelerde yargılanırdı.

Soru

Büyük Selçukluların medreseler kurmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Yetenekli öğrencilerin topluma kazandırılmak istenmesi
- Bâtınilerin yıkıcı propagandalarını etkisiz hâle getirmek için bilgili insanlar yetiştirme ihtiyacı duyulması
- Yeni Müslüman olmuş göçebe Türkmenleri eğitmek için din adamlarına duyulan gereksinimin artması
- Devletin her bakımdan gelişmesinin yetişmiş memura duyulan ihtiyacı artırması

Soru

Saltanat usulünün olmadığı Türk devleti hangisidir?

Cevap

- Memlukler

Soru

Halifelik makamını koruyan ve devamlılığını sağlayan Türk devletleri hangileridir?

Cevap

- Gazneliler
- Büyük Selçuklular
- Memlukler
- Osmanlılar

Soru

Selçukluların genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Dağınık hâldeki Türk – İslam dünyasının birliğini sağlamışlardır.
- Anadolu'yu fethedip Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlamışlardır.
- Haçlı Seferleri'ni durdurmuşlardır.
- Halifelik makamını koruyup devamını sağlamışlardır.
- Bizans ve Hristiyanlığın baskısına son vermiş, İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.
- Tuğrul Bey halifenin siyasi yetkilerini almış, böylece İslam dünyasının siyasi liderliği Selçuklulara geçmiştir.
- İkta Sistemi'ni uygulamışlardır.
- Atabeylik Sistemi'ni oluşturmuşlardır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Selçukluların yıkılış nedenleri nelerdir?

Cevap

- "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışının yol açtığı taht kavgaları
- Bâtınilerin zararlı çalışmaları
- Haçlı Seferleri'nin etkisi
- Atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmeleri
- İdari ve askerî alanda Türkmenlerin yerine İranlıların tercih edilmesi sonucunda Türkmenlerin küstürülmesi
- Abbasi halifesinin eski gücüne kavuşmak için Büyük Selçuklular aleyhine çalışması

Soru

Gulam Sistemi'nin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Savaş esirleri arasından seçilen ve halktan toplanan küçük yaştaki çocukların yeteneklerine göre gulamhane adı verilen merkezlerde yetiştirilmesi sistemidir.
- Bu sistemle gulamhanelerde askerî konuların yanında, yönetim ve protokol kuralları ile ilgili eğitim verilmiştir.
- Sultanın özel muhafızları bu sistemle yetiştirilmiş, bu kuvvetlere Gulaman-ı Saray adı verilmiştir.
- Bu sistemin Osmanlı Devleti'ndeki karşılığı Devşirme Sistemi'dir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Önemli Türk - İslam eserleri ve yazarları hangileridir?

Cevap

- Kutadgu Bilig – Yusuf Has Hacib
- Divânü Lûgat-it Türk – Kaşgarlı Mahmut
- Atabet'ül Hakayık – Edip Ahmet Yükneki
- Divân-ı Hikmet – Hoca Ahmet Yesevi
- Şehname – Firdevsi
- Rubailer – Ömer Hayyam
- Mukaddimet'ül Edeb – Zemahşeri
- Muhakemet'ül Lügateyn – Ali Şir Nevai
- Siyasetname – Nizamülmülk
- Kanglı Lügatı – Muhammed bin Kays
- Zic – Uluğ Bey
- Asar'ül Bakiye – Birunî
- İhya'ül Ulumiddin – Gazalî
- Kitab'ül Cebr ve'l Mukabele – Harezmî
- El-Medinet'ül Fazıla – Farabî
- El-Kanun Fi't - Tıb – İbn-i Sinâ

Soru

Aristo'nun fikirlerini en iyi şekilde açıkladığı için Muallim-i Sani (ikinci öğretmen) lakabı ile tanınan ve eserleri Latinceye çevrilen Türk - İslam bilgini kimdir?

Cevap

- Farabî

Soru

Hekimlik konusunda bâtıda kendisine "tıbbın hükümdarı" denilen ve El-Kanun Fi't - Tıb isimli eseri Avrupa'da altı asır okutulan Türk - İslam bilgini kimdir?

Cevap

- İbn-i Sinâ

Soru

Vakıf kuruluşları nelerdir?

Cevap

- Cami
- Medrese
- İmarethane (Aşevi)
- Darüşşifa (Hastane)
- Hamam
- Kervansaray
- Tabhane (Bakımevi)
- Bedesten (Çarşı)
- Sebil (Çeşme)
- Bimarhane (Hastane)
- Rasathane (Gözlemevi)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türk - İslam devletlerinde önemli gelir kaynakları nelerdir?

Cevap

- Cizye
- Haraç
- Ganimet
- Maden, tuzla, orman gelirleri
- Bağlı beylik vergileri
- Gümrük vergisi

Soru

Türk - İslam devletlerinde hangi diller resmî hayatta geçerli olmuştur?

Cevap

- Karahanlılar – Türkçe
- Gazneliler – Farsça
- Büyük Selçuklular – Farsça
- Tolunoğulları – Arapça
- İhşitler – Arapça

Soru

Karahanlılara ait önemli mimari eserler hangileridir?

Cevap

- Tabgaç Buğra Han Medresesi
- Buranakale Hazara Camisi
- Arap Ata Türbesi
- Ribat-ı Melik
- Özken Türbeleri
- Buhara Camisi

Soru

Büyük Selçuklulara ait önemli mimari eserler hangileridir?

Cevap

- Nişabur Medresesi
- Kümbet-i Ali
- Sultan Sencer Türbesi
- Nizamiye Medresesi
- Mescid-i Cuma
- Ribat-ı Şerif

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Divânü Lûgât-it Türk'ün önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınmıştır.
- İlk Türkçe ansiklopedik sözlüktür.
- İçinde ilk Türk dünyası haritası mevcuttur.
- Arap alfabesiyle yazılmıştır.
- Türkçenin zenginliğini ortaya koymak amacıyla yazılmıştır.
- İçinde 24 Oğuz boyunun adı mevcuttur.

Soru

Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan I. Dönem Türk Beylikleri hangileridir?

Cevap

- Danişmentliler (Sivas, Kayseri, Tokat)
- Saltuklular (Erzurum, Kars)
- Mengücekliler (Erzincan, Divriği)
- Çaka Beyliği (İzmir, Aydın)
- Artuklular (Mardin, Diyarbakır, Elazığ)

Soru

Anadolu'nun Türkleşmesini sağlayan etkenler nelerdir?

Cevap

- Bizans İmparatorluğu'nun Anadolu'daki etkinliğini kaybetmesi
- Türkmenlerin kitleler hâlinde Anadolu'ya göç etmesi
- Anadolu halkının ağır vergiler ve adaletsizlikten dolayı Bizans İmparatorluğu'ndan ve Anadolu'ya gönderdiği memurlardan memnun olmaması
- Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması

Soru

Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurucusu kimdir?

Cevap

- Kutalmışoğlu Süleyman Şah

Soru

I. Dönem Türk Beylikleri ve Anadolu Selçukluları Anadolu'yu kimlere karşı savunmuşlardır?

Cevap

- Bizanslılar
- Ermeniler
- Gürcüler
- Haçlılar

Soru

I. Dönem Türk Beyliklerinden hangisi denizcilikle uğraşmıştır?

Cevap

- Çaka Beyliği

Soru

Anadolu Selçuklu Devleti'ne hangi şehirler başkentlik yapmışlardır?

Cevap

- İznik
- Konya

Soru

Anadolu'da bilinen en eski medrese olan Yağıbasan Medresesi hangi beylik döneminde yapılmıştır?

Cevap

- Danişmentliler Dönemi

Soru

Anadolu'nun Türk yurdu olduğunu kesinleştiren savaş hangisidir?

Cevap

- Miryokefalon Savaşı (1176)

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Soru

Anadolu Selçukluları ticareti geliştirmek amacıyla hangi şehirleri ele geçirmişlerdir?

Cevap

- Sinop
- Alanya
- Suğdak Limanı (Kırım)
- Antalya
- Samsun

Soru

Anadolu Selçukluları ile Harzemşahlar arasında yapılan ve Harzemşahların yıkılışında etkili olan savaş hangisidir?

Cevap

- Yassıçemen Savaşı (1230)

Soru

Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılışmda neler etkili olmuştur?

Cevap

- Baba İshak İsyanı'nın çıkması
- Kösedağ Savaşı'nın kaybedilmesi
- Moğolların Anadolu'ya girmesi
- II. Dönem Türk Beyliklerinin kurulması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

II. Dönem Türk Beylikleri hangileridir?

Cevap

- Aydınoğulları – Aydın ve Birgi çevresi
- Menteşeoğulları – Muğla ve Milas çevresi
- İnançoğulları – Denizli
- Hamitoğulları – Isparta, Eğirdir ve Antalya
- Dulkadiroğulları – Elbistan
- Ramazanoğulları – Adana ve çevresi
- Eretna Beyliği – Orta Anadolu
- Kadı Burhaneddin Beyliği – Sivas
- Akkoyunlular – Bayburt, Urfa ve Diyarbakır dolayları
- Karakoyunlular – Doğu Anadolu
- Osmanoğulları – Söğüt ve Domaniç
- Karamanoğulları – Konya
- Karesioğulları – Balıkesir ve Çanakkale çevresi
- Candaroğulları (İsfendiyaroğulları) – Kastamonu ve Sinop çevresi
- Taceddinoğulları – Bafra ve Ordu çevresi
- Germiyanoğulları – Kütahya ve çevresi
- Saruhanoğulları – Manisa

Soru

II. Dönem Türk Beyliklerinden hangileri denizcilikle uğraşmışlardır?

Cevap

- Karesioğulları
- Candaroğulları
- Saruhanoğulları
- Aydınoğulları
- Menteşeoğulları

Soru

Anadolu'nun Türk yurdu olmasının sonuçları nelerdir?

Cevap

- Türklerin Anadolu'ya sahip olmasını kabullenemeyen Avrupalı uluslar, Türk dünyası üzerine Haçlı Seferleri düzenlemişlerdir.
- Ege, Marmara ve Akdeniz'e ulaşan Türkler denizcilik faaliyetlerine başlamışlardır.
- Anadolu'da otorite boşluğu ortadan kalkmıştır.
- Anadolu imar edilmiş, farklı uluslar bir arada yaşamış ve kültür etkileşimi olmuştur.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Anadolu beyliklerinin genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Batı Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamışlardır.
- Moğol tehlikesine karşı Anadolu'da Türk varlığını sürdürmeyi başarmışlardır.
- Anadolu'da Türk birliğini sağlamak için birbirleriyle mücadele etmişlerdir.
- Göçebe Türkmenlere yurt bulabilmek için fetih faaliyetlerinde bulunmuşlardır.
- Anadolu'yu bayındır hâle getirmişlerdir.
- Türk kültürünün Anadolu'ya tamamen hâkim olmasını sağlamışlardır.

Soru

Anadolu Selçukluları'nda hangi divan türleri vardır?

Cevap

- Niyabet-i Saltanat
- Divan-ı Pervane
- Divan-ı Tuğra (Divan-ı İnşa)
- Divan-ı Arz
- Divan-ı İstifa
- Divan-ı İşraf
- Divan-ı Berid

Soru

Anadolu Selçukluları'nda yazışmalardan ve mali işlerden sorumlu divanlar hangileridir?

Cevap

- Divan-ı Tuğra (Yazışma)
- Divan-ı İstifa (Maliye)

Soru

Anadolu Selçukluları'nda ordunun ihtiyaçlarını gidermekle görevli divan hangisidir?

Cevap

- Divan-ı Arz

Soru

Anadolu Selçukluları'nda eyaletlerde güvenlik işlerinden sorumlu görevli kimdir?

Cevap

- Subaşı

Soru

Selçuklularda pervanecinin görevi nelerdir?

Cevap

- Fethedilen toprakların tahrir defterlerine kaydetmek ve görevlilere toprak dağıtımı yapmak

Soru

Anadolu Selçuklu Devleti'nin kara ordusunda hangi askerî gruplar vardı?

Cevap

- Hassa birlikleri
- Ücretli askerler
- Sipahiler
- Türkmen grupları
- Bağlı beylik ve devlet askerleri
- Gönüllüler

Soru

Anadolu Selçukluları'nda hükümdarın başkentte olmadığı zamanlarda yerine hangi divan bakardı?

Cevap

- Niyabet-i Saltanat Divanı (Naip Divanı)

Soru

Anadolu Selçukluları'nda donanma komutanına ne isim verilmiştir?

Cevap

- Meliküs sevâhil (Emir'ül Bahr)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Anadolu Selçukluları'nm ticari yaşamında etkili olan örgüt nedir?

Cevap

➢ Ahi Teşkilatı

Soru

Bir hizmet veya maaş karşılığı geliri devlet adamlarına verilen arazi çeşidi nedir?

Cevap

➢ İkta (Tımar) arazisi

Soru

Anadolu'da Türkçeyi ilk kez resmî dil ilan eden beylik hangisidir?

Cevap

➢ Karamanoğulları

Soru

Anadolu Selçukluları'nda hükümdar çocukları olan meliklerin eğitiminden sorumlu kişi kimdir?

Cevap

➢ Atabey

Soru

Selçuklu kanunlarının yapılmasında hangi hukuk türleri etkili olmuştur?

Cevap

➢ Şeri hukuk ve örfi hukuk

Soru

Anadolu Selçukluları'nda örfi davalara kim bakardı?

Cevap

➢ Emir-i Dâd

Soru

Anadolu Selçukluları'nda şeri davalar ile askerî davalara kimler bakardı?

Cevap

➢ Kadı (Şeri Dava)

➢ Kadı-i Leşker (Askerî Dava)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Anadolu Selçuklu sanatının özellikleri nelerdir?

Cevap

- Ana malzeme taştır. Ahşap ve çini süslemeler de kullanılmıştır.
- Geometrik ve bitkisel motifler kullanılmıştır.
- Prizmatik ögeler kullanılmıştır.
- Kadın ve erkek motifleri de göze çarpmaktadır.
- Tek ve çift başlı kartal tasvirleri yapılmıştır.
- Hayvan figürleri yoğun olarak kullanılmıştır.

Soru

Anadolu Selçukluları'nda askerî mimari eserler hangileridir?

Cevap

- Tersane
- Sur
- Kale
- Burç
- Hisar

Soru

Anadolu Selçukluları'nda dinî mimari eserler nelerdir?

Cevap

- Cami
- Medrese
- Türbe (Kümbet)
- Külliye
- Tekke ve zaviye

Soru

Anadolu Selçukluları'nda sivil mimari eserler hangileridir?

Cevap

- Saray
- Kervansaray
- Darüşşifa
- Köşk
- Çeşme
- Han
- Bedesten

Soru

Anadolu Selçukluları'nda başlıca geçim kaynakları nelerdir?

Cevap

- Tarım
- Ticaret
- Hayvancılık

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Anadolu Selçukluları'nm uğraşları nelerdir?

Cevap

- Mimari
- Taş işçiliği
- Kuyumculuk
- Ahşap işlemeciliği
- Dokumacılık
- El sanatları
- Mermer işlemeciliği
- Bakır işlemeciliği
- Tezhip
- Kabartma
- Hat
- Ciltçilik
- Heykeltıraşlık
- Çinicilik
- Minyatür
- Seramik
- Müzik
- Vitray
- Kakmacılık
- Oymacılık

Soru

Anadolu Selçuklu sanatında kullanılan malzeme ve unsurlar nelerdir?

Cevap

- Geometrik şekiller
- Hat
- Mermer
- Taş
- Ahşap
- Çini
- Kemer
- Kubbe
- Bitki figürleri
- Hayvan figürleri
- Tezhip
- Cam
- Sütun
- İnsan figürleri
- Alçı
- Rölyef (Kabartma)
- Maden
- Minyatür

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Mevlana Celaleddin Rumi'nin önemli eserleri nelerdir?

Cevap

- Mesnevi
- Divan-ı Kebir
- Fihi Mafih
- Mektubat

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Soru

Yunus Emre'nin önemli eserleri nelerdir?

Cevap

- Divan
- Risalet'ün Nushiyye

Soru

Anadolu Selçukluları Döneminde yaşamış ünlü bilim insanı ve sanatçılar kimlerdir?

Cevap

- Caca Bey
- Nasrettin Hoca
- İbn-i Bibi (El Evamir'ül Alaiye)
- Sadrettin Konevi
- Hacı Bektaş Veli (Makalat)
- Ahmet Gülşehri (Mantık'üt Tayr Tercümesi)
- Âşık Paşa (Garipname)
- Hoca Dehhani (Selçuklu Şehnamesi)
- Germiyanlı Ahmedî (İskerdername - Cemşid ü Hurşid)
- Muhyiddin Arabî
- Mevlana Celaleddin Rumi
- Yunus Emre

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Anadolu Selçukluları'nda şehirleşmede etkili unsurlar hangileridir?

Cevap

- Cami
- Pazar yeri
- Kale

Soru

Anadolu Selçukluları'nın ticareti geliştirmek amacıyla yaptıkları faaliyetler nelerdir?

Cevap

- Ticari sözleşmeler imzalamak
- Ticari imtiyazlar tanımak
- Bedesten, kervansaray, han, kapan yapmak
- Antalya, Alanya, Samsun, Sinop, Suğdak gibi liman şehirlerini fethetmek
- Devlet sigortacılığı uygulamak
- Ahi Teşkilatı oluşturmak

Soru

Ahilik Sistemi'nin önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Dinî ve ahlaki öğretileri de olan esnaf ve zanaatkâr oluşumudur.
- Sendikal yönü vardır.
- Kazançları ortak bir havuzda toplanır.
- Kurucusu Ahi Evran'dır.
- Güçlü oldukları kentler; Ankara, Konya, Kayseri ve Sivas'tır.
- Fütüvvetname adı verilen kuralları vardır.
- Üyelerine kredi imkânı sağlar.
- Üyeleri arasında dayanışmayı hedefler.
- Bölgelerinin sosyal sorunlarıyla uğraşır.
- Sadece Müslüman esnaflar üye olabilir.

Soru

Anadolu Selçuklu Devleti'nin önemli mimari eserleri nelerdir?

Cevap

- Camiler
  - Konya Alaaddin
  - Ankara Arslanhane
  - Beyşehir Eşrefoğlu
  - Afyon Ulu
- Medreseler
  - Erzurum Çifte Minareli
  - Sivas Gök
  - Sivas Buruciye
  - Konya Karatay
  - Kırşehir Caca Bey
  - Kayseri Hunad Hatun
  - Konya İnce Minareli
- Darüşşifalar
  - Sivas Keykavus
  - Kayseri Gıyasiye
  - Kayseri Gevher Nesibe
- Köşk ve saraylar
  - Kayseri Kubadiye
  - Beyşehir Kubâdâbâd
  - Kayseri Hızır İlyas
  - Kayseri Haydar Bey

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Anadolu'nun ilk medresesi hangisidir?

Cevap

- Yağıbasan Medresesi – Tokat (Danişmentliler)

Soru

Anadolu Selçuklu külliyelerinde yer alan yapılar hangileridir?

Cevap

- Cami
- Medrese
- Hastane
- İmarethane
- Hamam
- Bedesten

Analiz

Osmanlı Devleti Kuruluş ve Yükselme Dönemi ünitesi ile ilgili olarak doğrudan soru gelmemekle birlikte bu bölüm Osmanlı Kültür ve Medeniyeti bölümüne temel oluşturmaktadır.

Soru

Bilecik, İnegöl, Yarhisar ve Karacahisar hangi padişah döneminde alınmıştır?

Cevap

➢ Osman Bey

Soru

Bizans ile Osmanlı Devleti arasında yapılan ilk savaş hangisidir?

Cevap

➢ 1302 Koyunhisar Savaşı

Soru

İlk kez bakır Osmanlı parası hangi padişah döneminde bastırılmıştır?

Cevap

➢ Osman Bey

Soru

Bursa hangi padişah döneminde başkent yapılmıştır?

Cevap

➢ 1326'da Orhan Bey Döneminde

Soru

Kocaeli Yarımadası'nın fethi hangi savaşta tamamlanmıştır?

Cevap

➢ Maltepe (Palekanon) Savaşı ile İznik ve İzmit alınmıştır. Böylece Kocaeli Yarımadası'nın fethi tamamlanmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'ne katılan ilk beylik hangisidir?

Cevap

➢ Karesioğulları Beyliği

Soru

Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki ilk toprağı neresidir?

Cevap

➢ Çimpe Kalesi

www.ihtiyacayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nde ilk gümüş para hangi padişah döneminde bastırılmıştır?

Cevap

- 1327'de Orhan Bey Döneminde bastırılmıştır.

Soru

Orhan Bey Döneminde oluşturulan ilk düzenli birliklerin adı nedir?

Cevap

- Yaya ve Müsellem Birlikleri

Soru

Osmanlı Devleti'nde ilk medresenin adı nedir, nerede ve hangi padişah döneminde açılmıştır?

Cevap

- İznik'te Süleyman Paşa Medresesi, Orhan Bey Döneminde

Soru

Orhan Bey Dönemindeki gelişmeler düşünüldüğünde devletin uç beyliğinden teşkilatlı bir yapıya geçtiğinin göstergesi neler olabilir?

Cevap

- Vezir atamalarının yapılmasının yanında; sancaklara, kadı ve subaşıların atamalarının yapılması bunun göstergesidir.

Soru

Edirne Osmanlı Devleti'ne hangi padişah döneminden itibaren başkentlik yapmıştır?

Cevap

- Sazlıdere Savaşı ile alınan Edirne I. Murat Döneminden itibaren devlete başkentlik yapmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'nde sultan unvanı ilk kez hangi padişah tarafından kullanılmıştır?

Cevap

- I. Murat

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Yeniçeri Ocağı içinde yer alan Kapıkulu Ocağı hangi padişah döneminde kurulmuştur?

Cevap

➢ I. Murat Döneminde

Soru

Osmanlı Devleti'nde ilk kez defterdar atanması hangi padişah döneminde yapılmıştır?

Cevap

➢ I. Murat Döneminde

Soru

Osmanlı Devleti'nde maliye teşkilatı ve kazaskerlik makamı hangi padişah döneminde oluşturulmuştur?

Cevap

➢ I. Murat Döneminde

Soru

Tımar Sistemi etkili bir şekilde hangi dönemde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap

➢ I. Murat Döneminde

Soru

Anadolu'da Türk birliği büyük ölçüde hangi padişah döneminde sağlanmıştır?

Cevap

➢ I. Bayezit Döneminde

Soru

Anadolu'da sağlanan Türk birliği hangi savaş sonrasında bozulmuştur?

Cevap

➢ 1402 Ankara Savaşı

Soru

Osmanlı Devletl'nde on bir yıl süren ve Fetret Devri denilen dönemin yaşanmasının nedeni nedir?

Cevap

➢ 1402 Ankara Savaşı'nda Osmanlı ordusunun Timur'un ordusuna yenilmesinin ardından Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında tahıt kavgaları yaşanması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº k¿man Arkivi

Soru

Gelibolu'daki Osmanlı tersanesi hangi padişah döneminde açılmıştır?

Cevap

- Yıldırım Bayezit Döneminde

Soru

Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu olarak adlandırılan padişah hangisidir?

Cevap

- I. Mehmet (Çelebi)

Soru

Çelebi Mehmet'e Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu denilmesinin sebebi nedir?

Cevap

- Ankara Savaşı ile sarsılan devlet otoritesini yeniden sağlaması ve ülkeyi Fetret Devrinden çıkarması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde Balkanlardaki otoritenin sarsılmasına neden olan antlaşma hangisidir?

Cevap

- Edirne – Segedin Antlaşması

Soru

Türklerin Balkanlardan atılamayacağı hangi savaşla kesinleşmiştir?

Cevap

- II. Kosova Savaşı'yla

Soru

İstanbul'un fethedilmek istenmesinin nedenleri nelerdir?

Cevap

- Bizans İmparatorluğu'nun Anadolu beyliklerini Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması
- Bizans İmparatorluğu'nun Osmanlı şehzadelerini kışkırtarak taht kavgalarına neden olması
- Kara ve deniz ticareti bakımından İstanbul'un önemli bir konumda olması
- Bizans İmparatorluğu'nun Osmanlı toprak bütünlüğünü bozması
- Hz. Muhammed'in İstanbul'un fethiyle ilgili hadisinin bulunması

Soru

İstanbul'un fethinin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Bizans İmparatorluğu yıkılmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul'a taşınmıştır.
- İstanbul'dan kaçan Bizanslı bilim insanları Avrupa'da Rönesans ve Reform hareketlerini başlatmışlardır.
- Osmanlı toprak bütünlüğü sağlanmış, Anadolu'dan Rumeli'ye geçilmiştir.
- Karadeniz - Akdeniz ticaret yolunun denetimi Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
- Büyük topların kullanılması Avrupa'da feodalitenin yıkılmasına ortam hazırlamıştır.
- Orta Çağ sona ermiş, Yeni Çağ başlamıştır.
- Osmanlı Devleti, imparatorluk özelliği kazanmıştır.

Soru

Karadeniz ne zaman "Türk gölü" **hâline gelmiştir?**

Cevap

- 1475 yılında Kırım'ın alınmasıyla (II. Mehmet Dönemi)

Soru

Doğu Anadolu'nun güvenliği hangi savaşla sağlanmıştır?

Cevap

- 1473 Otlukbeli Savaşı ile

Soru

Cülus bahşişi dağıtımı ilk kez hangi padişah zamanında yasallaşmıştır?

Cevap

- Fatih Sultan Mehmet

Soru

Altın para ilk kez hangi padişah zamanında dağıtılmıştır?

Cevap

- Fatih Sultan Mehmet

Soru

Topkapı Sarayı hangi padişah döneminde inşa edilmiştir?

Cevap

- Fatih Sultan Mehmet

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Fatih Sultan Mehmet Döneminin en büyük eğitim kurumu hangisidir?

Cevap

➢ Sahn-ı Seman Medresesi

Soru

Rumeli Hisarı hangi padişah döneminde yaptırılmıştır?

Cevap

➢ Fatih Sultan Mehmet

Soru

Sadrazamın Divana başkanlık etmeye başlaması hangi padişah dönemindedir?

Cevap

➢ Fatih Sultan Mehmet

Soru

Osmanlı Devleti'nin ilk kanunnamesi hangi padişaha aittir?

Cevap

➢ Fatih Sultan Mehmet

Soru

Kanunname-i Al-i Osman ile kardeş katlinin yasallaşmasındaki amaç nedir?

Cevap

➢ Taht kavgalarını önleyerek merkezî otoriteyi güçlendirmek

Soru

Safevi (İran) Devleti'nin kışkırtmasıyla Anadolu'da çıkan ayaklanma hangisidir?

Cevap

➢ Şahkulu Ayaklanması

Soru

Anadolu'da Türk birliği tam olarak hangi savaş sonrasında sağlanmıştır?

Cevap

➢ 1515 Turnadağ Savaşı

Soru

Turnadağ Savaşı ile hangi beyliğe son verilmiştir?

Cevap

➢ Dulkadiroğulları Beyliği

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Baharat Yolu'nun denetimi tamamıyla ne zaman Osmanlı hâkimiyetine geçmiştir?

Cevap

➢ Mısır'ın fethi ile

Soru

Halifelik hangi padişah döneminde Osmanlı Devleti'ne geçmiştir?

Cevap

➢ Yavuz Sultan Selim

Soru

Fransa'ya ilk kez kapitülasyonlar hangi padişah döneminde verilmiştir?

Cevap

➢ Kanuni Sultan Süleyman Döneminde

Soru

İran ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan ilk resmî anlaşma hangisidir?

Cevap

➢ 1555 Amasya Antlaşması

Soru

I. Süleyman Döneminde düzenlenen Hint Deniz Seferi'nin amacı nedir?

Cevap

➢ Hint Denizi'ndeki Portekiz hâkimiyetini azaltmak ve Hint ticaret yolunu ele geçirmek

Soru

İnebahtı Deniz Savaşı hangi dönemde yapılmıştır ve bu savaş Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

Cevap

➢ Sokullu Mehmet Paşa Döneminde yapılmış bu savaş sonrasında Haçlılar tarafından Osmanlı donanması yakılmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

Osmanlı Devleti'nde Kültür ve Uygarlık ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 2 soru çıkmaktadır.

Soru

Osmanlı devlet anlayışı hangi temeller üzerine oturtulmuştur?

Cevap

- Türk gelenek ve görenekleri
- İslam dininin kuralları
- Fethedilen bölgelerin uygulamaları

Soru

Osmanlı Devleti'nde hükümdarlık sembolleri nelerdir?

Cevap

- Hutbe
- Sikke (Para)
- Davul (Nevbet)
- Sancak
- Hilat (Giysi)
- Çetr (Saltanat şemsiyesi)
- Tuğ
- Tuğra
- Kılıç Alayı
- Otağ-ı Hümayun (Çadır)
- Taht
- Unvan
- Saray
- Ferman

Soru

Osmanlı Devieti'nde hükümdar unvanları nelerdir?

Cevap

- Bey
- Gazi
- Han
- Hakan
- Hünkâr
- Padişah
- Sultan
- Halife
- Hüdavendigâr

Soru

Sancak Sistemi nedir?

Cevap

- Şehzadelerin küçük yaşlardan itibaren sarayda dinî eğitime tabi tutulmalarının ardından "lala" denilen eğitmenler eşliğinde sancaklara gönderilerek idari ve askerî alanlarda da eğitim almaları uygulamasıdır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Divanıhümayun üyeleri kimlerdir ve görevleri nelerdir?

Cevap

- Sadrazam (Veziriazam): Padişahın mutlak vekili olup yönetimde padişahtan sonra en yetkili kişidir ve devletin en yüksek rütbeli memurudur.
- Vezirler: Daha çok askerî ve siyasal işlerden sorumlu olup sadrazama yardımcı olan görevlilerdir.
- Defterdar: Devletin her tür mali işlerinden sorumlu görevlidir.
- Kazasker: Askerî davalardan, eğitim ve adalet işlerinden sorumludur. Başkent kadısı hariç kadı ve müderrislerin atamasını yapar.
- Nişancı: Padişah adına yazılan belgelere tuğra çekmek, fethedilen arazilerin kayıtlarını tutmak, yabancı ülkelerle yapılan yazışmaları takip etmekle görevlidir.
- Reisülküttap: Önceleri nişancıya bağlı bir kâtipken XVII. yüzyıldan itibaren dış işlerinden sorumlu hâle getirilmiştir.
- Şeyhülislam (Müftü): Şeyhülislam, Divanın doğal üyesi değildi. Ancak yaptığı işler bakımından padişahın en önemli yardımcılarından biriydi. Şeyhülislam, Divanda alınan kararların İslam dinine uygun olup olmadığı konusunda fetva verirdi.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatı nasıldır?

Cevap

Yönetim Birimi	Yönetici	Güvenlik	Adalet
Eyalet	Beylerbeyi	Subaşı	Kadı
Sancak	Sancak beyi	Subaşı	Kadı
Kaza	Kadı	Subaşı	Kadı
Köy	Köy Kethüdası	Yiğit Başı	Kadı Naibi

Soru

Saliyaneli (Yıllıklı) eyaletlerin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Bu eyaletler devlet merkezinden uzak olduğu için Tımar Sistemi uygulanmazdı. Vergiler İltizam Sistemi ile mültezimler tarafından toplanır, Osmanlı Devleti bu tür eyaletleri, gönderdiği valiler vasıtasıyla yönetirdi.
- Bu eyaletlerden toplanan vergilerle görevlilerin maaşları karşılanır, vergilerin geri kalan bölümü devlet hazinesine gönderilirdi.
- Trablusgarp, Tunus, Yemen, Mısır, Cezayir, Basra ve Habeş saliyaneli eyaletlerdendir.

Soru

Saliyanesiz (Yıllıksız) eyaletlerin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Dirlik Sistemi uygulanır.
- Bu tür eyaletlerin toprakları memur maaşlarının karşılanması ve toprak gelirleriyle asker yetiştirilmesi için ayrılmıştır.
- Rumeli, Bosna, Temeşvar, Budin, Eğri, Anadolu, Trabzon, Şam, Halep, Diyarbakır, Van, Kars, Kıbrıs ve Kefe saliyaneli eyaletlerdendir.

Soru

Ayrıcalıklı (imtiyazlı) eyaletlerin özellikleri nelerdir?

Cevap

- İç işlerinde serbest dış işlerinde Osmanlı Devleti'ne bağlı eyaletlerdir.
- Yöneticileri padişah tarafından atanırdı.
- Kırım Hanlığı, Eflak, Boğdan, Erdel ve Hicaz bu statüye dâhildi. Hicaz ve Kırım Hanlığı hariç bu eyaletler Osmanlı İmparatorluğu'na yıllık vergi öderdi.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İstanbul'un yönetimi nasıldır?

Cevap

Sadrazam	Şehrin genel düzeninden sorumludur.
Yeniçeri Ağası	Şehrin güvenliğinden sorumludur.
Şehremini	Bayındırlık ve belediye işlerinden sorumludur.
Taht Kadısı	Adalet işlerinden sorumludur.
Mimarbaşı	İmar işlerinden sorumludur.

Soru

Yatay hareketlilik ne anlama gelmektedir?

Cevap

- Bir toplumun ülke toprakları üzerinde köyden şehre veya bir bölgeden başka bir bölgeye gidip gelmesi ya da oraya göçerek yerleşmesine toplumun yatay hareketliliği denir. Bu hareketlerin bir kısmı kendiliğinden gerçekleşmiş, bir kısmı da devletin imar ve iskân politikası sonunda ortaya çıkmıştır.
- XVII. yüzyılda ise Anadolu'da yaşanan Celali İsyanları köylerden şehirlere doğru bir yatay hareketin yaşanmasına neden olmuştur.

Soru

Dikey hareketlilik ne anlama gelmektedir?

Cevap

- Dikey hareketlilik, bir toplulukta sınıflar arası geçişleri ifade eder. Osmanlı Dönemi dâhil Türk toplumunda hiçbir zaman doğuştan gelen ve sınıf atlamayı kabul etmeyen bir sınıf farkı görülmemiştir. Örneğin askeriye mensupları, emekli olduğunda veya görevden alındığında yönetilenler sınıfına (reaya) geçmiş olurdu. Reayadan bir kişi de padişahın fermanıyla askerî sınıfa geçebilirdi. Osmanlı Devleti'nde dikey hareketliliğin en güzel örneği Devşirme Sistemi'dir. Devşirilen gayrimüslim çocuklar devlet kademelerinde görev alabilmişlerdir.

Soru

Vakıf Sistemi'nin yararları nelerdir?

Cevap

- Medreseler, kütüphaneler, mektepler, hastaneler, kervansaraylar, hamamlar, yollar, köprüler, kanallar, çeşmeler, camiler ve mescitler yapılmış, ülke bayındır hâle getirilmiştir.
- Fethedilen bölgelerde ya da ıssız olarak adlandırılan yerlerde canlanma meydana gelmiş, vakıf şehirler ortaya çıkmıştır.
- Eğitim ve kültür faaliyetlerinin düzenli olarak yürütülmesi sağlanmıştır.
- Halkın sağlık sorunlarının çözülmesine yardımcı olunmuştur.
- Yoksulların ihtiyaçları karşılanarak toplumsal alanda dengeler korunmaya çalışılmıştır.
- Ticari faaliyetlerin geliştirilmesine katkı sağlanmıştır.
- Orduya yardımcı olabilecek bazı çalışmalar yapılmıştır.

Soru

Devşirme Sistemi'nde dikkat edilen hususlar nelerdir?

Cevap

- Bu sisteme sadece Hristiyan çocuklar alınırdı.
- Devşirme alınacak çocuğun ailesinin rızası gerekliydi.
- Ailenin tek çocuğu varsa devşirilmezdi.
- Yüz kızartıcı suç işleyen ailenin çocuğu devşirme olarak alınmazdı.
- Vücudunda herhangi bir kusuru olan devşirilmezdi.
- Bir aileden sadece bir kişi devşirilirdi.

Soru

Osmanlı kara ordusunun birimleri nelerdir?

Cevap

- **Kapıkulu Ocağı**
  - **Kapıkulu Piyadeleri**
    - Acemi Oğlanlar Ocağı: Yeniçeri ve diğer kapıkulu ocaklarına asker yetiştirmek için kurulmuştur. Ayrıca Enderuna da kaynaklık etmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- ✸ Yeniçeri Ocağı: I. Murat Döneminde kurulan ocak, kapıkulu askerlerinin en önemli unsurudur. Askerlikten başka işle uğraşmaları ve görev süresince evlenmeleri yasaktı.
- ✸ Topçu Ocağı: Top dökmek ve kullanmakla görevli olacaktır.
- ✸ Top Arabacıları Ocağı: Top arabaları yapmaktan ve topların taşınmasını sağlamaktan sorumlu ocaktır.
- ✸ Cebeci Ocağı: Ordunun silah yapımı, bakımı ve onarımı işlerinden sorumlu ocaktır.
- ✸ Lağımcı Ocağı: Kale kuşatmalarında fitil döşeyen, hendek kazan teknik bir sınıftır.
- ✸ Humbaracı Ocağı: Özel bir topçu birliğidir. Havan denilen topları ve humbara denilen el bombalarını yapar ve kullanırlardı.

- **Kapıkulu Süvarileri:** Atlı askerlerdir. Terfi ve kıdem bakımından piyadelerden daha üstündürler.
  - ✸ Silahtar ve Sipahiler: Savaş sırasında padişahın çadırını ve padişahı korumakla görevlidirler.
  - ✸ Garipler (Sağ - Sol): Savaş sırasında hazineyi ve ganimetleri korumakla görevlidirler.
  - ✸ Ulufeciler (Sağ - Sol): Savaş sırasında sancağı korumakla görevli askerlerdir.

➢ **Eyalet Askerleri**

- **Tımarlı Sipahiler:** Kendilerine dirlik olarak verilen toprağı işleyerek geçimlerini sağlar, buna karşılık askerlik hizmetini yerine getirirlerdi. Gelirleri oranında cebelü denilen atlı asker beslerlerdi.
- **Yardımcı Kuvvetler**
  - ✸ Yayalar: Yol açmak, siper kazmak, ağırlık nakletmek gibi görevleri vardır.
  - ✸ Müsellimler: Ordunun önünde giderek yol açmak, köprü kurmak gibi görevleri vardır.
  - ✸ Akıncılar: Ordunun keşif hizmetlerini görmek, bilgi toplamak, düşmanın gözünü korkutup asıl orduya kolaylık sağlamak gibi görevleri vardır.
  - ✸ Deliler: Sınırda veya sınıra yakın yerlerde bulunurlar, düşmana korkusuzca saldırırlardı.
  - ✸ Gönüllüler: Sınır şehir ve kasabalarını korumakla görevliydiler.
  - ✸ Beşliler: Kalelerin korunmasında görevliydiler.
  - ✸ Azaplar: Kale muhafazasında görevliydiler.
  - ✸ Bağlı Devlet ve Beyliklerden Gelen Kuvvetler

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Tımar Sistemi'nin yararları nelerdir?

Cevap

- ➢ Üretim denetim altına alınmış ve üretimin sürekliliği sağlanmıştır.
- ➢ Eyalet askerleri bu sistem sayesinde yetiştirilmiş, devamlı savaşa hazır bir ordu bulundurulmuştur.
- ➢ Ülkenin bayındır hâle gelmesi, araziden daha iyi faydalanılması, askerî masrafların azaltılması, böylece gelirlerin artırılması sağlanmıştır.

- Tımar Sistemi uygulanan yerlerde vergi toplama sorun olmaktan çıkmıştır.
- Ülkenin her tarafına yayılan askerler sayesinde köylerde bile güvenlik sağlanmıştır.
- Devlet hazinesinin yükü azalmıştır.
- Göçebe Türkmenlerin yerleşik hayata geçirilmesi sağlanmıştır.

Soru

Tımarlı sipahilerin öneminin azalmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Dirliklerin hak etmeyen kişilere verilmesi
- Fetihlerin azalması nedeniyle toprakların genişletilememesi
- Celali İsyanları'nın artmasının üretim faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemesi
- Devletin nakit ihtiyacı nedeniyle tımar topraklarının mukataa arazi hâline getirilip iltizama verilmesi
- Tımarlı sipahilerin Avrupa'da kurulan modern ordularla rekabet edememesi
- Osmanlı Devleti'nin sefere çıktığı dönemlerin tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu döneme rastlaması
- Tımarlı sipahilerin geri hizmetlerde görevlendirilmeye başlamaları

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Lonca Sistemi'nin yararları nelerdir?

Cevap

- Ürünlerin kaliteli yapılmasını sağlamak ve fiyatları belirlemek
- Esnaflarla hükûmet arasındaki ilişkileri düzenlemek
- Üyelere kredi sağlamak ve zararlarını karşılamak
- Gereksinim duyulan ham maddeleri sağlamak ve paylaşımı yapmak
- Haksız rekabeti önlemek
- Mesleki eğitim vermek

Soru

Osmanlı Devleti'nde açılan banka ve nakit kuruluşları hangileridir?

Cevap

- Bank-ı Dersaadet (Tanzimat Dönemi)
- Bank-ı Osmanî (Tanzimat Dönemi) (Bu bankanın adı 1863'te Bank-ı Osmanî Şahaneye çevrilmiştir).
- Memleket Sandıkları ve İstanbul Emniyet Sandığı (Tanzimat Dönemi)
- Ziraat Bankası (II. Abdülhamit Dönemi)
- Osmanlı İtibar-ı Millî Bankası (II. Meşrutiyet Dönemi)

Soru

Kadıların görevleri nelerdir?

Cevap

- Merkezden gönderilen emirlerin halka ulaşmasını sağlamak
- Nikâh, miras, sözleşme, şirket kurulması gibi işlemlere bakmak (Günümüzdeki noterlik görevi)
- Vakıfları denetlemek
- Vergilerin düzenli bir şekilde toplanıp hazineye aktarılmasını sağlamak
- Reayanın istek ve şikâyetlerini Divanıhümayuna bildirmek
- Kazalarda belediye işlerini yürütmek

Soru

Önemli Osmanlı denizcileri kimlerdir?

Cevap

- Piri Reis
- Kılıç Ali Reis
- Seydi Ali Reis
- Murat Reis
- Salih Reis
- Turgut Reis
- Barbaros Hayrettin Paşa
- Kemal Reis

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nde alınan vergiler hangileridir?

Cevap

Şeri Vergiler

Öşür

- Müslüman çiftçilerden üretim üzerinden 1/10 oranında alınan ürün vergisidir.

Haraç

- Gayrimüslimlerden üretim üzerinden alınan ürün vergisidir.
- Islahat Fermanı ile kaldırılmıştır.

Cizye

- Gayrimüslim erkeklerden askerlik yapmamaları karşılığında alınan vergidir.
- Cizye vergisi çocuk, kadın ve papazlardan alınmazdı.
- Islahat Fermanı ile kaldırılmıştır.

Örfi Vergiler

Çiftbozan

- Toprağını mazeretsiz boş bırakan veya üç yıl arka arkaya ekmeyenlerden alınan vergidir.

Avarız

- Sel, yangın ve savaş gibi olağanüstü durumlarda alınan vergidir.
- Ekonomide sıkıntıların artması üzerine sürekli hâle gelmiştir.

Ağnam

- Küçükbaş hayvanların üreme zamanlarında alınan vergidir.

İspenç

- Tarımla uğraşan gayrimüslimlerden toprağı kullanma karşılığında alınan vergidir.

Çift Resmi

- Tarımla uğraşan Müslümanlardan toprağı kullanma karşılığında alınan vergidir.

Derbent Resmi

- Yol, geçit ve köprülerden alınan vergidir.

Bac

- Pazar yerlerindeki çarşı ve pazar esnafından alınan vergidir.

Bennak

- Evlilerin çok az arazisi olanlardan alınan vergidir.

Mücerred

- Yirmi yaşına geldiği hâlde evlenmeyen ve babasının yanında kalan bekâr çiftçilerden alınan vergidir.

Arusane

- Evlenenlerden kız tarafının ödediği bir vergidir.

Cerime

- Suçlulardan alınan vergidir.

Gümrük Resmi

- Dış ülkelerden gelen mallardan alınan vergidir.

Soru

Mülk Arazinin bölümleri nelerdir?

Cevap

Öşüriyye Arazi

- Mülkiyeti Müslüman halka ait olan topraklardır.
- Bu toprakların sahipleri arazi vergisi olarak çift resmi, ürün vergisi olarak da öşür öderdi.

Haraciyye Arazi

- Mülkiyeti gayrimüslimlere ait topraklardır.
- Bu toprakların sahipleri arazi olarak ispenç (muvazzaf haracı), ürün vergisi olarak da haraç (mukassem haracı) öderdi.

Soru

Mirî arazinin bölümleri nelerdir?

Cevap

Dirlik Arazi

- Mirî arazinin en önemli bölümü dirlik olarak ayrılmıştı.
- Gelirine göre has, zeamet, tımar olarak ayrılmıştır.

Mukataa

- Geliri doğrudan devlet hazinesine ait olan topraklardı. Bu toprakların geliri iltizam yoluyla toplanırdı.

Paşmaklık

- Geliri padişahın eşine ve kızlarına bırakılan arazidir.

Malikâne

- Üstün hizmetlerine karşılık bazı devlet görevlilerine verilen topraklardır.

Yurtluk

- Sınır boylarındaki askerlere, kasaba veya şehir memurlarına verilen arazidir.

Ocaklık

- Kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılan topraklardır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Vakıf

- Geliri cami, medrese, bedesten, hastane gibi hayır kurumları için ayrılan topraklardır.
- Vakıf arazilerinden devlet vergi almazdı.

Metruk

- Devlete ait olup kamunun belli bir veya birkaç köyün ya da kasaba halkının yararlanması için terk olunmuş yol, meydan, panayır alanı, pazar vb. yerlerdir.

Mevat

- Hiç kimsenin mülkiyetinde olmayan, vasfından dolayı ziraate elverişsiz (çorak, taşlık, batak) topraklardır.

Soru

Osmanlı Devleti'nde eğitim öğretim kurumları nelerdir?

Cevap

Camiler

- Camilerde; cemaate okuma ve yazmanın yanında hadis, fıkıh, tezhip ve hat gibi sanatlar da öğretilirdi.

Tekke ve Zaviyeler

- Tarikat mensuplarının toplandığı bu yerlerde, dinî bilimlerin öğretilmesinin yanında sosyal ve kültürel faaliyetler de yapılırdı.

Loncalar

- Osmanlı Devleti'nde zanaatkârların örgütlendiği, usta - çırak ilişkisi içerisinde mesleki eğitimin verildiği kurumlara lonca denilmiştir.
- Osmanlıdaki Lonca Sistemi'nin temelini Anadolu Selçukluları'ndaki Ahilik Teşkilatı oluşturmuştu.
- Loncalarda iş eğitiminin yanında ahlak eğitimi de verilmişti.

Sıbyan Mektebi

- Osmanlı Devleti'nde 4 - 6 yaş arasındaki çocukların gittiği okullara sıbyan mektebi veya mahalle mektebi denilirdi.
- Sıbyan mektepleri ücretsizdi. Eğitiminde belli bir süre ve sınıflar yoktu.
- Sıbyan mekteplerinde ders veren erkek öğretmenlere muallim, bayan öğretmenlere ise muallime denilirdi.
- Sıbyan mektepleri genelde camilerin yanında yapılmıştı.

Medreseler

- Osmanlı Devleti'nde en yaygın orta ve yüksek öğretim düzeyindeki kurum medreselerdi.
- İlk Osmanlı medresesi Orhan Bey zamanında İznik'te açılan Süleyman Paşa Medresesiydi.
- Medreselerde eğitim ücretsizdi ve medreselerin giderleri vakıflar tarafından karşılanırdı.
- Eğitim dili Arapçaydı, ders veren hocalara müderris, yardımcılarına muid denilirdi.
- Medreselerde; Kur'an, hadis, kelam, fıkıh gibi dinî bilimlerin yanında tarih, coğrafya, astronomi, kimya ve matematik gibi pozitif bilimler de öğretilirdi.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Medrese öğrencilerine suhte, talebe, danişment gibi isimler verilirdi.
- Medreselerden mezun olanlara icazetname denilen diplomalar verilirdi.
- Fatih ve Kanuni dönemlerinde İstanbul'da büyük medreseler açılmıştı.

Enderun

- II. Murat Zamanında açılan devlet memuru, yönetici, komutan ve sanatkâr yetiştirilen saray okuluydu.
- Enderun, Fatih Sultan Mehmet Döneminde çok önemli bir konuma gelmişti.
- Eğitim dilinin Türkçe olduğu bu okullarda idari eğitim, beden eğitimi, sanat eğitimi verilirdi. Buradan mezun olanlar iyi bir Müslüman usta bir sanatkâr ve bilgili bir devlet adamı olarak yetişirlerdi.
- Enderuna ilk zamanlarda gayrimüslim çocuklar alınırken daha sonra Müslüman çocuklar da alınmıştır.

Hendesehane

- I. Mahmut Döneminde kurulan askerî mühendis okuludur.

Mühendishane-i Bahr-i Hümayun

- III. Mustafa Döneminde ordunun deniz subayı ve mühendis ihtiyacını karşılamak için açılmıştır.
- Bugünkü Deniz Harp Okulunun temelini oluşturmuştur.

Mühendishane-i Berr-i Hümayun

- III. Selim Döneminde ordunun kara subayı ihtiyacını karşılamak için açılmıştır.
- Bu kurum I. Dünya Savaşı'na kadar varlığını devam ettirmiştir.

Mekteb-i Tıbbıye

- Bu okul II. Mahmut Döneminde ordunun doktor ihtiyacını karşılamak için kurulmuştur.

Mekteb-i Ulumi Harbiye

- II. Mahmut zamanında Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusuna subay yetiştirmek için açılmıştır.

Rüştiyeler

- II. Mahmut Döneminde açılan ve bugünkü ortaokul düzeyinde eğitim veren okullardır.

İdadiler

- Abdülaziz Döneminde açılan bugünkü lise düzeyinde eğitim veren okullardır.

Darülfünun

- Bugünkü anlamda yüksekokul olarak açılmıştır.
- 1870'te resmen eğitime başlayan ve 1900'de Darülfünun-u Şahaneye çevrilen bu okulda eğitim süresi üç yıldı ve hukuk, tıp, matematik, ilahiyat, tabii bilimler ile filoloji bölümleri mevcuttu.
- Bu okul 1933'te İstanbul Üniversitesi adını almıştır.

Darülmuallimin

- Erkek öğretmen yetiştirmek amacıyla Tanzimat Döneminde açılmıştır.

Darülmuallimat

- Bayan öğretmen yetiştirmek amacıyla Sultan Abdülaziz zamanında açılmıştır.

Darülmaarif

- Devlet memuru ve açılacak olan üniversiteye öğrenci yetiştirmek amacıyla açılmıştı.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Mekteb-i Mülkiye

- Okul müdürü, nahiye müdürü ve kaymakam yetiştirmek için açılmıştı.
- Bugünkü Siyasal Bilgiler Fakültesinin temelidir.

Islahhane

- Mithat Paşa tarafından açılan sanayi için gerekli bilgilerin öğretildiği sanat okuluydu.
- Terzilik, saraçlık ve kunduracılık gibi sanatlar öğretilmişti.

Galatasaray Sultanisi

- Bugünkü lise düzeyinde ancak idadilerin de üzerinde eğitim veren bir kurumdur.
- Sultan Abdülaziz Döneminde açılan bu okulda dersler genellikle Fransızca okutulmuştu ve Fransız lise müfredatı uygulanmıştır.

Sanayi Mektebi

- Sultan Abdülaziz Döneminde dokumacılık, dericilik, mimarlık, makine vb. alanlarda eğitim veren kurumdur.

Sanayiinefise Mektebi

- II. Abdülhamit Döneminde açılan okul günümüz Güzel Sanatlar Fakültesinin temelini oluşturmuştur.

Baytar Mektebi

- II. Abdülhamit Döneminde veteriner yetiştirmek amacıyla açılmıştır.

Soru

Erken Dönem Osmanlı mimari eserleri hangileridir?

Cevap

- Hacı Özbek Camisi (İznik)
- Yeşil Cami (İznik)
- Yeşil Cami (Bursa)
- Hüdavendigâr Camisi (Bursa)
- Hacı Bayram Camisi (Ankara)
- Ulu Cami (Bursa)
- Yeşil Türbe (Bursa)
- Süleyman Paşa Medresesi (İznik) (İlk Osmanlı Medresesi)
- Yeşil Medrese (Bursa)
- Yıldırım Medresesi (Bursa)
- Lala Şahin Medresesi (Bursa)
- Anadolu Hisarı (Çanakkale Boğazı)
- Bursa Bedesteni (Bursa)
- Edirne Sarayı (Edirne)
- Edirne Bedesteni (Edirne)

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Önemli Osmanlı sarayları hangileridir?

Cevap

- Bursa Sarayı (XIV. yüzyıl)
- Edirne Sarayı (XIV. yüzyıl
- Topkapı Sarayı (XV. yüzyıl)
- İshak Paşa Sarayı (XVIII. yüzyıl)
- Beylerbeyi Sarayı (XIX. yüzyıl)
- Çırağan Sarayı (XIX. yüzyıl)
- Yıldız Sarayı (XIX. yüzyıl)
- Dolmabahçe Sarayı (XIX. yüzyıl)

Soru

Klasik Dönem Osmanlı mimari eserleri hangileridir?

Cevap

- Fatih Camisi (İstanbul)
- Bayezit Camisi (İstanbul)
- Şehzade Camisi (İstanbul)
- Süleymaniye Camisi (İstanbul)
- Selimiye Camisi ve Medresesi (Edirne)
- Sultanahmet Camisi (İstanbul)
- II. Bayezit Külliyesi (Edirne)
- Yeni Cami (İstanbul)
- Eyüp Sultan Türbesi (İstanbul)
- Fatih Sultan Mehmet Türbesi (İstanbul)
- Yavuz Sultan Selim Türbesi (İstanbul)
- Mihrimah Sultan Medresesi (Edirne)
- Topkapı Sarayı (İstanbul)
- Çinili Köşk (İstanbul)
- Mostar Köprüsü (Bosna)
- Rumeli Hisarı (Fatih)
- Kilitbahir Kalesi (Fatih)

Soru

Mimar Sinan'ın önemli eserleri hangileridir?

Cevap

- Hüsreviye Camisi (İlk eseri Halep)
- Haseki Camisi (İstanbul'daki ilk eseri)
- Şehzade Camisi (Çıraklık eseri İstanbul)
- Süleymaniye Camisi (Kalfalık eseri İstanbul)
- Selimiye Camisi (Ustalık eseri Edirne)
- Mihrimah Sultan Camisi (İstanbul)

Sokullu Mehmet Paşa Camisi (İstanbul)

Şehzade Mehmet Türbesi (İstanbul)

Hürrem Sultan Türbesi (İstanbul)

Kanuni Türbesi (İstanbul)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nde askeriyye adı verilen birimler hangileridir?

Cevap

Seyfiye Sınıfı

– İdari ve askerî alanla ilgili görevlilerdir.

- Veziriazam
- Vezirler
- Kaptanıderya
- Yeniçeri Ağası
- Beylerbeyi
- Sancak Beyi

İlmiye Sınıfı

– Eğitim, din ve hukuk görevlileridir.

- Şeyhülislam
- Kazasker (Kadı asker)
- Müderris
- Kadı

Kalemiye Sınıfı

– Bürokrasi ve diplomasi alanındaki görevlilerdir.

- Defterdar

- Nişancı
- Reisülküttap
- Kâtip

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli minyatür sanatçıları kimlerdir?

Cevap

- Matrakçı Nasuh
- Nigarî
- Nakkaş Osman
- Levnî

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli müzisyenleri kimlerdir?

Cevap

- Abdülkadir Merağı
- Itrî
- Dede Efendi
- Tamburi Cemil Bey

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli ressamları kimlerdir?

Cevap

- Şeker Ahmet Paşa (ilk resim sergisi)
- Sinan Paşa (Avrupa'ya gönderilen ilk ressam)
- Osman Hamdi Bey (Arkeoloji Müzesinin kurucusu)

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli hattatları kimlerdir?

Cevap

- Şeyh Hamdullah
- Hafız Osman
- Mustafa Rakım
- Ahmet Akşemseddin Karahisarî

Soru

Osman Hamdi Bey'in önemli eserleri hangileridir?

Cevap

- Silah Tacirleri
- Kaplumbağa Terbiyecisi

www.ihtiyacayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D⁰k¿man Arkivi

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli divan edebiyatçıları kimlerdir?

Cevap

- Şeyhî
- Ahmet Paşa
- Süleyman Çelebi
- Baki
- Fuzulî
- Nefî
- Nesimî
- Nedim

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli tekke edebiyatçıları kimlerdir?

Cevap

- Hacı Bayram
- Kaygusuz Abdal
- Şeyh Galip

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli halk edebiyatçıları kimlerdir?

Cevap

- Pir Sultan Abdal
- Öksüz Dede
- Karacaoğlan
- Dadaloğlu

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli mimarları kimlerdir?

Cevap

- Mimar Sinan
- Mimar Kemalettin
- Sedefkâr Mehmet Ağa
- Mimar Sarkis
- Mimar Hayreddin
- Mimar Davud Ağa

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nin önemli bilim ve düşünce insanları kimlerdir?

Cevap

- Molla Fenari – Mantık (Maddet'ül Hayat)
- Kadızadei Rumî – Matematik, astronomi (Muhtasar-ı Fi'l Hisab)
- Ali Kuşçu – Matematik, astronomi
- Molla Lütfi – Matematik, felsefe (Taz'if'ül Mezbah)
- Piri Reis – Coğrafya (Kitab-ı Bahriye)
- Seydi Ali Reis – Coğrafya (Mirat'ül Memalik)
- Takıyüddin Mehmet – Astronomi
- Ebusuud Efendi – Hukuk (Kanunname-Duaname)
- Zembilli Ali Cemali Efendi – Hukuk (El Mutahharat)
- Kemal Paşazâde – Hukuk (Tevarih-i Âl-i Osman)
- Kâtip Çelebi – Tarih, çoğrafya (Cihannüma, Keşf'üz-zünûn)
- Evliya Çelebi – Coğrafya (Seyahatname)
- Naima – Tarih (Naima Tarihi)
- Şinasi – Edebiyat (Şair Evlenmesi)
- Namık Kemal – Edebiyat (İntibah)
- Ahmet Cevdet Paşa – Hukuk (Mecelle, Kısas-ı Enbiya)
- Akşemseddin – Hukuk (Fatih Sultan Mehmet'in Hocası)
- Ahmet Vefik Paşa – Edebiyat (Lehçe-i Osmanî)
- Sabuncuoğlu Şerafettin – Tıp (Cerrahiyetü'l Haniyye)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti (Duraklama Dönemi) ünitesi ile ilgili olarak son 11 yılda 3 soru çıkmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'nde Duraklama Dönemi hangi olaylar arasında yaşanmıştır?

Cevap

- Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümüyle (1579) başlayıp Karlofça Antlaşması'na (1699) kadar geçen sürede Duraklama Dönemi yaşanmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'nin duraklamasının iç nedenleri nelerdir?

Cevap

- Merkezî yönetimin bozulması
- Eyalet yönetiminin bozulması
- Ordu ve donanmanın bozulması
- Maliyenin bozulması
- Eğitim sisteminin bozulması
- Sosyal dengenin bozulması

Soru

Osmanlı Devleti'nin duraklamasının dış nedenleri nelerdir?

Cevap

- İmparatorluğun doğal sınırlara ulaşması
- Avrupa'da Rönesans, Reform ve Coğrafi Keşifler'in yaşanması
- Avrupa'nın kültür ve uygarlıkta ileri gitmesi, Osmanlı Devleti'nin bu ilerleyişi yakalayamaması

Soru

Ekber ve Erşed Sistemi hangi padişah döneminde uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap

- I. Ahmet

Soru

Osmanlı Devleti'nde hanedanın en yaşlı ve en olgun üyesinin başa geçtiği sistem hangisidir?

Cevap

- Ekber ve Erşed Sistemi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılmasıyla hangi sistem uygulanmaya başlanmıştır?

Cevap

- Kafes Usulü

Soru

Kafes Usulünün sakıncaları nelerdir?

Cevap

- Sancağa gönderilmeyen şehzadelerin sarayda yetişmesi amaçlanmış, bu durum da deneyimsiz padişahların başa geçmesine neden olmuştur.
- Bazı padişahlar çocuk yaşta başa geçtiği için devlet yönetimine valide sultanlar (padişahın annesi) karışmaya başlamıştır.

Soru

Duraklama Döneminde mali alanda bozulmalar yaşanmasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- Kapitülasyon verilen devlet sayısının artması
- Gümrük vergilerinin azalması
- Tımar Sistemi'nde yaşanan bozukluklar nedeniyle tarım gelirlerinin azalması
- Saray masraflarının gereksiz harcamalar yüzünden artması
- Savaşların uzun sürmesi ve sonuçsuz kalması nedeniyle savaş masraflarının artması
- Padişah değişikliği sırasında verilen cülus bahşişinin bu dönemde sık sık padişah değişmesi ile bir yük hâline gelmesi
- Avrupa'dan gelen değerli madenler karşısında Osmanlı parasının değer kaybetmesi
- Ganimet ve gümrük gelirlerinin azalması

Soru

Osmanlı Devleti'nde Duraklama Döneminde ortaya çıkan beşik ulemalığı ne demektir?

Cevap

- Ulemalığın babadan oğula geçmesi usulü

Soru

Duraklama Döneminde başlayan eğitim sistemindeki bozulmanın sebepleri nelerdir?

Cevap

- Beşik ulemalığının ortaya çıkması
- Avrupa'da yaşanan bilim ve eğitim alanındaki gelişmelere Osmanlı Devleti'nin yetişememesi
- Tıp, matematik ve fen alanında müderris yetişememesi ve bu bilim dallarında ilerleme sağlanamaması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Soru

Osmanlı Devleti'nde Duraklama Döneminde yeniçeri sayısında artış görülmesi neye yol açmıştır?

Cevap

➢ Yeniçeri sayısındaki artış disiplinsizliğe, bu durum da orduda bozulmaya yol açmıştır.

Soru

Sancağa son çıkan Osmanlı şehzadesi kimdir?

Cevap

➢ III. Mehmet

Soru

Osmanlı Devleti Avrupa'daki üstünlüğünü, imzalanan hangi antlaşma ile kaybetmiştir?

Cevap

➢ 1606 yılında Avusturya ile imzalanan Zitvatoruk Antlaşması'yla

Soru

Bugünkü Türkiye - İran sınırı hangi antlaşma ile çizilmiştir?

Cevap

➢ 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması'yla

Soru

Osmanlı Devleti'nin batıda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma hangisidir?

Cevap

➢ Lehistan ile imzalanan Bucaş Antlaşması

Soru

Osmanlı Devleti'nin doğuda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşma hangisidir?

Cevap

➢ İran ile imzalanan Ferhat Paşa Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nin 1683 yılında yapılan Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- Kuşatmanın gereğinden fazla uzaması
- Kuşatma esnasında Kırım Hanlığı'ndan yardım gelmemesi

Soru

Duraklama Döneminde yaşanan iç isyanlar hangi bölgelerde çıkmıştır?

Cevap

- Merkezde çıkan İstanbul İsyanları
- Anadolu'da çıkan Celali İsyanları
- Eyaletlerde çıkan Eyalet İsyanları

Soru

İstanbul (Merkez) İsyanları'nın nedenleri nelerdir?

Cevap

- Devşirme Sistemi'nin bozulması nedeniyle Yeniçeri Ocağına askerlikle ilgili olmayan kişilerin alınması
- Kapıkulu askerlerinin maaşlarının düzenli olarak ödenememesi ayarı düşük paralarla ödenmesi ya da zamanında ödenmemesi
- Yeniçerilerin daha fazla cülus bahşişi almak için padişah değiştirmek istemeleri
- Yapılan ıslahatların yeniçerilerin çıkarlarına ters olması

Soru

Vakayı Vakvakiye ne anlama gelir?

Cevap

- IV. Mehmet Döneminde isyan eden yeniçerilerin suçlu gördükleri devlet adamlarının idamını istemeleri üzerine öldürülen kişilerin çınar ağaçlarına asılması olayına Çınar Olayı ya da Vakayı Vakvakiye denilmektedir.

Soru

Yeniçeriler tarafından öldürülen ilk Osmanlı padişahı kimdir?

Cevap

- II. Osman (Genç Osman)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Duraklama Döneminde yaşanan İstanbul İsyanları'nın Osmanlı Devleti açısından sonuçları nelerdir?

Cevap

- Devletin ve toplumun düzeni bozulmuştur.
- Yapılan birçok ıslahat sonuçsuz kalmıştır.
- Yeniçerilerin gücü daha da artmıştır.
- Merkezî otorite zayıflamıştır.

Soru

Anadolu'da çıkan isyanlara Celali İsyanları denmesinin sebebi nedir?

Cevap

- Yavuz Sultan Selim Döneminde Yozgat'ta Bozoklu Celal tarafından çıkarılan isyanların devamı olarak görüldüğü için genel olarak Anadolu'da çıkan isyanlara Celali İsyanları denilmiştir.

Soru

Anadolu (Celali) İsyanları'nın nedenleri nelerdir?

Cevap

- Ekonominin kötüye gitmesi nedeniyle para ayarının bozulması
- Merkezî otoritenin bozulması
- Vergi toplamada halka eşit davranılmaması
- Tımar dağıtımında sorunlar yaşanması ve toprak sisteminin bozulması
- Yöneticilerin halka baskı yapması

Soru

Anadolu'da çıkan Celali İsyanları'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Yaşanan isyan sonucu Anadolu'da can ve mal güvenliği kalmamıştır.
- Tarımsal üretimde yaşanan azalmalar nedeniyle köylerden kentlere yoğun şekilde göç yaşanmıştır.
- Şehirlerde nüfusun artmasıyla toplumsal hayatta bozulmalar yaşanmış ve halkın devlete olan güveni azalmıştır.
- Anadolu halkı arasında zengin - fakir çatışması yaşanmıştır.

Soru

Eyaletlerde isyanların çıkartılmasındaki amaçlar nelerdir?

Cevap

- Eyaletlerde çıkartılan bu isyanlar ile Osmanlı Devleti'nin denetimi azaltılmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu isyanlar Avrupa Devletleri tarafından da destek görmüştür.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

XVII. yüzyılda yapılan ıslahatların genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Islahatların geneli düzeni sağlamaya yönelik olduğundan mali ve askerî nitelikli olmuştur.
- Topluma hitap etmediği için kalıcı olamamıştır.
- Yaşanan sorunların sebebi araştırılmadığı için yapılan ıslahatlar yüzeysel kalmıştır.
- Islahatlar yapılırken Avrupa örnek alınmamıştır.
- Islahatlar devlet politikası hâline dönüşmemiştir.
- Islahatlar kişilere bağlı kalmıştır.

Soru

I. Ahmet Döneminde, Celali İsyanları'nı bastırmak için baskı ve şiddet uygulayan sadrazam kimdir?

Cevap

- Kuyucu Murat Paşa

Soru

Osmanlı Devleti'nde saray dışından evlenen ilk padişah kimdir?

Cevap

- II. Osman (Genç)

Soru

Şeyhülislamın fetva verme dışındaki yetkilerini elinden alan padişah kimdir?

Cevap

- II. Osman (Genç)

Soru

Osmanlı Devleti'nde ilk kez denk bütçeyi kim hazırlamıştır?

Cevap

- IV. Mehmet Döneminde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Tarhuncu Ahmet Paşa Osmanlı Devleti'nin ekonomisini düzenlemek için hangi faaliyetlerde bulunmuştur?

Cevap

- Saray masraflarını azaltarak bütçe açığını kapatmak
- Yeni kaynaklar bularak hazineyi artırmak
- Devletin gelir ve giderlerini önceden hazırlayarak mali yıl bütçesini oluşturmak

Soru

Sadrazamlığı, saraya şartlar öne sürerek kabul eden devlet adamı kimdir?

Cevap

- Köprülü Mehmet Paşa

Soru

Köprülü Mehmet Paşa'nın sadrazamlığı şartlar öne sürerek kabul etmesi Osmanlı Devleti'yle ilgili nasıl bir bilgi vermektedir?

Cevap

- Osmanlı Devleti'nde padişah otoritesinin sarsıldığının göstergesidir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

IV. Murat Döneminde yapılan çalışmalar nelerdir?

Cevap

- Yeniçeri ve sipahi zorbaları ortadan kaldırıldı. Bu durum İstanbul'da asayiş ve güvenliğin kurulmasını sağlamıştır.
- Kahvehaneler kapatılmıştır.
- Uyuşturucu maddelerin ve tütünün kullanımı, gece sokağa çıkılması yasaklanmıştır. IV. Murat Döneminde İstanbul'da büyük yangınların çıkması tütün kullanımının yasaklanmasında etkili olmuştur.
- İran üzerine düzenlenen seferler sırasında Celaliler ortadan kaldırılmıştır. Böylece Anadolu'da güvenlik sağlanmıştır.
- Devletin kötü gidişatının durdurulması için neler yapılması gerektiğine ilişkin devlet ileri gelenlerinden raporlar alınmıştır. Koçi Bey, devletin Kanuni'den sonra düştüğü sıkıntıları, kurumların nasıl bozulduğunu anlattığı Koçi Bey Risalesi adlı raporunu IV. Murat'a sunmuştur. Bu durum IV. Murat'ın devlet sorunlarının temeline inmeyi amaçladığını gösterir.
- Askerî ve mali alanlarda düzenlemeler yapılmıştır.

Analiz

XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti (Gerileme Dönemi) ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

Osmanlı Devleti'nde Gerileme Dönemi hangi yıllar arasında yaşanmıştır?

Cevap

➢ 1699 Karlofça Antlaşması ile başlayıp 1792 Yaş Antlaşması'na kadar geçen sürede Gerileme Dönemi yaşanmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'nde eldeki toprakları koruma politikasının görüldüğü ve Batı ile barışın yaşandığı dönem hangisidir?

Cevap

➢ Lale Devri (1718–1730)

Soru

Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa'daki egemenliği ne zaman sona ermiştir?

Cevap

➢ Pasarofça Antlaşması'nda Belgrad'ın Avusturya'ya verilmesiyle

Soru

Rusya'nın Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Ortodoksları himaye altına almasındaki amaç nedir?

Cevap

➢ Osmanlı Devleti'nde yaşayan Ortodoksları bahane ederek Osmanlının iç işlerine müdahale etmek

Soru

Karadeniz'deki Türk egemenliği hangi antlaşmanın imzalanması ile sona ermiştir?

Cevap

➢ Rusya ile 1774 yılında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile

Soru

Gerileme Döneminde Fransa ile iyi giden ilişkiler bu dönemin sonlarına doğru neden bozulmuştur?

Cevap

➢ Fransa'nın Mısır'ı işgal etmesinden dolayı

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

XVIII. yüzyılda hangi alanlarda ıslahatlar yoğunlaşmıştır?

Cevap

- Askerî ve teknik alanlarda

Soru

Osmanlı Devleti Avrupa'nın üstünlüğünü ilk kez hangi dönemde kabul etmiştir?

Cevap

- Gerileme Döneminde (XVIII. Yüzyıl)

Soru

Gerileme Dönemi ıslahatlarının özellikleri nelerdir?

Cevap

- Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilerek ilk kez Batı tarzı ıslahatlar yapılmıştır.
- Bilimsel, teknik, kültürel, mali ve askerî alanlarda yenilikler yapılmıştır.
- Islahatların ağırlık merkezi askerî alan olmuştur.
- Islahatlar yapılırken halkın istek ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmamıştır.
- Bu dönemde ıslahatlar, XVII. yüzyıl ıslahatlarına göre daha geniş kapsamlı ve sistemli yapılmıştır.
- Islahatlar, gösterilen tepkiler nedeniyle devamlı olamamıştır.
- Islahatlarda Avrupalı uzmanlardan da yararlanılmıştır.

Soru

Lale Devri hangi olayla başlayıp hangi olayla bitmiştir?

Cevap

- 1718 yılında imzalanan Pasarofça Antlaşması ile başlayıp 1730 yılında meydana gelen Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir.

Soru

Lale Devrinin en ünlü minyatür ustası (nakkaş) kimdir?

Cevap

- Levnî

Soru

Lale Devrinin en ünlü divan şairi kimdir?

Cevap

- Nedim

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Lale Devrinde ilk geçici elçilik Avrupa'nın hangi kentinde açılmıştır?

Cevap

- Paris

Soru

Osmanlı Devleti'nin ilk geçici elçisi kimdir?

Cevap

- Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi

Soru

Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da elçilikler açmasının temel sebebi nedir?

Cevap

- Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek ve Avrupa ile olan ilişkileri geliştirmek

Soru

"Paris Sefaretnamesi" **adlı eser kime aittir ve bu eserin içeriği nedir?**

Cevap

- Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi'ye aittir. Sefaretname'de, onun Paris'te bulunduğu süre içindeki gözlemleri yer almaktadır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İlk özel Türk matbaası hangi dönemde, kimler tarafından açılmıştır?

Cevap

- Said Efendi ve İbrahim Müteferrika tarafından Lale Devrinde açılmıştır.

Soru

Lale Devrinde kurulan matbaada basılan ilk eser hangisidir?

Cevap

- Vankulu Lügati

Soru

Matbaada dinî eserlerin basılmasına izin verilmemesinin sebebi nedir?

Cevap

- Hattatların ve eserleri çoğaltan müstensihlerin tepkisinden çekinilmesi
- Dinî eserlerde çıkabilecek bir hatanın önüne geçme isteği

Soru

Lale Devrinde yaşanan gelişmeler nelerdir?

Cevap

- Avrupa'da ilk kez geçici elçilikler açılmıştır.
- İlk kez çiçek aşısı uygulanmıştır.
- Tulumbacı Ocağı adlı itfaiye örgütü kurulmuştur.
- Yalova'da kâğıt fabrikası açılmıştır.
- İstanbul'da çini imalathanesi ve kumaş fabrikası açılmıştır.
- Doğu ve Batı klasikleri Türkçeye çevrilmiştir.
- Mimaride Barok, Rokoko ve Gotik üslupları kullanılmaya başlanılmıştır.
- Tercüme büroları oluşturulmuştur.

Soru

Avrupa'nın Barok ve Rokoko üslubundan etkilenerek yapılan ilk eser hangisidir?

Cevap

- İstanbul'da yapılan Nuruosmaniye Camisi

Soru

Lale Devrinin sadrazamı kimdir?

Cevap

- Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1730'da meydana gelen Patrona Halil İsyanı'nın sebebi nedir?

Cevap

- Lale Devrinde yapılan yeniliklerin bazı kesimlerce israf olarak nitelendirilmesi ayrıca zevk ve sefa ortamından memnun olunmaması

Soru

I. Mahmut Döneminde askerî alanda yapılan yenilikler nelerdir?

Cevap

- Subay yetiştirmek için Avrupa tarzında ilk teknik okul olan Hendesehane açılmıştır.
- Osmanlı ordusu alay - bölük - tabur sistemine göre yeniden düzenlenmiştir.
- Kont dö Boneval (Humbaracı Ahmet Paşa) Humbaracı Ocağının başına getirilmiştir.

Soru

1740 yılında Fransa'ya verilen kapitülasyonlar hangi padişah döneminde sürekli hâle getirilmiştir?

Cevap

- I. Mahmut Döneminde sürekli hâle getirilmiştir.

Soru

III. Mustafa Döneminde askerî alanda yapılan yenilikler nelerdir?

Cevap

- Topçu Ocağı ıslah edilmiş hızlı hareket edebilmek için hafif toplar yapılmıştır.
- Topçu Ocağının başına Baron dö Tott getirilmiştir.
- Mühendishane-i Bahr-i Hümayun açılmıştır. Bu okulla donanmanın subay ihtiyacının karşılanması amaçlanmıştır.
- Sürat Topçuları Ocağı kurulmuştur.

Soru

İç borçlanma ilk kez hangi padişah döneminde görülmüştür?

Cevap

- III. Mustafa Döneminde

Soru

Esham senetleri hangi padişah döneminde düzenlenmiştir?

Cevap

- III. Mustafa Döneminde

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

II. Mehmet Döneminde verilmeye başlanan cülus bahşişi hangi padişah döneminde kaldırılmıştır?

Cevap

- I. Abdülhamit Döneminde

Soru

I. Abdülhamit Döneminin yenilikleri nelerdir?

Cevap

- Ulufe alım satımı ilk kez yasaklanmıştır.
- İstihkâm Okulu açılmıştır.
- Esham senetleri uygulamaya konulmuştur.
- Avrupa'dan uzmanlar getirilmiştir.
- Yeniçeri sayımı yapılmıştır.
- Cülus bahşişi kaldırılmıştır.

Soru

Osmanlıda devlet düzeninde ilk kez radikal değişiklikler yapma eğiliminde olan padişah kimdir?

Cevap

- III. Selim

Soru

Osmanlı Devleti, Avrupa'da ilk daimî elçiliği kim döneminde ve nerede açmıştır?

Cevap

➢ III. Selim Döneminde Londra'da

Soru

İlk daimî elçi olarak kim görevlendirilmiştir?

Cevap

➢ Yusuf Agâh Efendi

Soru

Nizam-ı Cedit Ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için ne yapılmıştır?

Cevap

➢ İrad-ı Cedit adında bir hazine oluşturulmuştur.

Soru

III. Selim Döneminde ordunun eğitiminin gerçekleştirilmesi için açılan kışlalar hangileridir?

Cevap

➢ Selimiye ve Levent kışlaları

Soru

Kara kuvvetlerinin subay ihtiyacını karşılamak için III. Selim Döneminde açılan okul hangisidir?

Cevap

➢ Mühendishane-i Berr-i Hümayun

Soru

Osmanlıda, devlet matbaası ilk kez hangi padişah döneminde kurulmuştur?

Cevap

➢ III. Selim Döneminde

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

III. Selim Döneminde askerî ve teknik okullarda okutulması zorunlu kabul edilen dil hangisidir?

Cevap

- Fransızca

Soru

III. Selim Dönemi hangi olayla sona ermiştir?

Cevap

- 1807 yılında Kabakçı Mustafa İsyanı sonucunda III. Selim'in tahttan inmesiyle

Soru

Kabakçı Mustafa İsyanı'nın başlamasında kimler etkili olmuştur?

Cevap

- Yeniçeriler
- Ulema ve bazı devlet adamları
- Fransız elçiler

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

Avrupa Tarihi ünitesi ile ilgili olarak son beş yılda 5 soru çıkmıştır.

Soru

Coğrafi Keşifler'in Osmanlı Devleti üzerindeki etkileri nelerdir?

Cevap

- Osmanlının elinde bulunan İpek ve Baharat yolları önemini kaybetmiştir.
- Yeni keşfedilen yerlerde bol miktarda bulunan altın, gümüş ve değerli madenlerin Osmanlı pazarına girmesiyle Osmanlı parası değer kaybetmiştir.
- Osmanlı Devleti ticareti canlandırmak için verdiği kapitülasyonları artırmıştır.
- Ticaret yollarının değişmesiyle kervan yolları üzerinde bulunan halk ve zanaatkârların mağdur olması Celali İsyanları'na zemin hazırlamıştır.

Soru

Coğrafi Keşifler ile önemini yitiren İpek ve Baharat yolları (Akdeniz ticareti) hangi olayla tekrar önem kazanmaya başlamıştır?

Cevap

- İpek ve Baharat yolları 1869 yılında Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla önemini yeniden kazanmıştır.

Soru

Avrupa'da görülen Rönesans, Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

Cevap

- Avrupa'da yaşanan bilim, teknik ve ekonomi alanlarındaki hızlı ilerleyişi Osmanlı takip edememiş ve Osmanlı ile Avrupa arasındaki fark hızla açılmıştır.

Soru

Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da yaşanan Reform hareketlerine destek vermesinin nedeni nedir?

Cevap

- Hristiyan birliğini bozarak Avrupa'nın içlerine kadar ilerlemeyi kolaylaştırmak

Soru

Osmanlı Devleti'nde yaşayan Hristiyan halkın Reform hareketlerinden etkilenmemesinin sebebi nedir?

Cevap

- Osmanlı Devleti'nde yaşayan Hristiyanların dinsel özgürlüklere sahip olması ve Osmanlı Devleti'nin kilisenin Hristiyan halkı sömürmesini engellemesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dokuman Arkivi

Soru

Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımından Osmanlı Devleti nasıl etkilenmiştir?

Cevap

- Osmanlı Devleti bünyesinde birçok farklı millet yaşadığından milliyetçilik akımının etkisiyle isyanlar çıkarmış ve bu isyanlar zamanla Osmanlı Devleti'nin parçalanmasına yol açmıştır.

Soru

Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti üzerindeki etkileri nelerdir?

Cevap

- Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiştir.
- Osmanlı Devleti'ndeki küçük atölye ve tezgâhlar, Avrupa'dan gelen ucuz mallarla mücadele edemeyerek kapanmıştır.
- Ekonomik alanda Avrupa'ya bağlılık artmıştır.
- Lonca Teşkilatının üretimdeki önemi azalmıştır.
- Osmanlı parasının değeri düşmüştür.
- Ülkede ihracat azalırken ithalat artmıştır.
- Osmanlı ekonomisinde başlayan geri gidiş devletin çöküşünü hızlandırmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

XIX. Yüzyılda Osmanlı Devleti (Dağılma Dönemi) ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 2 soru çıkmaktadır.

Soru

XIX. yüzyılda yapılan ıslahatların amaçları nelerdir?

Cevap

- Merkezî otoriteyi güçlendirmek
- Askerî alanda yenilikler yaparak toprak kaybını önlemek
- Ulusçuluk akımının yaygınlaşmasından sonra azınlıkların imparatorluktan ayrılmalarını engellemek
- Avrupa'daki gelişmeler paralelinde imparatorluğun modernleşmesini sağlamak
- Avrupalı devletlerin desteğini almak

Soru

Fransız İhtlali'nin etkisiyle isyan eden ilk topluluk hangisidir?

Cevap

- Sırplar

Soru

Sırpların isyan etmesinde neler etkili olmuştur?

Cevap

- Milliyetçilik düşüncesinin Sırplar arasında yayılması
- Rusya ve Avusturya'nın Sırpları kışkırtması
- Savaş alanı hâline gelen Sırbistan topraklarının sık sık el değiştirmesi
- Sırbistan'da görev yapan memurların ve yeniçeri ağalarının halka karşı sorumsuz davranmaları
- Osmanlı merkezî otoritesinin zayıflaması

Soru

Yunanların isyan etmelerinde neler etkili olmuştur?

Cevap

- Milliyetçilik akımının Rumlar arasında yayılması
- Rusya, Fransa ve İngiltere'nin Rumları isyana teşvik etmeleri ve desteklemeleri
- Etnik-i Eterya Cemiyetinin Rumları örgütlemesi ve Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Avrupalıların Osmanlı üzerinde uyguladıkları Şark Meselesi'nin işleyişi nasıl olmuştur?

Cevap

- XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı toprak bütünlüğünün korunması
- XIX. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlıların Avrupa ve Balkanlardan çıkarılması, buraların paylaşılması, İstanbul'un Türklerden alınması ve Bizans'ın yeniden canlandırılması
- XX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin geriye kalan topraklarının paylaşılması

Soru

Panslavizm politikası nedir?

Cevap

- Slav asıllıları (Rus, Sırp, Hırvat, Sloven, Karadağlı, Leh, Çek, Bulgar) Rusya'nın liderliği altında birleştirmeyi hedefleyen akıma Panslavizm denir. Rusya, Panslavizm politikasını uygulayıp Ortodoks ve Slav asıllıları kışkırtmaya başlamıştır. Rusya bu yolla Balkanlar üzerinden sıcak denizlere inmeyi amaçlamıştır. Ancak Rusya'nın Panslavizm politikası, egemenlikleri altında Slav asıllıları barındıran Osmanlı Devleti ve Avusturya'yı zor durumda bırakmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Sırpların Osmanlı Devleti'nden ayrılma süreci nasıl olmuştur?

Cevap

Soru

Osmanlıdan ayrılarak bağımsız olan ilk topluluk hangisidir?

Cevap

- Rumlar (1829 Edirne Antlaşması)

Soru

Mısır Meselesi'nin uluslararası sorun hâline gelmesinde hangi antlaşma etkili olmuştur?

Cevap

- Kütahya Antlaşması

Soru

Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti olarak kabul edildiği antlaşma hangisidir?

Cevap

- Paris Antlaşması

Soru

Belli bir dönem İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Sömürgelerine giden en kısa yolların, zayıflamış olan Osmanlı Devleti'nin topraklarından geçmesi
- Sömürgelerine giden yolların güvenliğini sağlamak istemesi
- Osmanlı Devleti'nin ham madde ve pazar olanaklarından yararlanmak istemesi
- Rusya ve Fransa gibi devletlerin Osmanlı Devleti'ne hâkim olmasını engellemek istemesi

Soru

İngiltere ile 1838'de imzalanan Balta Limanı Antlaşması'yla hangi sonuçlar ortaya çıkmıştır?

Cevap

- Yabancı mallar Osmanlı pazarlarına egemen olmuştur.
- Osmanlı Devleti ekonomik yönden giderek dışa bağımlı hâle gelmiştir.
- Yabancılar Osmanlı ülkesinde uygulanan iç gümrük vergisinden muaf tutulmuştur.
- Osmanlı Devleti'nin ticaret gelirlerinin büyük bir bölümü yabancıların eline geçmiştir.
- Osmanlı Devleti verdiği imtiyazlarla Mehmet Ali Paşa'ya karşı İngiltere'nin desteğini sağlamıştır.

Soru

Sened-i İttifak 1808 yılında kimler arasında imzalanmıştır?

Cevap

- Âyanlar ve II. Mahmut arasında imzalanmıştır.

Soru

Sened-i İttifak'ın maddeleri nelerdir?

Cevap

- Âyanlar padişahın emirlerini yerine getirecektir.
- Sadrazamın kanunlara ve ittifaka uygun olarak vereceği emirlere uyulacak, uygun olmayanlara karşı konulabilecektir.
- Âyanlar, devletin eyaletlerden asker almasına karşı gelmeyeceklerdir.
- Her yerde hazine gelirlerinin, devletin koyduğu kanun ve hükümlere göre toplanması sağlanacaktır.
- Âyanlar da devlet adamları gibi anlaşmaya uyacaklar, uymayanlara karşı birlikte hareket edilecektir.
- Padişah aşırı vergi koymayacak, eşit ve adaletli vergi alacaktır.
- İstanbul'daki yeniçeri ve diğer ocaklarda isyan çıktığında âyanlar emir beklemeksizin İstanbul'a gelerek isyan eden ocağı ortadan kaldıracaktır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

II. Mahmut'un eğitim ve kültür alanında yaptığı ıslahatlar nelerdir?

Cevap

- İlköğretim zorunlu kılınmış, ancak başarılı olunamamıştır.
- Rüştiyeler (ortaokullar) ve Mekteb-i Ulum-u Edebiyeler açılmıştır.
- Devlet memuru yetiştirmek amacıyla Mekteb-i Maarif-i Adliye açılmıştır.
- Ordunun piyade ve süvari sınıfını yetiştirmek amacıyla Mekteb-i Harbiye, ordunun doktor ihtiyacını karşılamak amacıyla Mekteb-i Tıbbıye-i Askerîye açılmıştır.
- İlk kez Avrupa'ya öğrenci gönderilmiştir.
- Takvim-i Vekayi adıyla ilk resmî gazete çıkarılmıştır.

Soru

II. Mahmut'un askerî alanda yaptığı yenilikler nelerdir?

- Sekban-ı Cedit Ocağı kurulmuş daha sonra yerine Eşkinci Ocağı açılmıştır.
- 1826'da Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır (Vakayı Hayriye – Hayırlı Olay).
- Asakir-i Mansure-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kurulmuştur.
- Yeniçeri Ocağının kapatılması sırasında Yeniçeri Ocağı ile büyüyüp gelişen Bektaşilik Tarikatı da kapatılmıştır.
- Mızıka-i Hümayun adıyla askerî bando kurulmuştur.
- Eyaletlerde güvenliği sağlamak amacıyla Redif Birlikleri kurulmuştur.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

II. Mahmut Döneminde devlet ve ülke yönetiminde yapılan yenilikler nelerdir?

Cevap

- Orhan Bey Döneminde kurulan Divanıhümayun kaldırılarak nazırlıklar (bakanlıklar) kurulmuştur.
- Sadrazamlık makamı başvekâlete dönüştürülmüştür.
- Devlet kurumları ve toplum yapısındaki yeni düzenlemeler için Meclis-i Vâlâ-ı Ahkâm-ı Adliye, yönetim işlerini planlamak amacıyla Dâr-ı Şûra-yı Babıali oluşturulmuştur.
- Devlet memurlukları dâhiliye ve hariciye olarak ikiye ayrılmıştır.
- Yenilikler için önerilerde bulunmak üzere meclis ve komisyonlar oluşturulmuştur.
- Memurların tıraşlı olmaları, fes ve pantolon giymeleri zorunlu hâle getirilmiştir.
- Hediye ve rüşvet yasaklanmıştır.
- Halk arasında din farkı gözetilmediği açıklanmıştır.
- Padişah portreleri devlet dairelerine astırılmıştır.
- Memurların tayin, terfi ve görevden alınmaları esasa bağlanmıştır.
- Bütün memurlar maaşa bağlanmıştır.
- Tımar Sistemi kaldırılmıştır.
- Müsadere (el koyma) usulü büyük ölçüde kaldırılmıştır.
- Âyanlık kaldırılıp muhtarlıklar kurulmuştur.
- Güçlü bir merkeziyetçilik benimsenmiştir.

- Büyük eyaletler illere ayrılmış buralara merkezden maaş alan valiler atanmıştır.
- 1831'de askerî amaçlı olarak Anadolu ve Rumeli'de ilk defa nüfus sayımı yapılmıştır (erkekler sayılmıştır).
- Toplanacak vergileri belirlemek amacıyla mülk sayımı yapılmıştır (Özel mülkiyet hakkının ortaya çıkması amaçlanmıştır.)
- Posta ve karantina teşkilatı kurulmuştur.

Soru

Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Rusya'nın Karadeniz'de güvenliği artmış; İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'deki çıkarları tehlikeye düşmüştür.
- II. Mahmut, Mehmet Ali Paşa'ya karşı Rusya'nın desteğini sağlayarak kendisini güvenceye almıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti Rusya'nın himayesi altına girmiştir.
- Boğazlar Sorunu ortaya çıkmış ve Osmanlı Devleti, Boğazlar üzerindeki egemenlik hakkını son defa tek başına kullanmıştır.

www.ihtiyacayincilik.com.tr

Soru

Tanzimat Fermanı'nın hazırlanmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Fransız İhtilali'nden etkilenen Osmanlı devlet adamları ve aydınlarının, Avrupa ülkelerindeki yönetim anlayışını ve vatandaşlık haklarını örnek alarak yenilik yapmak istemeleri
- Osmanlı Devleti'nin varlığını kendi kuvvetiyle koruyamayacağını anlamasından sonra Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak istemesi
- Rusya'nın Hristiyan halka yeni haklar verilmesi için yaptığı baskıların önüne geçilmek istenmesi

Soru

Tanzimat Fermanı'nı yayımlayan padişah kimdir?

Cevap

- Sultan Abdülmecit

Soru

Tanzimat Fermanı'nın maddeleri arasında neler vardır?

Cevap

- Müslüman ve Hristiyan bütün halkın ırz, namus, can ve mal güvenliği devletin güvencesi altında olacaktır.

Yorum

Bu hüküm ile din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin eşitlik sağlanmış halka güvence verilmiştir.

- Vergiler herkesin gelirine göre düzenli bir şekilde toplanacaktır.
- Askerlik işleri düzene konulacak, askere alma ve terhis işlemleri sağlam esaslara bağlanacaktır.
- Mahkemeler açık olarak yapılacak ve hiç kimse haksız yere idam edilmeyecektir.
- Herkes mal ve mülküne sahip olacak, miras bırakabilecek ve müsadere kaldırılacaktır.
- Rüşvet ve iltimas kaldırılacaktır.
- Herkes kanun önünde eşit olacaktır.
- Başta padişah olmak üzere herkes fermanın hükümlerine uymakla yükümlüdür.
- Bundan sonra çıkarılacak kanunlar Tanzimat Fermanı'na aykırı olmayacaktır.

Yorum

Tanzimat Fermanı Osmanlı ülkesinde anayasacılık hareketinin başlangıcı sayılmıştır.

Soru

Islahat Fermanı'nm maddeleri nelerdir?

Cevap

- Irk, din ve dil farklılığı yüzünden bir halkı aşağılayan deyimler ve sözler, resmî yazışmalardan kaldırılacak
- Hiç kimseye din ve mezhep değiştirme konusunda baskı yapılmayacak, din ve mezhep özgürlüğü tanınacak
- Bütün davalar karma divanlara bırakılacak, mahkemelerde şahitler kendi dinlerine göre yemin edecekler Hristiyanlar isterlerse kendi aralarındaki davaları patrikhanenin huzurunda sonuçlandırabilecekler
- Hapishanelerde işkence ve eziyete benzer hiçbir muamele yapılmayacak
- Hristiyanlarla Müslümanlar vergi ödemelerinde eşit olduğu gibi diğer görevlerde de eşit olacaklar
- Hıristiyanlar bedel ödemeleri durumunda askerlik hizmetinden muaf tutulacaklar
- Azınlıklar, il genel meclislerine seçilebilecekler
- Azınlıklar, Türk okullarında okuyabilecek, kendi dillerinde eğitim yapan okullar açabilecek, banka ve şirket kurabilecek, devlet memuru olabilecekler
- Hristiyan ve Musevileri aşağılayıcı deyim ve sözler kullanılmayacak

Soru

Tanzimat Dönemi padişahları kimlerdir?

Cevap

- Sultan Abdülmecit (1839 - 1861)
- Sultan Abdülaziz (1861 - 1876)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Sultan Abdülmecit Dönemi gelişmeleri nelerdir?

Cevap

- Kırım Savaşı yapılmıştır.
- İlk kez dış borç alınmıştır.
- Birçok mahkeme kurulmuştur.
- Ceza ve Ticaret kanunları çıkarılmıştır.
- Avrupa hukuk kurallarına uyan mahkemeler açılması ikiliğe sebep olmuştur (hukukta ikililik).
- Askerlik, ocak hizmeti olmaktan çıkmış vatan hizmeti hâline getirilmiştir.
- İl meclisleri kurulmuştur.
- Maarif Nezareti kurulmuştur.
- Birçok gazete yayın hayatına başlamıştır (Ceride-i Havadis, Tercüman-ı Ahval, Tasvir-i Efkâr).
- İlk kâğıt para (kaime-i metebere) basılmış ve Osmanlı Bankası kurulmuştur.

Soru

Sultan Abdülaziz Dönemi gelişmeleri nelerdir?

Cevap

- Yurt dışında geziye çıkan ilk ve son padişahtır.
- Süveyş Kanalı açılmıştır. (Akdeniz ticareti canlandı.)
- Deniz Ticaret Kanunu çıkarılmıştır.
- Bahriye Nezareti kurulmuştur.
- Danıştayın temeli atılmıştır.
- Karadağ, Sırp, Bosna - Hersek, Bulgar ve Eflak - Boğdan isyanlarıyla uğraşılmıştır.
- Mekteb-i Mülkiye kurulmuştur.
- Eczacı Mektebi kurulmuştur.
- Kaptan ve Çarkçı Mektebi kurulmuştur.
- Kız öğretmen okulu (Darülmuallimat) açılmıştır.
- Yetim Müslüman çocuklar için Darüşşafaka açılmıştır.
- Maarif-i Umumiye Nizamnamesi (Genel Eğitim Tüzüğü 1869) kabul edilmiştir. Tüzüğe göre eğitim,
  - Sıbyan (Hazırlık)
  - Rüştiye (İlkokul)
  - İdadi (Ortaokul)
  - Sultani (Lise)
  - Darülfünun (Üniversite)

  olarak belirlenmiştir.
- Osmanlı Devleti'nde ilk kez ve resmî olarak üniversite açılmıştır (Darülfünun 1870).
- İlk Medeni Kanun olan "Mecelle" Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında bir komisyon tarafından hazırlanmaya başlanmıştır.
- İlk kanun dergisi Düstur çıkarılmaya başlanmıştır.

Soru

Osmanlı donanmalarının yakıldığı yerler nelerdir?

Cevap

- İnebahtı
- Çeşme
- Navarin
- Sinop

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Tanzimat Dönemi mahkemeleri hangileridir?

Cevap

- Şeriye Mahkemeleri
- Konsolosluk Mahkemeleri
- Azınlık (Cemaat) Mahkemeleri
- Nizamiye Mahkemeleri

Soru

I. Meşrutiyet'i ilan eden padişah kimdir?

Cevap

- II. Abdülhamit (1876)

Soru

I. Meşrutiyet'in ilanında etkili fikir akımları hangileridir?

Cevap

- Osmanlıcılık
- Batıcılık

Soru

I. Meşrutiyet'in ilan sebepleri nelerdir?

Cevap

- Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımı ile çıkan azınlık isyanlarını önlemek
- Rusya'nın Balkanlarda uyguladığı Panslavizm politikası sonucu çıkan ayaklanmaları engellemek
- Avrupalı devletlerin, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmalarını engellemek
- Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki eyaletlerinin yönetim koşullarını yeniden belirlemek amacıyla toplanan İstanbul (Tersane) Konferansı'nı etkilemek
- Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak

Soru

I. Meşrutiyet'in ilanında etkili olan grup hangisidir?

Cevap

- Genç Osmanlılar

Soru

I. Meşrutiyet'in sonuçları nelerdir?

Cevap

- Ülkede ilk defa milletvekili seçimi yapılmıştır. (Müslüman ve gayrimüslim erkekler seçme ve seçilme haklarını kullanmışlardır.)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Mutlak monarşiden, meşruti monarşiye geçilmiştir.
- Azınlıkların da ülke yönetimine katılmaları sağlanarak devletten kopmaları engellenmeye çalışılmıştır.
- İstanbul (Tersane) Konferansı'nı engellemek amacıyla ilan edilmesine rağmen, konferans engellenememiştir.
- Konferansta alınan kararlar, Osmanlı Devleti tarafından reddedilince Rusya, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir.
- II. Abdülhamit 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı'nı (93 Harbi) bahane ederek anayasayı yürürlükten kaldırmış ve meşrutiyet yönetimine son vermiştir.
- Osmanlı Devleti'nde yeniden mutlak monarşiye geçilmiştir.

Soru

I. Meşrutiyet'in ilanı ile yürürlüğe giren ilk anayasa hangisidir?

Cevap

- Kanunuesasi

Soru

I. Meşrutiyet Döneminin sona ermesine neden olan savaş hangisidir?

Cevap

- 1877-78 Osmanlı - Rus Harbi (93 Harbi)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İstibdat Dönemi gelişmeleri nelerdir?

Cevap

- Devlet, Yıldız Sarayı'ndan idare edilmeye başlanmıştır.
- Hafiyelik Teşkilatı (Jurnalcilik) kurulmuştur. (Yıldız İstihbarat Teşkilatı)
- Panislamizm (İslamcılık) devlet politikası olarak uygulanmıştır.
- Tanzimat Döneminde çiftçilere kredi sağlamak için kurulan Memleket Sandıkları, Ziraat Bankasına dönüştürülmüştür.
- Ticareti geliştirmek için Osmanlı İtibar-ı Millî Bankası kurulmuştur. (1927'de İş Bankası ile birleştirilmiştir.)
- İlk tramvay hatları kurulmuştur.
- Orman, Maadin ve Ziraat nezaretleri kurulmuştur.
- Ermeniler ilk kez Erzurum'da isyan etmiş, Doğu Anadolu'da merkezî otoriteyi artırmak ve Ermeni ayaklanmalarına engel olmak için Hamidiye Alayları kurulmuştur.
- Abdülaziz zamanında hazırlanan Mecelle, uygulanmaya başlanmıştır.
- Erkân-ı Harbiye Vekâleti düzenlenmiştir.
- Tarih araştırmaları için, Tarih-i Osmanî Encümeni kurulmuştur.
- Osman Hamdi Bey tarafından Sanayiinefise Mektebi ve İstanbul Arkeoloji Müzesi açılmıştır.
- 20 Aralık 1881'de Muharrem Kararnamesi ile devlet iflas ettiğini açıklamıştır.
- Batılı devletler tarafından Düyun-u Umumiye Teşkilatı (Genel Borçlar İdaresi) kurulmuştur (1881).
- Osmanlı ülkesinin yer altı ve yer üstü kaynakları İngiliz, Fransız, Alman şirket ve bankalarına bırakılmıştır.

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D⁰k¿man Arkivi

Soru

Düyun-u Umumiye İdaresine neler devredilmiştir?

Cevap

- Kabotaj gelirleri
- Demir yolu gelirleri
- Pul, tuz, ispirto gelirleri
- Reji İdaresinin (Tekel) gelirleri
- Gümrük gelirleri
- Bazı vergiler

Soru

Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki toprak kayıpları nelerdir?

Cevap

- Cezayir, Fransa tarafından işgal edilmiştir.
- Kıbrıs'ın yönetimi İngiltere'ye bırakılmıştır.
- Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olmuştur.
- Bosna - Hersek'in yönetimi Avusturya'ya bırakılmıştır.
- Tunus, Fransa tarafından işgal edilmiştir.
- Mısır, İngiltere tarafından işgal edilmiştir.
- Girit, Halepa Fermanı ile vergi dışı bırakılarak özerk olmuştur.

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Halepa Fermanı nedir?

Cevap

- Girit Rumları'na birtakım imtiyazların verildiği fermandır.

Soru

1878 Berlin Antlaşması'nm önemi nedir?

Cevap

- İlk kez Ermeni Meselesi uluslararası sorun olmuştur.
- Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olmuştur.
- Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya bırakılmıştır.

Soru

Osmanlıcılık ve Batıcılık fikri çerçevesinde neler gerçekleştirilmiştir?

Cevap

- Tanzimat Fermanı
- Islahat Fermanı
- I. Meşrutiyet
- Kanunuesasi
- Halepa Fermanı

Analiz

XX. Yüzyılda Osmanlı Devleti ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

II. Meşrutiyet ne zaman ilan edilmiştir?

Cevap

- II. Meşrutiyet 24 Temmuz 1908'de ilan edilmiştir.

Soru

II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinin nedenleri nelerdir?

Cevap

- İttihat ve Terakkicilerin Rumeli'de ayaklanma hazırlığı yapması
- Tahta, Osmanlı hanedanından başka birinin geçeceği söylentileri
- Serez'den İstanbul'a bir ordunun yürüyeceği yönünde padişaha bir telgraf ulaştırılması
- 1908'de İngiltere ve Rusya arasında yapılan Reval Konferansı'nda Osmanlıyı Balkanlarda parçalama fikrinin ortaya çıkması

Soru

İttihat ve Terakki Cemiyetinin yaym organları hangileridir?

Cevap

- Meşveret gazetesi
- Mizan gazetesi

Soru

II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında yaşanan gelişmeler nelerdir?

Cevap

- Girit Yunanistan'a bağlanmıştır.
- Bulgaristan, bağımsızlığını ilan etmiştir.
- Avusturya - Macaristan Berlin Antlaşması'ndan beri geçici olarak elinde tuttuğu, Bosna Hersek'i tamamen almıştır.

Soru

Reval Görüşmeleri'nde neler kararlaştırılmıştır?

Cevap

- Ruslar Balkanlarda serbest bırakılacak
- İstanbul ve Boğazlar, Ruslara verilecek
- Makedonya bölgesinde ıslahat yapılacak

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1909 yılında Kanunuesasi'de yapılan değişiklikler nelerdir?

Cevap

- Padişah, Mebuslar Meclisinde anayasaya bağlılık yemini edecektir.

Yorum

Bu hüküm ile kanun üstünlüğü ilkesi pekiştirilmiştir.

- Padişah, Bakanlar Kurulunun yalnızca başkanını seçmekle yükümlüdür.
- Bakanlar Kurulu, Mebuslar Meclisine karşı sorumludur.

Yorum

2. ve 3. hükümlerle padişahın yürütme ile ilgili yetkileri kısıtlanmış, millet iradesi yürütme organı üzerinde denetim hakkı kazanmıştır.

- Mebuslar Meclisi, başkanını kendisi seçer.
- Ekonomi, ticaret ve barış antlaşmaları Mebuslar Meclisinin onayından sonra yürürlüğe girer.
- Mebuslar Meclisi ve Âyan Meclisi padişahtan izin almadan yasa önerme hakkına sahiptir.
- Padişah, veto ettiği bir yasa tasarısı değişmeden yeniden Mecliste kabul edilirse bu tasarıyı onaylamak zorundadır.

Yorum

5. 6. ve 7. maddeler padişahın yasama yetkisinin kısıtlandığını göstermektedir.

- Padişahın Meclisi feshetme yetkisi oldukça zorlaştırılmıştır.
- Padişah Mecliste anayasaya bağlılık andı içme yükümlülüğü altına girmiş, ödenekleri yasaya bağlanmıştır.

Soru

1909 yılında Kanunuesasi'de yapılan değişikliklerin sağladığı en önemli gelişme hangisidir?

Cevap

- Türk tarihinde ilk kez çok partili hayata geçilmiştir.
- Padişah, yasama ve yürütme üzerindeki yetkilerini yitirmiş; yürütme organı olarak hükûmet, devlet içerisindeki yerini almıştır.

Soru

II. Meşrutiyet'in ilanının ardından kurulan partiler hangileridir?

Cevap

- İttihat ve Terakki Fırkası
- Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- Osmanlı Ahrar Fırkası

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Fedakâran-ı Millet Cemiyeti
- İttihad-ı Muhammediye Fırkası
- Osmanlı Demokrat Fırkası
- Islahat-ı Esasiye-i Osmaniye Fırkası
- Mutedil Hürriyetperveran Fırkası

Soru

II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İstanbul'da meşruti yönetime son vermek amacıyla çıkarılan isyan hangisidir?

Cevap

- 13 Nisan 1909'da çıkarılan 31 Mart Ayaklanması

Soru

31 Mart Ayaklanması'nın başlamasında hangi unsurlar etkili olmuştur?

Cevap

- İttihad-ı Muhammediye Fırkası
- Volkan gazetesi
- Medrese öğrencileri
- Avcı taburları

Soru

31 Mart Ayaklanması nasıl sona ermiştir?

Cevap

- Ayaklanma, Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

Soru

Hareket Ordusunun isyanı bastırması neyin göstergesidir?

Cevap

- Ordunun bir kısmının yenilik yanlısı olduğunun

Soru

31 Mart Ayaklanması'nın ardından hangi padişah tahta çıkmıştır?

Cevap

- II. Abdülhamit tahtan indirilerek yerine V. Mehmet Reşat getirilmiştir.

Soru

31 Mart Ayaklanması'nın Türk tarihi açısından önemi nedir?

Cevap

- Bu ayaklanma Türk tarihinde mevcut rejime karşı çıkarılan ilk ayaklanmadır.
- Ayrıca Mustafa Kemal, ilk kez bu isyanı bastırmak için kurulan Hareket Ordusunun kurmay başkanı olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Trablusgarp Savaşı hangi devletler arasında ve ne zaman yaşanmıştır?

Cevap

- 29 Eylül 1911'de başlayan Trablusgarp Savaşı, Osmanlı Devleti ile İtalya arasında yaşanmıştır.

Soru

Trablusgarp Savaşı'nın çıkmasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- İtalya'nın gelişen sanayisi için ham madde kaynağı ve pazar araması
- Trablusgarp'ın ham madde kaynakları bakımından zengin olması
- Osmanlı Devleti'nin karadan ve denizden Trablusgarp'ı savunacak gücünün olmaması
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması ve İtalya'nın burayı işgal etme konusunda Avrupalı devletlerin desteğini alması

Soru

Mustafa Kemal'in Derne ve Tobruk'taki faaliyetlerinin önemi nedir?

Cevap

- Mustafa Kemal'in bölgedeki direnişi sömürgeciliğe karşı verdiği ilk mücadeledir.

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

Trablusgarp Savaşı hangi antlaşma ile sona ermiştir?

Cevap

- 15 Ekim 1912'de Uşi (Ouchy) Antlaşması ile sona ermiştir.

Soru

Uşi Antlaşması'nm maddeleri nelerdir?

Cevap

- Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakılmıştır.

Yorum

Böylece, Osmanlı Devleti, Kuzey Afrika'daki son toprağını da İtalyanlara bırakarak bu kıtadan tamamen çekilmiştir.

- Rodos ve Onikiada, Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti'ne geri verilmek şartıyla geçici olarak İtalya'ya bırakılmıştır.
- İtalya, Trablusgarp ve Bingazi'nin dinî yönden Osmanlı Halifesine bağlı olmasını kabul etmiştir.

Yorum

Bu yolla Osmanlı Devleti, Trablusgarp ile kültürel bağlantısını devam ettirmek istemiştir.

- İtalya, Trablusgarp ve Bingazi'nin Düyun-u Umumiye Komisyonuna ödemesi gereken taksitleri ve bölgedeki halife temsilcilerinin maaşlarını ödeyecektir.

Soru

Uşi Antlaşması'nda Onikiada'nın geçici olarak İtalya'ya verilmesindeki amaç nedir?

Cevap

- Osmanlı Devleti böylelikle Yunanistan'ın bu bölgeyi işgalini önlemeyi amaçlamıştır.

Soru

Trablusgarp Savaşı'nın dünya tarihi açısından önemi nedir?

Cevap

- Dünya tarihinde ilk kez bu savaşta uçaklar kullanılmıştır.

Soru

I. Balkan Savaşı hangi devletler arasmda gerçekleşmiştir?

Cevap

- Bulgaristan
- Sırbistan
- Osmanlı
- Karadağ
- Yunanistan

Soru

I. Balkan Savaşı'nın sebepleri nelerdir?

Cevap

- Osmanlı Devleti'nin zayıflaması ve bu durumun Trablusgarp Savaşı'nda açıkça ortaya çıkması
- Rusya'nın tarihî emellerine ulaşabilmek için Balkan uluslarını Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması
- Osmanlı Devleti'nin Almanya'ya yaklaşmasından rahatsızlık duyan İngiltere'nin, Rusya'yı Osmanlı toprakları, Boğazlar ve Balkan politikasında serbest bırakması
- Balkan uluslarının yıkılmakta olan Osmanlı topraklarını ele geçirmek ve genişlemek istemeleri
- Balkanlarda Panslavizm politikası takip eden Rusya'nın milliyetçilik fikirlerinden yararlanarak Balkan uluslarının arasında uzlaşma sağlaması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

I. Balkan Savaşı ne zaman ve hangi antlaşma ile son bulmuştur?

Cevap

➢ Avrupalı devletlerin aracılığıyla 30 Mayıs 1913'te imzalanan Londra Antlaşması'yla

Soru

I. Balkan Savaşı sırasında bağımsızlığını ilan eden topluluk hangisidir?

Cevap

➢ Arnavutluk

Soru

I. Balkan Savaşı'nm ardından hangi fikir akımı önem kazanmıştır?

Cevap

➢ Osmanlıcılık ve İslamcılık düşüncesi yerini Milliyetçilik akımına bırakmıştır.

Soru

I. Balkan Savaşı'nda en kârlı çıkan devlet hangisidir?

Cevap

➢ Ege Denizi'ne açılan ve büyük bir devlet hâline gelen Bulgaristan savaştan en kârlı çıkan devlettir.

Soru

I. Balkan yenilgisinin ardından hükümete yapılan darbe girişimi hangi olaydır?

Cevap

➢ 23 Ocak 1913'te gerçekleşen Babıali Baskını'dır.

Soru

Babıali Baskını'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

➢ İttihat ve Terraki yönetimi daha etkin hâle gelmiş, bu durum I. Dünya Savaşı sonlarına kadar devam etmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

II. Balkan Savaşı hangi devletler arasında yapılmıştır?

Cevap

- Yunanistan
- Sırbistan
- Bulgaristan
- Karadağ
- Romanya

Soru

1913'te yaşanan II. Balkan Savaşı'nın Osmanlı Devleti açısından önemi nedir?

Cevap

- Balkan devletleri arasında yaşanan mücadeleyi fırsat bilen Osmanlı Devleti, Edirne ve Kırklareli'yi geri almıştır.

Soru

I. Balkan Savaşı'nda yer almadığı hâlde II. Balkan Savaşı'na katılan devlet hangisidir?

Cevap

- Romanya

Soru

Batı Trakya Türkleri Sorunu hangi dönemde ortaya çıkmıştır?

Cevap

- Balkan Savaşları (1912–1913) sırasında ortaya çıkmıştır.

Soru

II. Balkan Savaşı'nın ardından Osmanlı ile Bulgaristan arasında imzalanan İstanbul Antlaşması'nın maddeleri nelerdir?

Cevap

- Meriç Nehri iki devlet arasında sınır kabul edilmiştir.
- Edirne, Kırklareii ve Dimetoka Osmanlılara bırakılmıştır.
- Bulgaristan'da kalan Türklerin isterlerse dört yıl içerisinde Türkiye'ye göç edebilecekleri kararı kabul edilmiştir.
- Bulgaristan'da kalan Türkler Bulgarlarla eşit olacaklardır.
- Türklere mülkiyet hakkı verilecek, ilk ve orta okullarda eğitim dili Türkçe olacak, din ve mezhep hürriyeti sağlanacaktır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti Makedonya'yı hangi savaş sonucu kaybetmiştir?

Cevap

- Balkan Savaşları

Soru

II. Balkan Savaşı'nın ardından Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında imzalanan Atina Antlaşması'nın maddeleri nelerdir?

Cevap

- Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın Balkanlarda ele geçirdiği topraklarla Girit'in Yunanistan'a ait olduğunu kabul etmiştir.
- Yunanistan'da kalan Türklerin hakları belirlenmiştir.
- Ege adalarının geleceği büyük devletlerin hakemliğine bırakılmıştır.

Soru

Osmanlı ülkesinde Türkçülük düşüncesinin güçlenmesinde neler etkili olmuştur?

Cevap

- Balkan uluslarının ayaklanarak bağımsızlıklarını kazanmaları ve birleşerek Osmanlı Devleti'ne savaş açmaları (Balkan Savaşları)
- Rusya'nın baskısından kaçarak Osmanlı ülkesine sığınan Türklerin millî bilinci uyandırmaları
- Osmanlıcılık ve İslamcılık fikirlerinin başarısız olması
- Türk birliği fikrini benimseyen İttihat ve Terakki Partisinin yönetimde etkili hâle gelmesi

Soru

I. Dünya Savaşı'nın (1914-1918) nedenleri nelerdir?

Cevap

- Batılı devletler (özellikle Almanya ile İngiltere) arasında ham madde ve pazar rekabetinin artması

Yorum

Savaşın en önemli nedeni budur.

- Devletler arasında bloklaşmaların (İttifak ve İtilaf grupları) ortaya çıkması
- Fransa'nın Almanya'ya kaptırdığı Alsace Lorraine Kömür Havzası'nı geri almak istemesi
- Rusya'nın tarihî emellerine ulaşmak istemesi ve bu amaçla Balkanlarda Panslavizm politikası uygulaması
- Avusturya - Macaristan İmparatorluğu'nun Panslavizm hareketlerini engellemek ve Balkanlarda durumunu güçlendirmek istemesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Soru

I. Dünya Savaşı sırasında imzalanan gizli antlaşmaların sonuçları nelerdir?

Cevap

- Anlaşma Devletleri Mondros Ateşkesi'nde bu antlaşmaların uygulanmasına ortam hazırlayacak hükümlerin yer almasını sağlayarak işgallere başlamıştır.
- Filistin'de uluslararası bir yönetimin kurulması ve Arapların çoğunlukta olduğu yerlerde halifeliğin Araplarda olmasının kabul edilmesi, Arapların Osmanlı Devleti'ne isyan etmesine neden olmuştur.
- Birinci Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletleri arasında yapılan gizli antlaşmaları, Rusya'daki Bolşevikler dünya kamuoyuna duyurmuşlar, bu nedenle gizli antlaşmaların uygulanması zorlaşmıştır.
- Gizli antlaşmalara en büyük tepki Wilson İlkeleri'nin yayımlanmasıdır.

Soru

Mondros Ateşkesl'nden sonra ilk işgal edilen yer neresidir?

Cevap

- Musul (3 Kasım 1918)

Soru

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın önemi nedir?

Cevap

- Osmanlı Devleti, Mondros Ateşkesi'ni imzalayarak kayıtsız şartsız Anlaşma Devletleri'ne teslim olmuş ve fiilen sona ermiştir.
- Osmanlı Devleti çökmüş, galip devletlerin hakkında vereceği karara razı olmuş ve Anadolu'nun işgalini kabullenmiştir.
- Anlaşma Devletleri Mondros Ateşkesi'nin hükümlerine dayanarak Anadolu'yu işgal etmeye başlamışlardır.
- İngiltere, tek başına ateşkesi imzalayarak Fransa ve İtalya'ya üstünlük sağlamıştır.

Soru

İzmir'de Yunan işgaline karşı ilk kurşun atan kimdir?

Cevap

- Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları) gazetesi yazarı Hasan Tahsin

Soru

Millî Mücadele'nin haklılığını ortaya koyan ilk uluslararası belge hangisidir?

Cevap

- Amiral Bristol Raporu (11 Ekim 1919)

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Devletler arasında silahlanma yarışının hızlanması
- Sömürgecilikte geç kalan İtalya'nın Akdeniz'e hâkim olmak istemesi ve sömürgecilik faaliyetlerine başlaması
- Avusturya - Macaristan veliahdının Saray Bosna'da bir Sırplı tarafından öldürülmesi

Soru

Anlaşma Devletleri'nin, Osmanlı Devleti ile ittifak yapmamalarında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Osmanlı Devleti'nin askerî ve ekonomik yönden zayıflamış olması
- Osmanlı topraklarının Anlaşma Devletleri tarafından paylaşılmak istenmesi
- Rusya'nın Osmanlı topraklarında emellerinin olması ve İngiltere'nin Rusya'nın desteğini kaybetmek istememesi

Soru

Almanya, Osmanlı Devleti ile ittifak yapmakla neleri amaçlamıştır?

Cevap

- Yeni cepheler açarak üzerinde yoğunlaşan Anlaşma Devletleri'nin baskısını azaltmayı
- Halifeliğin Türk ve İslam dünyasındaki manevi gücünden faydalanarak Rusya'da, İngiltere'nin ve Fransa'nın sömürgelerinde isyanlar çıkarmayı
- Osmanlı Devleti'nin jeopolitik durumundan faydalanarak Boğazları ve İngiltere'nin Uzak Doğu'ya giden sömürge yollarını elde tutmayı
- Osmanlı Devleti'nin insan gücü ve ham madde kaynaklarından yararlanmayı

Soru

I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarında açılan ilk cephe hangisidir?

Cevap

- Kafkasya Cephesi

Soru

Mustafa Kemal'in Kafkas Cephesi'ndeki faaliyetleri nelerdir?

Cevap

- Muş ve Bitlis'in geri alınması

Soru

Doğu Anadolu'da yaşayan Ermeniler hangi kanun ile Suriye ve Lübnan'a göç ettirilmiştir?

Cevap

- 1915 Tehcir Kanunu

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Sovyet rejimi hangi ateşkes ile Osmanlı topraklarından çekilmiştir?

Cevap

- Erzincan Ateşkesi ile

Soru

Osmanlı Devleti 1878 Berlin Antlaşması ile kaybettiği Kars, Ardahan ve Batum'u hangi antlaşma ile geri almıştır?

Cevap

- Brest - Litowsk Antlaşması ile

Soru

Çanakkale Cephesi'nin açılmasında neler etkilidir?

Cevap

- Anlaşma Devletleri'nin İstanbul'u ve Boğazları ele geçirerek Osmanlı Devleti'ni savaş dışına itmek istemeleri
- Anlaşma Devletleri'nin Rusya'ya savaşa devam etmesini sağlamak için yardım ulaştırmayı amaçlamaları
- Anlaşma Devletleri'nin Balkan devletlerini kendi yanlarında savaşa sokmak istemeleri
- İngiltere'nin Osmanlı ordularının Süveyş Kanalı ve Hint Yolu üzerindeki baskılarını sona erdirmek istemesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Çanakkale Muharebesi'nde pek çok eğitimli kişinin şehit düşmesi neye yol açmıştır?

Cevap

- Cumhuriyetin ilk yıllarında kalkınma için gerekli olan eğitimli insan açığının ortaya çıkmasına

Soru

Çanakkale Cephesi'ndeki başarıların Mustafa Kemal açısından önemi nedir?

Cevap

- Bu savaş ile Mustafa Kemal'in komutanlık ve liderlik özellikleri ortaya çıkmış, Kurtuluş Savaşı'nın önderi olmasında rol oynamıştır.

Soru

Çanakkale Savaşı'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Birinci Dünya Savaşı iki yıl kadar uzamıştır.
- Boğazlar geçilememiş ve Rusya'ya yardım ulaştırılamamıştır. Bu durum 1917'de Rusya'da Bolşevik İhtilali'ne ve rejim değişikliğine yol açmıştır.
- Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nda bu cephede başarılı olarak tarihin en büyük savunma savaşını kazanmıştır.

- Bulgaristan Almanya'nın yanında savaşa girmiş ve bu gelişmeden sonra Almanya ile Osmanlı Devleti arasında kara bağlantısı kurulmuştur.
- Mustafa Kemal Paşa'nın bu cephede kazandığı başarılar içte ve dışta tanınmasında ve Millî Mücadele'de lider olarak kabul edilmesinde etkili olmuştur.

Soru

Kanal Cephesi'nde Müslüman Arapların İngiltere yanında yer alması neyin göstergesidir?

Cevap

- Ümmetçilik akımının sona erdiğinin

Soru

I. Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal'in görev aldığı cepheler hangileridir?

Cevap

- Kafkasya Cephesi
- Çanakkale Cephesi
- Suriye - Filistin Cephesi

Soru

I. Dünya Savaşı'nda ümmetçi anlayışın çöktüğünü gösteren cepheler hangileridir?

Cevap

- Irak
- Suriye - Filistin
- Hicaz - Yemen
- Kanal

Soru

I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı sınırları dışında açılan cepheler hangileridir?

Cevap

- Galiçya
- Romanya
- Makedonya

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Wilson İlkeleri'nin hükümleri nelerdir?

Cevap

- Uluslararası antlaşmalar açık yapılacak.
- Kara suları dışında savaş ve barışta denizlerde mutlak serbestiyet olacak.
- Uluslararası ekonomik engeller kaldırılacak.
- Ülkeler silahlanmayı bırakacaklar ve silahlanmanın iç güvenlik seviyesine indirilmesi konusunda birbirlerine garanti verecekler.
- Sömürgeler üzerindeki istekler incelenecek ve bölge halkının hakları gözetilecek.
- Büyük ve küçük ulusların siyasi bağımsızlıklarının ve toprak bütünlüklerinin karşılıklı güvenliğinin garanti altına alınabilmesi için Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulacak.
- Galip devletler mağlup devletlerden toprak ve savaş tazminatı alamayacak.
- Osmanlı Devleti'nde Türklerin oturdukları bölgelerin bağımsızlığı sağlanacak, Türk egemenliği altında yaşayan diğer uluslara da kendi kendini yönetme hakkı verilecek. Boğazlar, bütün devletlerin gemilerine açık olacak, bu durum milletlerarası garantiye sahip olacak.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

I. Dünya Savaşı sırasında imzalanan gizli antlaşmalar hangileridir?

Cevap

Antlaşmalar	İmzalayanlar
İstanbul	İngiltere, Fransa ve Çarlık Rusyası
Londra	İngiltere, Fransa, İtalya, Rusya
Mac Mahon	Mısır Valisi Mac Mahon ve Hicaz Emiri Şerif Hüseyin
Sykes - Picot	İngiltere, Fransa ve Rusya
Saint Jean De Maurienne	İngiltere ve İtalya
Petrograd Protokolü	İngiltere, Fransa, Çarlık Rusyası

Soru

İtilaf Devletleri ile ateşkes imzalayan ilk devlet hangisidir?

Cevap

- Bulgaristan

Soru

Mondros Ateşkesi hangi tarihte ve kimler arasında imzalanmıştır?

Cevap

➢ 30 Ekim 1918'de Osmanlı Devleti adına Bahriye Nazırı Rauf Bey, İtilaf Devletleri adına İngiliz Amiral Calthrope arasında imzalanmıştır.

Soru

Mondros Ateşkesi'nin hangi maddesi ile Osmanlı topraklarının işgaline zemin hazırlanmıştır?

Cevap

➢ İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edici bir durum karşısında, stratejik noktaları işgal edebilecek (7. madde).

Soru

Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer alan 24. madde ile (Vilayet-i Sitte'de karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri buraları işgal edebilecek) ne amaçlanmıştır?

Cevap

➢ Doğuda bir Ermeni devletinin kurulmasına zemin hazırlamak

Soru

Haberleşme hatlarının İtilaf Devletleri tarafından denetlenmesi kararı hangi amaçla alınmıştır?

Cevap

➢ Bu karar ile iletişim denetim altına alınarak işgallere karşı organize direniş önlenmeye çalışılmıştır.

Soru

İtilaf Devletleri'nin Mondros Ateşkesi'nde Osmanlı ordularını terhis ettirme kararı neden alınmıştır?

Cevap

➢ İtilaf Devletleri böylelikle ülkeyi savunmasız bırakıp gizli antlaşmaların imzalanması için ortam hazırlamayı planlamıştır.

Soru

Osmanlı Devleti hangi antlaşma ile fiilen sona ermiştir?

Cevap

➢ Mondros Ateşkes Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İşgallere karşı ilk direniş nerede yaşanmıştır?

Cevap

- Güneyde Fransızlara karşı Dörtyol'da

Soru

I. Dünya Savaşı'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Osmanlı, Almanya ve Avusturya - Macaristan imparatorlukları ile Rus Çarlığı parçalanmıştır.
- Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Litvanya, Macaristan ve Türkiye gibi yeni devletler kurulmuştur.
- Dünya barışını korumak amacıyla Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) kurulmuş, sömürgeciliğin yerini manda ve himaye sistemi almıştır.
- Sınırların çizilmesinde "milliyetçilik" ilkesine dikkat edilememesi azınlıklar sorununun doğmasına neden olmuştur.
- Cumhuriyet rejimleri ağırlık kazanmış, yenilen ülkelerde rejim değişiklikleri olmuştur.
- Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılması, Almanya, Avusturya - Macaristan ve Rusya'daki değişiklikler Orta Doğu ve Avrupa'da dengelerin bozulmasına ve otorite boşluğuna neden olmuştur.
- İngiltere ve Fransa en önemli rakipleri Almanya'yı saf dışı etmişlerdir. Savaştan en kârlı çıkan devlet İngiltere olmuştur.
- Ümmetçilik anlayışı sona ermiş, Araplar Osmanlı Devleti'nden ayrılmıştır.
- İlk kez kimyasal silahlar, denizaltı ve tanklar bu savaşta kullanılmıştır.
- Savaştan sonra yapılan anlaşmalar büyük devletlerin çıkarlarını korumaya yönelik olduğundan yeni sorunlara neden olmuş ve II. Dünya Savaşı'na giden yol açılmıştır.

Soru

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın maddeleri nelerdir?

Cevap

- Boğazların denetimi Anlaşma Devletlerine bırakılacak.
- Anlaşma Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum ile karşılaşırsa stratejik noktaları işgal edebilecek.
- Vilayet-i Sitte'de bir karışıklık çıkarsa bu bölgede işgal yapılabilecek.
- Bütün haberleşme istasyonları (telsiz, telgraf ve kablo) Anlaşma Devletleri'nin denetimine verilecek.
- Alman ve Avusturya uyruklu asker ve sivil memurlar en kısa zamanda Osmanlı ülkesini terk edecek.

Yorum

Anlaşma Devletleri bu madde ile Osmanlı Devleti'nin diğer devletlerle ilişkilerine de müdahale ederek egemenlik haklarını kısıtlamışlardır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli görülecek askerlerin fazlası terhis edilecektir. Askerî kuvvetin sayısı Osmanlı Devleti ile Anlaşma Devletleri arasında yapılacak görüşmelerden sonra kararlaştırılacak.
- Anlaşma Devletleri bütün cephane, top ve diğer silahlara el koyacaklar.
- Osmanlı savaş gemileri teslim olacak ve Osmanlı limanlarında göz altında bulundurulacak.
- Osmanlı esirleri, Anlaşma Devletlerince tutuklanacak ve savaş suçlusu muamelesi yapılacak. Anlaşma Devletleri'nin ve Ermenilerin esirleri serbest bırakılacak.

Yorum

Bu madde ateşkes koşulları görüşülürken devletlerin eşitliği ilkesine uyulmadığını göstermektedir.

- Trablusgarp ve Bingazi'deki Türk subayları İtalyan garnizonlarına, Hicaz, Suriye ve Irak'ta bulunan askerî birlikler Anlaşma Devletleri'ne teslim olacak. Ayrıca İran ve Kafkasya'ya giren Osmanlı birlikleri işgal ettikleri yerlerden derhâl çekilecek.
- Boğaz istihkâmları Anlaşma Devleri'ne bırakılacak. Osmanlı sularındaki torpillerin temizlenmesinde Anlaşma Devletleri'ne yardım edilecek.
- Anlaşma Devletleri bütün liman ve tersanelerden faydalanabilecek.
- Ülkenin ihtiyaçları karşılandıktan sonra geri kalan kömür, akaryakıt ve deniz gereçleri dışarıya satılmayacak, Anlaşma Devletleri bu maddeleri Türkiye'den karşılayacak.
- Toros tünelleri, demir yolları ve deniz işletmeleri İtilaf Devletleri'ne bırakılacak.
- Denizciliğe, askerliğe ve ticarete ait maddelerin ve malzemelerin tahribi önlenecek.

Soru

Ulusal cemiyetlerin genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Başlangıçta bölgesel kurtuluşu amaçlamışlardır. Kuruluşlarında milliyetçilik (Türkçülük) duygusu hâkimdir.
- Bulundukları bölgenin haklarını, işgallerin haksızlığını ve buraların Türklere ait olduğunu dünya kamuoyuna duyurmak için basın yayın yoluyla çalışmalar yapmışlardır.
- İşgal güçleri, azınlıklar ve İstanbul Hükûmetiyle mücadele etmişlerdir.
- Yaptıkları çalışmalarla ulusal direnişin güçlenmesini sağlamışlardır.
- Sivas Kongresi'ne kadar birbirinden kopuk ve bağımsız hareket etmişler, Sivas Kongresi'nde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla tek çatı altında birleşmişlerdir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Azınlıkların kurduğu zararlı cemiyetler hangileridir?

Cevap

- Pontus Rum Cemiyeti (Rum)
- Mavri Mira Cemiyeti (Rum)
- Etnik-i Eterya Cemiyeti (Rum)
- Makabi İsrailit Cemiyeti (Musevi)
- Hınçak ve Taşnak Sütyun Cemiyetleri (Ermeni)

Soru

Anadolu'daki azınlıkların cemiyet kurmalarında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Anlaşma Devletleri tarafından kışkırtılmaları ve desteklenmeleri
- Osmanlı Devleti'nin savunmasız durumundan faydalanarak parçalanmasını sağlamak ve Anadolu'da bağımsız devlet kurmak istemeleri

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Yararlı cemiyetler hangileridir?

Cevap

- Trakya Paşaeli Cemiyeti
- İzmir Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti
- Trabzon Muhafaza-i Hukuk Cemiyeti
- Kars İslam Şûrası
- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti (Şark İlleri)
- Kilikyalılar Cemiyeti
- Vahdet-i Milliye Cemiyeti
- Millî Müdafaa Cemiyeti
- Millî Karakol Cemiyeti
- Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti
- Menteşeliler Cemiyeti
- Millî Kongre Cemiyeti

Soru

Türklerin kurduğu zararlı cemiyetler hangileridir?

Cevap

- İngiliz Muhipleri Cemiyeti
- Wilson İlkeleri Cemiyeti
- Kürt Teali Cemiyeti
- Teali-i İslam Cemiyeti
- Sulh ve Selamet-i Osmaniye Cemiyeti
- Nigahbân Cemiyeti
- Hürriyet ve İtilaf Fırkası

Soru

Paris Barış Konferansı'nın önemli özellikleri nelerdir?

Cevap

- Birinci Dünya Savaşı sırasında İtalya'ya verilen İzmir ve çevresi İngiltere'nin ve Yunanistan'ın konferansa katılan delegeleri yanlış yönlendirmeleri sonucunda Yunanistan'a verilmiştir.
- Uluslararası barışın korunması için Milletler Cemiyetinin kurulması kararlaştırılmıştır.
- Birinci Dünya Savaşı'nın mağlup devletleriyle yapılacak antlaşmaların koşulları belirlenmiştir.
- Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermeni devletinin kurulması kabul edilmiştir.
- İngiltere ve Fransa Wilson İlkeleri'ne ters düşmemek için savaş tazminatı yerine savaş onarımı, sömürgeciliğin yerine manda ve himaye sistemini ortaya atmışlardır. Sömürgecilik, manda ve himaye yönetimine dönüşmeye başlamıştır.

Soru

Paris Konferansı'nda Türklerin Karadeniz'de Rumlara kötü muamele yaptığına dair asılsız bilgilere yer veren rapor hangisidir?

Cevap

- Hrisantos Raporu

Soru

Millî Kongre Cemiyetince Türklerin haklılığını ortaya koymak amacıyla hazırlanan rapor hangisidir?

Cevap

- Dr. Esat Işık Raporu

Soru

İzmir'in işgalinin sonuçları nelerdir?

Cevap

- İzmir'e asker çıkaran Yunanlar bölgede işgallere ve katliamlara başlamıştır.
- Redd-i İlhak Cemiyetinin çalışmalarıyla Kuvayımilliye kurulmuş ve Yunanlara karşı silahlı direniş başlamıştır.
- Anadolu'nun değişik yerlerinde İzmir'in işgalini protesto için mitingler yapılmıştır.
- İzmir'in işgal edilmesi tehlikenin ne kadar büyük ve yakın olduğunu ortaya koymuş ve Kurtuluş Savaşı'nın başlamasını hızlandırmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Amiral Bristol Raporu'nun içeriği nasıldır?

Cevap

- Yunanların katliam bildirilerinin gerçek olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca Mondros Ateşkesi'nden sonra İzmir ve çevresindeki Hristiyan halkın güvenliğinin tehlikeye düşmediği, bu konuda konferansa yanlış bilgi verildiği anlaşılmıştır.
- İşgalden sonra Batı Anadolu'da yapılan katliamların sorumluluğunun Yunanlara ait olduğu belirtilmiştir.
- İzmir ve çevresinin milliyet prensiplerine göre Yunanistan'a katılmasının söz konusu olamayacağı dile getirilmiştir. Çünkü bölgede açık bir Türk çoğunluğu hâkimdir.
- Yunan askerlerinin derhâl geri çekilmesi ve yerlerine Anlaşma Devletleri kuvvetlerinin gönderilmesinin gerekliliği belirtilmiştir.

Soru

Kuvayımilliye'nin Millî Mücadele'ye sağladığı yararlar nelerdir?

Cevap

- Yunan ordularının Anadolu'da ilerlemelerini yavaşlatmışlardır.
- Türk köylerini Rum ve Ermeni çetelerin saldırılarına karşı korumuşlar, iç ayaklanmaları bastırmışlardır.
- TBMM'nin ve düzenli ordunun kurulması ve teşkilatlanması için zaman kazandırmışlardır.
- Güney Cephesi'nde halkın da gayretleriyle Antep, Maraş, Urfa illeri Fransa ve Ermeni işgallerinden kurtarılmıştır.
- Ulusal bilincin uyanmasını sağlamışlar ve düzenli ordunun temelini oluşturmuşlardır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

Millî Mücadele Hazırlık Dönemi ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 2 soru çıkmaktadır.

Soru

Mustafa Kemal İstanbul Hükûmeti tarafından hangi görevle Samsun'a gönderilmiştir?

Cevap

- IX. Ordu Müfettişliği

Soru

IX. Ordu Müfettişliğine tayin edilen Mustafa Kemal'in görevleri nelerdir?

Cevap

- Bölgede güvenliğin sağlanması
- Asayişsizliğin çıkış nedenlerinin saptanması
- Bölgedeki silah ve cephanenin toplanması
- Halka silah dağıtan kuruluşlar varsa bunların engellenmesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Mustafa Kemal'in 28 Mayıs 1919'da valilere ve bağımsız mutasarrıflıklara, Erzurum'da 15. Kolordu, Ankara'da 20. Kolordu ve Diyarbakır'da Kolordu komutanlıkları ile Konya'da Ordu Müfettişliğine gönderdiği genelge hangisidir?

Cevap

- Havza Genelgesi

Soru

Havza Genelgesi'nin maddeleri nelerdir?

Cevap

- Aralıksız olarak miting ve protestolar düzenlenmeli
- Büyük devletlerin temsilciliklerine ve İstanbul Hükûmetine uyarı telgrafları çekilmeli
- Şiddet yoluna başvurmadan halkın sesi her fırsatta duyurulmalı
- Gösteriler sırasında azınlıklara karşı saldırı ve düşmanlık yapılmamalı

Soru

Havza Genelgesi'nde azınlıklara düşmanca davranılmaması ve taşkınlık yapılmamasının istenmesindeki temel amaç nedir?

Cevap

- İtilaf Devletleri'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesini bahane ederek işgallerini genişletmelerini engellemek

Soru

Millî Mücadele'nin başlangıcı olarak kabul edilen ilk yazılı belge hangisidir?

Cevap

➢ Amasya Genelgesi

Soru

Amasya Genelgesi'nin maddeleri nelerdir?

➢ Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir. (Gerekçe)

➢ İstanbul Hükûmeti üzerine düşen görev ve sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir. Bu durum, milletimizin yok olduğu izlenimi vermektedir. (Gerekçe)

➢ Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Yorum

Bu madde, Kurtuluş Savaşı'nın yönetimini yani nasıl yapılacağını belirtir. Üstü kapalı olarak millî egemenliğe, yani yönetim şeklinin değişeceğine işaret eder.

➢ Milletin sesini dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak "millî bir kurul"un oluşturulması gerekmektedir. (Amaç)

➢ Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta, millî bir kongrenin toplanması gerekmektedir.

- Bu kongreye her ilden, milletin güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır.
- Bu delegeler Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir.
- Bu mesele millî bir sır olarak gizlenmeli ve gerekirse delegeler, yolculukları sırasında değişik isimler ve güzergâhlar kullanmalıdır.

➢ 10 Temmuz'da doğu illeri adına Erzurum'da toplanacak olan kongreye katılacak delegeler, dağılmadan Sivas'a gelerek buradaki kongreye de katılacaklardır.

➢ Ordular kesinlikle dağıtılmayacak, askerî ve sivil yöneticiler, görevlerini terk ve teslim etmeyecek ve başkalarına bırakmayacaklardır.

Soru

Amasya Genelgesi'nin önemi nedir?

Cevap

➢ Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nın gerekçesi, yöntemi ve amacı ilk kez açıklanmıştır.

➢ İlk kez ulusal egemenlik temeline dayalı bir devlet düşüncesi ortaya çıkmıştır.

➢ Ümmet düşüncesi yerini, ulus düşüncesine bırakmaya başlamıştır.

➢ Ulusal hareketi eyleme döken ilk resmî belgedir.

➢ Erzurum ve Sivas kongrelerinin toplanıp ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik yolunda kararlar alınması; Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinde bağımsızlık çağrısına uyulması, Amasya Genelgesi'nin amacına ulaştığının göstergesidir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº k¿man Arkivi

Soru

Erzurum Kongresi kararları ve kararların yorumları nelerdir?

Cevap

- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

Yorum

Türk vatanının bölünmez bir bütün olduğu ilan edilerek Türk topraklarını işgal etmek isteyen güçlerin emperyalist oldukları belirtilmiştir.

Yorum

Bütün Türk ulusunu ilgilendiren ulusal bir karar alınmıştır.

- Her türlü yabancı işgaline ve müdahalesine karşı millet birleşerek karşı koyacaktır.

Yorum

Bu karar ile işgalcilere karşı güç oluşturmak için doğu illerindeki ulusal cemiyetler, Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin bünyesinde toplanmıştır.

- Osmanlı Hükûmeti vatanın bağımsızlığını sağlayamaz ve koruyamazsa geçici bir hükümet kurulacaktır. Bu hükûmet millî kongre tarafından seçilecektir. Kongre toplanmamış ise bu seçimi Temsilciler Kurulu yapacaktır.

Yorum

İlk defa İstanbul Hükûmeti dışında bir hükûmetin kurulmasından bahsedilmiştir.

- Millî kuvvetleri etkili, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
- Hristiyan ahaliye siyasi hâkimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez. Ancak bu vatandaşların canları, malları ve ırzları her türlü saldırıdan korunacaktır.

Yorum

Yabancı uluslara imtiyazlar verilmesinin söz konusu olmadığı belirtilmiştir. Azınlıkların Osmanlı Devleti'nden elde ettikleri ayrıcalıklara tepki gösterilmiştir.

Yorum

Azınlıkların bağımsız devletler kurmak istemelerine karşı çıkılmıştır.

- Manda ve himaye kabul olunamaz.

Yorum

Bu karar ile herhangi bir devletin himayesinin kabul edilemeyeceği ve Türk ulusunun koşulsuz bağımsız olacağı belirtilmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Yorum

Manda fikri ilk defa Erzurum Kongresi'nde reddedilmiştir.

- Ulusal irade ve toplanan ulusal güçler padişahlık ve halifelik makamını kurtaracaktır.

Yorum

Ulusal egemenlik anlayışına ters düşen bu kararın alınmasının temel nedeni, halkın önemli bir kısmının padişah ve halifeye olan sevgi ve bağlılığının devam ediyor olmasıdır.

- Mebuslar Meclisinin derhâl toplanmasına ve hükûmetin yaptığı işlerin milletçe kontrolüne çalışılacaktır.

Yorum

Bu karar ile Mebuslar Meclisinin açılması kararlaştırılmış ve İstanbul Hükûmetinin faaliyetleri denetim altına alınmaya çalışılmıştır. Bu karar ulus egemenliğine önem verildiğini göstermektedir.

- Devlet ve ulusumuzun içerden ve dışardan bağımsızlığı ve yurdumuzun bütünlüğü saklı kalmak koşuluyla ülkemizi ele geçirme emeli beslemeyen herhangi bir devletin teknik, sanayi, ekonomik yardımı kabul edilebilir.

Yorum

Yabancı devletlerle kurulacak ilişkilere dair ilkeler belirlenmiştir.

- Bölgedeki bütün direniş cemiyetlerini içine alan Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti her türlü particilik akımlarından tamamen uzaktır.

Yorum

Bu maddeyle ulusal birliği zedeleyen particilik çekişmelerinden uzak kalınarak halkın bütün kesimlerinin Millî Mücadele etrafında birleştirilmesi amaçlanmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Doğu illeri adına 10 Temmuzda Erzurum'da bir kongrenin toplanması kararı nerede alınmıştır?

Cevap

- Amasya Genelgesi

Soru

Erzurum Kongresi'nin toplanmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Mondros Ateşkesi'nin 24. maddesine göre doğu vilayetlerinin Anlaşma Devletleri'nin tehdidi altına girmesi
- Doğu bölgelerinde bir Ermeni devletinin kurulmasının engellenmek ve yaklaşan Ermeni tehlikesine karşı önlemler alınmak istenmesi
- Doğu Karadeniz'de Rum derneklerinin Pontus Rum Devleti kurmak için çalışmaları
- Doğu bölgelerine yönelik saldırılara karşı bölgedeki millî güçlerin birleştirilerek birlikte hareket edilmesinin sağlanması
- İstanbul Hükûmetinin Doğu Anadolu'nun Ermenilere bırakılması konusunda teslimiyetçi bir politika izlemesi

Soru

Amasya Genelgesi'nin Refet (Bele), Rauf (Orbay), Ali Fuat (Cebesoy), Kâzım (Karabekir) ve Mersinli Cemal Paşa gibi isimlere imzalatılarak onaylarının alınmasındaki temel amaç nedir?

Cevap

- Mücadeleyi bireysellikten kurtarmak

Soru

Temsilciler Kurulunun temelinin atıldığı yer neresidir?

Cevap

- Amasya Genelgesi

Soru

Millî Mücadele'nin "İhtilal Bildirgesi" **niteliği taşıyan belgesi hangisidir?**

Cevap

- Amasya Genelgesi

Soru

Erzurum Kongresi'nin toplanmasında etkili olan cemiyetler hangileridir?

Cevap

- Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Mustafa Kemal'in resmî görevinin sona ermesinin ardından "Ben ve kolordum emrinizdeyiz Paşam!" **diyerek Mustafa Kemal'e bağlılığını bildiren kişi kimdir?**

Cevap

➢ Kâzım Karabekir

Soru

İlk defa ulusal sınırlardan bahsederek Misakımillî'nin temelini oluşturan kongre hangisidir?

Cevap

➢ Erzurum Kongresi

Soru

Erzurum Kongresi'nde yer alan "Kuvayımilliye'yi amil, millî iradeyi hâkim kılmak esastır." **kararı ile vurgulanmak istenen amaç nedir?**

Cevap

➢ Ulus egemenliğine dayalı bir yönetim kurmak

Soru

Vilayet-i Şarkiye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin yayın organı olarak Erzurum'da yayın hayatına başlayan gazete hangisidir?

Cevap

➢ Albayrak Gazetesi

Soru

Yunanlara karşı savaşmak için asker toplama kararını alan ve Hacim Muhittin Bey tarafından toplanan bölgesel kongre hangisidir?

Cevap

➢ Balıkesir Kongresi

Soru

Balıkesir Kongresi'nin özellikleri nelerdir?

Cevap

➢ Bölgesel bir kongre olup Batı Anadolu'yu ilgilendiren kararlar almıştır.

➢ Siyasi bir partiyle ilgisi olmayan delegelerin katılımıyla toplanmıştır.

➢ Amasya Genelgesi'ni benimseyen kongre, padişaha bağlılığını da bildirmiştir.

➢ Batı Anadolu'daki direniş hareketlerinin örgütlenmesi ve Batı Cephesi'nin kurulmasında önemli rol oynamıştır. Ancak Sivas Kongresi'ne delege gönderilmesinde çekingen davranmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Sivas'ta yurdun bütününü kapsayan bir kongre toplanması kararı ne ile alınmıştır?

Cevap

➢ Amasya Genelgesi'yle

Soru

Millî Mücadele'nin hazırlık safhasında hem toplanış şekli hem de aldığı kararlar bakımından millîlik özelliği gösteren kongre hangisidir?

Cevap

➢ Sivas Kongresi

Soru

Sivas Kongresi'nde millî varlığa aykırı olarak yaşanan sorun hangisidir?

Cevap

➢ Amerikan mandasının savunulması

Soru

"Manda ve himaye" **fikrine ilk kez ve açıkça karşı çıkılan kongre hangisidir?**

Cevap

➢ Erzurum Kongresi

Soru

Sivas Kongresi'nin kararları ve yorumları nelerdir?

Cevap

➢ Erzurum Kongresi kararları bazı değişiklik ve ilavelerle kabul edilmiştir.

Yorum

Erzurum Kongresi kararları millî bir kongre tarafından onaylanarak bütün ulusa mal edilmiştir.

Yorum

Erzurum Kongresi kararları bölgesellikten çıkmıştır.

➢ Ulusal direnmeyi gerçekleştirmek için kurulan dernekler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adıyla birleştirilmiştir.

Yorum

Ulusal güçler birleştirilerek tek elde toplanmıştır. Yine bu kongrede Millî Mücadele, liderini (Mustafa Kemal Paşa) bulmuştur.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Manda ve himaye düşüncesi kesin olarak reddedilmiştir.
- Devletin ve milletin bağımsızlığı, vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabileceği kabul edilmiştir.
- Temsilciler Kurulunun yetkileri bütün vatanı temsil edecek şekilde genişletilmiştir.

Yorum

Erzurum Kongresi'nden sonra oluşturulan Temsilciler Kuruluna 6 yeni üye ilave edilerek üye sayısı 15'e çıkarılmış, başkanlığına da Mustafa Kemal getirilmiştir.

Yorum

Millî Mücadele'nin yürütme yetkisi, ülke içinde ve dışarıya karşı siyasi ve idari kararlar alabilme görevi Temsilciler Kuruluna verilmiştir. Temsilciler Kurulu yürütme yetkisini ilk olarak Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi Umum Kuvayımilliye Komutanlığına tayin ederek kullanmıştır.

Yorum

Temsilciler Kurulu Ankara'da TBMM açılıncaya kadar hükûmet gibi görev yapmıştır.

- Gayrimüslimlere her türlü vatandaşlık hakları saklı kalmak koşuluyla siyasal egemenliğimizi kısıtlayıcı ayrıcalıkların verilemeyeceği belirtilmiştir.
- Osmanlı Mebuslar Meclisinin toplanması için çalışmalara devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

Soru

İstanbul Hükümetinin Sivas Kongresi'nin toplanmasını engellemek için görevlendirdiği kişi kimdir?

Cevap

- Elazığ Valisi Ali Galip

Soru

Sivas Kongresi'nde milletin haklı sesini duyurmak ve milleti bilinçlendirmek için çıkarılmasına karar verilen gazete hangisidir?

Cevap

- İradeimilliye

Soru

Temsil Heyeti Sivas Kongresi'ndeki hangi uygulaması ile bir hükümet gibi hareket etmiştir?

Cevap

- Ali Fuat Paşa'yı Kuvayımilliye'nin Batı Cephesi Umum Kuvayımilliye Komutanlığına atayarak.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Temsil Heyeti görevini ne zamana kadar devam ettirmiştir?

Cevap

➢ TBMM Hükûmetinin kuruluşuna kadar

Soru

Sivas Kongresi'nin toplanmasını engelleyemediği için istifa eden Osmanlı sadrazamı kimdir?

Cevap

➢ Damat Ferit Paşa

Soru

Ermenilerle ilgili araştırma yapması için ABD Başkanı Wilson tarafından Doğu Anadolu'ya gönderilen kişi kimdir?

Cevap

➢ General Harbourd

Soru

Sivas Kongresi'nin toplanmasını engelleyemediği için istifa eden Damat Ferit'in yerine sadrazam olan kişi kimdir?

Cevap

➢ Ali Rıza Paşa

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Temsil Heyeti ile İstanbul Hükümetinin bir araya geldiği ilk görüşme hangisidir?

Cevap

➢ Amasya Görüşmeleri

Soru

İstanbul Hükümetinin Temsilciler Kurulunu resmen ve hukuken tanıdığı ilk olay hangisidir?

Cevap

➢ Amasya Görüşmeleri

Soru

Temsil Heyetinin Ankara'ya gelme nedenleri nelerdir?

Cevap

➢ Ankara'nın İstanbul'a ve Batı Cephesi'ne yakın olması

➢ Demir yolu ulaşımı ve haberleşme yönünden elverişli konumda olması

➢ İşgale uğramamış, güvenli bir bölge olması

➢ Burada 20. Kolordunun bulunması

Soru

Son Osmanlı Mebusan Meclisi hangi tarihte toplanmıştır?

Cevap

- 12 Ocak 1920

Soru

Mebus seçimlerinin sonucunda Mustafa Kemal nereden milletvekili seçilmiştir?

Cevap

- Erzurum

Soru

Mustafa Kemal Ankara'dan İstanbul'a gidecek ve Mebusan Meclisine katılacak olan vekil arkadaşlarından hangi isteklerde bulunmuştur?

Cevap

- Kendisinin Mebusan Meclisine başkan seçilmesini
- Mecliste Müdafaa-i Hukuk Grubunun oluşturulmasını
- Hükûmete güvenoyu verilmemesini
- Misakımillî'nin kabul edilmesini

Soru

Misakımillî kararları ilk olarak hangi meclis tarafından kabul edilmiştir?

Cevap

- Son Osmanlı Mebusan Meclisi

Soru

Misakımillî'de yer alan "Vatan bir bütündür, parçalanamaz." **kararı ilk kez nerede kabul edilmiştir?**

Cevap

- Erzurum Kongresi

Soru

Misakımillî'de halkın oyuna müracaat edileceğinin dile getirildiği "Elviye-i Selase" **hangi illeri kapsamaktadır?**

Cevap

- Kars, Ardahan, Batum

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Misakımillî'de ekonomik bağımsızlığın sağlanması yolunda alınan karar hangisi olmuştur?

Cevap

➢ Kapitülasyonların kaldırılması

Soru

İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmesinde etkili olan en önemli gelişme ne olmuştur?

Cevap

➢ Osmanlı Mebusan Meclisinin Misakımillî kararlarını kabul etmesi

Soru

İstanbul'un, İtilaf Devletleri tarafından gerçekleştirilen resmî işgali ne zaman olmuştur?

Cevap

➢ 16 Mart 1920

Soru

Temsil Heyetinin, Gevye - Ulukışla demir yollarını tahrip etmesi hangi olaya karşı alınmış bir tedbirdir?

Cevap

➢ İstanbul'un işgaline

Soru

Temsil Heyetinin Sivas'tan Ankara'ya gelmesi ile birlikte çıkarılmaya başlanan gazetenin ismi nedir?

Cevap

➢ Hâkimiyetimilliye

Soru

Mustafa Kemal'in onayı, Halide Edip Adıvar ile Yunus Nadi'nin katkılarıyla kurulan yayın kuruluşunun adı nedir?

Cevap

➢ Anadolu Ajansı

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Millî Mücadele'nin hazırlık safhasında İstanbul Hükümetine karşı ilk resmî tepki nerede yer almıştır?

Cevap

- Amasya Genelgesi'nde

Soru

Erzurum Kongresi'ne delege gönderen iller hangileridir?

Cevap

- Bitlis
- Erzurum
- Sivas
- Trabzon
- Van

Soru

Erzurum Kongresi'ne katılmayan üç il hangileridir?

Cevap

- Elazığ, Diyarbakır, Mardin

Soru

Temsil Kurulunun üye sayısının artırıldığı kongre hangisidir?

Cevap

- Sivas Kongresi

Soru

Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin öncülüğünde Batı ve Doğu Trakya'daki gelişmeleri görüşmek üzere toplanan kongre hangisidir?

Cevap

- Edirne Kongresi

Soru

Millî Mücadele'nin hazırlık safhasında toplanan kongreler içerisinde "ulusal" nitelikte kararlar alanları hangileridir?

Cevap

- Erzurum ve Sivas kongreleri

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden ayrıldıktan sonra gerçekleştirdiği ilk faaliyet hangisidir?

Cevap

➢ Erzurum Kongresi

Soru

"Gerekirse Yunan kuvvetlerine karşı İtilaf Devletleri'nden yardım kabul edilecektir." **düşüncesi hangi kongrenin kapsamında yer almıştır?**

Cevap

➢ Alaşehir Kongresi

Soru

Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Mustafa Kemal'in isteğine uyulmayarak kurulan grup hangisidir?

Cevap

➢ Felah-ı Vatan Grubu

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Amasya Protokolü'nün maddeleri ve yorumları nelerdir?

Cevap

➢ Türk vilayetleri düşmana terk edilmeyecek, hiçbir şekilde manda ve himaye kabul edilmeyecek, Türk vatanının bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacaktır.

Yorum

Temsilciler Kurulu, Amasya Görüşmeleri'nde İstanbul Hükûmeti temsilcisine hiçbir devletin manda ve himayesinin kabul edilemeyeceğini, vatanın bağımsızlık ve bütünlüğünün korunmasında sonuna kadar direnileceğini açıklamıştır.

➢ Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, hukuki bir kuruluş olarak İstanbul Hükûmetince tanınacaktır.

Yorum

İstanbul Hükûmeti, Salih Paşa'yı Amasya'ya Temsilciler Kurulu ile görüşmeye göndermekle Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini hukuki bir kuruluş olarak tanımıştır.

➢ Müslüman olmayan topluluklara (azınlıklara) Türk memleketinin siyasi egemenliğini ve sosyal dengesini bozacak şekilde imtiyazlar verilmeyecektir.

Yorum

Temsilciler Kurulu azınlıklara önceden verilen ve daha sonra verilebilecek imtiyazlara Erzurum ve Sivas kongrelerinde gösterdiği tepkiyi İstanbul Hükûmetine iletmiştir.

- Anlaşma Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında toplanacak konferansa Temsilciler Kurulu tarafından uygun görülen kimselerin katılması sağlanacaktır. Ayrıca Temsilciler Kurulunun rızası olmadan barış görüşmelerine gidilmeyecektir.

Yorum

Temsilciler Kurulu, Türk milletinin temsilcisi olarak yapılacak antlaşmalara katılmak istemiştir.

Yorum

İstanbul Hükûmeti merkezî otoriteyi korumak için "Temsilciler Kurulunun izni olmadan barış yapılmaması" kararını reddetmiştir.

- Meclis-i Mebusanın İstanbul'da toplanmasının güvenlik açısından uygun olmadığı kabul edilecektir.
- Temsilciler Kurulu İstanbul Hükûmetinin işlerine karışmayacak ve aleyhte faaliyetlerde bulunmayacaktır.

Yorum

İstanbul Hükûmeti ile Temsilciler Kurulu arasındaki sürtüşmelerin sona erdirilmesi amaçlanmıştır.

- Mebusan Meclisi toplanacak ve milletvekili seçimleri serbestçe yapılacaktır.

Yorum

İstanbul Hükûmeti bu kararı kabul etmiş, Anlaşma Devletleri de seçimlerin serbestçe yapılmasına ses çıkarmamıştır.

Soru

Meclis-i Mebusanın İstanbul'da açılması, İstanbul Hükûmeti tarafından hangi gelişme sonrasında kabul edilmiştir?

Cevap

- Amasya Görüşmeleri

Soru

Amasya Protokolü'nün İstanbul Hükümeti tarafından kabul edilmemesi durumunda istifa edeceğini dile getiren Osmanlı paşası kimdir?

Cevap

- Salih Paşa

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlere verdiği siyasi, adli ve mali imtiyazlara ilk kez nerede karşı çıkılmıştır?

Cevap

➢ Misakımillî'de

Soru

Mondros'tan sonra ülke genelinde başlayan işgallere karşı oluşturulan direniş cemiyetlerinin birleştirilmesi nerede olmuştur?

Cevap

➢ Sivas Kongresi'nde

Soru

Hacim Muhittin Bey'in başkanlığını yaptığı kongreler hangileridir?

Cevap

➢ Alaşehir ve Balıkesir kongreleri

Soru

Mustafa Kemal Cumhuriyet Halk Fırkasının Ankara'daki ikinci kongresinde yaptığı büyük konuşması olan "Nutuk"u hangi olayla başlatmıştır?

Cevap

➢ Samsun'a çıkış tarihi ile

Soru

Balıkesir ve Alaşehir kongreleri, Millî Mücadele'nin hangi cephesinin oluşturulmasında etkili olmuştur?

Cevap

➢ Batı Cephesi'nin

Soru

Misakımillî'nin önemli kararları ve yorumları nelerdir?

Cevap

➢ Osmanlı Devleti'nin, Mondros Mütarekesi'ni imzaladığı 30 Ekim 1918'de düşman ordularının işgali altında bulunan Arap memleketlerinin durumu, halkın serbestçe vereceği oya göre belirlenmelidir. Bu mütareke hududu içinde Türk ve İslam çoğunluğu bulunan toprakların tümü ayrılmaz bir bütündür.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Yorum

Erzurum ve Sivas kongrelerine dayanarak Türk devletinin millî sınırları belirlenmiştir.

- Halkın oyları ile ana vatana katılan üç sancakta (Elviye-i Selase: Kars, Ardahan, Batum) gerekirse halkın oyuna başvurulmalıdır.

Yorum

Bu şehirlerde kesin olarak Türk nüfusunun üstün olduğu belirtilmiştir.

- Türkiye ile yapılacak barışa bırakılan Batı Trakya'nın hukuki durumunun tespiti de halkın tam bir özgürlükle vereceği kararlara uygun olmalıdır.

Yorum

2. ve 3. maddeler Mebuslar Meclisinin sorunların çözümünde ulusal iradenin esas alınmasından yana olduğunu gösterir.

- Hilafet merkezi ve Osmanlı Devleti'nin başkenti olan İstanbul ile Marmara Denizi'nin güvenliği her türlü tehlikeden korunmalıdır. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının dünya ticaret ve ulaşımına açılması konusunda bizimle diğer ilgili devletlerin birlikte vereceği kararlar geçerlidir.
- Azınlıkların hakları, komşu memleketlerdeki Müslümanlara verilen haklar kadar olacak ve tarafımızca sağlanacaktır.

Yorum

Türkiye'deki azınlıklara verilebilecek hakların ölçüsü belirtilmiştir.

Yorum

Komşu memleketlerde kalan Müslüman halkın hakları korunmaya çalışılmıştır.

- Millî ve iktisadi gelişmemizi sağlamak amacıyla siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamaların kaldırılması gerekir. Hissemize düşecek borçların ödenmesi de bu esasa aykırı olmayacaktır.

Yorum

Türkiye'nin gelişmesi ve güçlenmesini engelleyen faktörler ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

Soru

Amerikalı General Harbourd'un raporunda hangi konulara yer verilmiştir?

Cevap

- Ermeniler konusunda ileri sürülen iddiaların doğru olmadığı belirtilmiştir.
- Milliyetçilerin Anadolu'yu savunma konusunda kararlı olduğu, bu yüzden de manda yönetimi kurabilmek için 400 – 450 bin kişilik bir orduya ihtiyaç olduğu belirtilmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Anadolu'nun kaynak yönüyle fakir olduğu, mandanın kabulü hâlinde Türkiye'nin ABD için ekonomik yük olacağı belirtilmiştir.

Soru

İstanbul'u resmen işgal eden İtilaf Devletleri'nin yayımladıkları genelgede yer alan maddeler nelerdir?

Cevap

- İşgal geçicidir.
- Anlaşma Devletleri'nin amacı saltanat makamının nüfuzunu kırmak değil, aksine Osmanlı idaresinde kalacak memleketlerdeki nüfuzunu kuvvetlendirmektir.
- Taşrada isyan çıktığı veya katliam yapıldığı takdirde İstanbul Türklerden alınacaktır.
- Herkesin saltanat makamı olan İstanbul'un emirlerine uyması gereklidir.

Soru

İtilaf Devletleri İstanbul'un işgali sonrasında yayımladıkları genelgeyle neyi amaçlamışlardır?

Cevap

- Türk halkının İstanbul'un işgaline gösterebileceği tepkileri azaltmayı
- Türk halkının Anadolu hareketine destek vermesini önlemeyi
- Yapacakları işgallerin sorumluluğunu Millî Mücadele yanlılarına yüklemeyi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Misakımillî'nin kabul edilmesinin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Erzurum ve Sivas kongrelerinde alınan kararlar, Osmanlı Mebuslar Meclisi tarafından kabul edilmiştir.
- Ülkenin geleceği ile ilgili önemli kararlar alınmıştır.
- Türk milletinin kabul edebileceği barış şartları belirtilmiştir.
- Millî Mücadele'nin siyasi programı belirtilmiştir.
- Misakımillî kararları üzerine Anlaşma Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ederek Meclisin çalışmalarını engellemişler bazı milletvekilleri tutuklanarak sürgüne göndermişlerdir.

Soru

Ulusal Mücadele taraftarı olan yayın organları hangileridir?

Cevap

- İradeimilliye gazetesi
- Hâkimiyetimilliye gazetesi
- Tasvir-i Efkâr Gazetesi
- Vakit Gazetesi
- İkdam Gazetesi
- İleri Gazetesi

- Hukuk-u Beşer Gazetesi
- Sebilürreşad Dergisi
- Küçük Mecmua
- Anadolu Ajansı
- Yeni Gün Gazetesi
- Akşam Gazetesi
- Tercüman Gazetesi
- Yeni Adana Gazetesi
- İzmir'e Doğru Gazetesi
- İstiklal Gazetesi
- Ahali Gazetesi
- Emel Gazetesi
- Öğüt Gazetesi
- Albayrak Gazetesi
- Açıksöz Gazetesi
- Minber Gazetesi

Soru

Ulusal Mücadele karşıtı olan yayın organları hangileridir?

Cevap

- Peyamısabah Gazetesi
- Alemdar Gazetesi
- Ümit Gazetesi
- Yeni Dünya Gazetesi
- Şarkın Sesi Gazetesi
- Zafer Gazetesi
- Zincirbent Gazetesi
- Aydede Gazetesi
- Güleryüz Gazetesi
- Türkçe İstanbul Gazetesi
- İrşad Gazetesi
- Tan Gazetesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D⁰k¿man Arkivi

Analiz

I. TBMM Dönemi ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

16 Mart 1920'de İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından resmî işgali hangi gelişmenin yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

Cevap

- I. TBMM'nin açılmasına

Soru

TBMM'nin I. Dönem faaliyetleri hangi tarihleri kapsamaktadır?

Cevap

- 23 Nisan 1920 – 11 Ağustos 1923

Soru

TBMM'nin yasama, yürütme yetkilerini kendinden toplaması hangi ilkeyi benimsediğini göstermektedir?

Cevap

- Güçler Birliği ilkesini

Soru

I. TBMM'nin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Kurucu meclis
- Ulusal meclis
- Güçler birliğine sahip
- İhtilalci meclis
- Siyasi parti yok
- Demokratik meclis

Soru

I. TBMM'de azınlık vekil olmaması ve adında "millet" kelimesine yer verilmesi hangi özelliğe sahip olduğunu göstermektedir?

Cevap

- Ulusal

Soru

I. TBMM'de 24 Nisan 1920'de verilen önergenin kararları nelerdir?

Cevap

- Hükûmet kurmak zorunludur.
- Geçici olmak kaydıyla bir hükûmet reisi tanımak veya padişah vekili atamak uygun değildir.

Yorum

Bu kararla TBMM'nin kararlarında bağımsız olacağı dile getirilmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Yorum

Meclisin sürekli olacağı belirtilmiştir.

- Mecliste toplanmış olan millî iradeyi vatanın kaderine hâkim kılmak temel ilkedir. TBMM'nin üstünde güç yoktur.

Yorum

Bu karar ile saltanat iradesine karşı çıkılmış ve TBMM üstünde güç olmadığı belirtilerek Osmanlı yönetimi yok sayılmıştır.

Yorum

Millet egemenliğinin gerçekleştirilmesine çalışılmıştır.

- TBMM, yasama ve yürütme yetkisine sahiptir.

Yorum

İlk TBMM'de "güçler birliği" ilkesi kabul edilmiştir.

- Meclis içinden seçilecek bir heyet meclise vekil olarak hükûmet işlerini görür. Meclis başkanı hükûmetin de başkanıdır.

Yorum

İlk TBMM, Meclis Hükûmeti Sistemi'ni benimsemiştir.

Soru

Yeni Türk devletinin hukuki ve siyasi ilk belgesi hangisidir?

Cevap

- Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

Soru

1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) hangi tarihe kadar yürürlükte kalmıştır?

Cevap

- 1924

Soru

I. TBMM'ye demokratik bir nitelik kazandıran uygulaması nedir?

Cevap

- Üyeleri ve başkanının seçim usulü ile belirlenmiş olması

Soru

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'na göre yürütme gücü ve kanun yapma yetkisi kime verilmiştir?

Cevap

- TBMM'ye

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." **maddesi ilk olarak hangi anayasada yer almıştır?**

Cevap

➢ 1921 Anayasası'nda

Soru

Teşkilat-ı Esasiye'ye göre Meclis seçimleri kaç yılda bir yapılmaktadır?

Cevap

➢ 2 yılda bir

Soru

TBMM'nin açılması Atatürk'ün altı temel ilkesinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

Cevap

➢ Cumhuriyetçilik

Soru

I. TBMM'nin inkılap olarak gerçekleştirdiği tek gelişme hangisidir?

Cevap

➢ Saltanatın kaldırılması

Soru

Yeni Türk devletinde "Meclis Hükûmeti Sistemi" **hangi olaya kadar uygulanmıştır?**

Cevap

➢ Cumhuriyetin ilanına kadar

Soru

TBMM'nin açılması ile birlikte Meclise karşı çıkarılan ayaklanmalar içerisinde doğrudan İstanbul Hükümetince desteklenmiş olanlar hangileridir?

Cevap

➢ Ahmet Anzavur ve Kuvayiinzibatiye ayaklanmaları

Soru

Anzavur İsyanı hangi bölgede etkili olmuştur?

Cevap

➢ Manyas - Gönen - Susurluk

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

TBMM'ye karşı ayaklanmaların çıkmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- İstanbul Hükûmeti ve Anlaşma Devletleri'nin, Millî Mücadele'nin padişah ve halifeye karşı yapıldığı şeklindeki propagandaları
- İngilizlerin, Boğazların her iki yakasında tampon bölge oluşturmak istemeleri
- Asker kaçaklarının Anadolu'daki otorite boşluğundan yararlanmak istemeleri
- İstanbul Hükûmetinin Millî Mücadele'yi İttihatçı ve Bolşevik olarak nitelendirmesi
- İşgallerden yararlanmak isteyen azınlıkların kendi başlarına devlet kurmayı amaçlamaları
- Bazı kişilerin manda ve himaye fikrini savunmaları
- Bazı Kuvayımilliye birliklerinin düzenli orduya katılmak istememeleri

Soru

Çerkez Ethem'in başında bulunduğu birliklere verilen isim nedir?

Cevap

- Kuvayıseyyare

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

I. TBMM Hükûmetinin ilk meclis başkanı kimdir?

Cevap

- Mustafa Kemal

Soru

TBMM'ye karşı Çapanoğulları ve Aynacıoğulları ailelerinin çıkardığı ayaklanmalar hangi illerde başlamıştır?

Cevap

- Yozgat ve Tokat (Zile)

Soru

TBMM'nin ayaklanmaları bastırmak için çıkardığı kanun hangisidir?

Cevap

- Hıyanet-i Vataniye Kanunu

Soru

TBMM asker kaçaklarını yargılamak ve ordudan kaçanlara gerekli cezayı vermek için hangi uygulamayı gerçekleştirmiştir?

Cevap

- İstiklal Mahkemelerini kurmuştur.

Soru

Sevr Barış Antlaşması'nın taslağının hazırlandığı yer neresidir?

Cevap

- San - Remo Konferansı

Soru

Sevr Antlaşması'nın bazı hükümleri nelerdir?

Cevap

- İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti kalacak ancak Osmanlı Devleti azınlık haklarını koruyamaz ise İstanbul da elinden alınacaktır.
- Boğazlar, savaş zamanında bile bütün devletlerin gemilerine açık olacak. Boğazların idaresi bir komisyona bırakılacak. İçinde Türk üye olmayan bu komisyonun ayrı bir bayrağı ve bütçesi olacak.
- Azınlık hakları genişletilecek ve azınlıklar her derece ve sınıfta okul açabilecek.
- Vilayet-i Sitte'de (Erzurum, Van, Diyarbakır, Elazığ, Sivas ve Bitlis) bir Ermeni devleti kurulacak. Anlaşma uygulanmaya başladıktan sonra, Kürtler bir devlet kurmak isterlerse bu talep kabul görecek.
- Osmanlı Devleti, Mısır üzerindeki haklarından tamamen vazgeçecek ve Hicaz'da bağımsız bir devlet kurulacak.
- Osmanlı ordusu, jandarma kuvveti de dâhil olmak üzere 50.700'ü geçmeyecek. Osmanlı kara kuvvetleri, gönüllü askerlerden meydana gelecek ve zorunlu askerlik olmayacak.
- Askere alınanlarda; din, dil, mezhep ayrımı yapılmayacak. Orduda ağır makineli tüfek, tank, top ve uçak olmayacak.
- Osmanlı Devleti'nin deniz gücü 13 savaş gemisini geçmeyecek.
- Hukuki ve ekonomik kapitülasyonlar genişletilerek bütün devletlere açık hâle getirilecek.
- Doğu Trakya ve Batı Anadolu Yunanistan'a bırakılacak.
- Urfa, Mardin, Antep ve Suriye Fransa'ya bırakılacak. Ayrıca; Adana, Kayseri, Malatya ve Sivas'a kadar olan bölge de Fransız denetiminde kalacak.
- Arabistan ve Musul dâhil olmak üzere Irak İngiltere'ye bırakılacak.
- Aydın'dan itibaren Batı Anadolu, Antalya ve Konya yöresi İtalya'ya verilecek.
- Rodos ve Onikiada İtalya'ya diğer Ege adalarının tamamı Yunanistan'a bırakılacak.
- İngiltere, Fransa, İtalya ve Osmanlı Devleti temsilcilerinden oluşan bir komisyon, Osmanlının mali durumunu düzeltmek amacı ile gerekli tedbirleri alacak.
- Osmanlı Devleti tazminat ödeyecek.
- Osmanlı uyruğundaki bir kişi, İtilaf Devletleri'nden birinin vatandaşlığına geçebilecek. Vatandaşlığını değiştirdiği tarihten itibaren kapitülasyonlardan yararlanabilecek.

Soru

İstiklal Mahkemelerinin kurulması TBMM'nin hangi gücünü kullandığını göstermektedir?

Cevap

- Yargı gücünü

www.ihtiyacayayinclilik.com.tr

Soru

TBMM'nin Damat Ferit'i vatan haini ilan ederek Türk vatandaşlığından çıkarmasını ve İstanbul Hükûmeti ile resmî haberleşmelerin kesilerek yaptığı bütün işlemlerin yok sayılmasını gerektiren gelişme nedir?

Cevap

- TBMM'ye karşı başlatılan ayaklanmalar

Soru

İtilaf Devletleri'nin I. Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti ile imzalayacakları barış antlaşmasının gecikmesinde etkili olan en önemli sebep nedir?

Cevap

- Osmanlı Devleti'ni aralarında paylaşamamaları

Soru

TBMM'nin kurulması ile birlikte azınlıkların da isyan etmeye başlamasının temel nedeni nedir?

Cevap

- Bulundukları bölgede kendi devletlerini kurabilme isteği

Soru

Eski Kuvayımilliye şeflerinin TBMM'ye karşı ayaklanmasında hangi gelişme etkili olmuştur?

Cevap

- TBMM'nin düzenli bir ordu kurması

Soru

I. TBMM'nin ayaklanmalara karşı aldığı önlemler nelerdir?

Cevap

- Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılmıştır (29 Nisan 1920). Bu kanunla; TBMM'ye karşı ayaklananlar, TBMM'nin varlığını inkâr edenler vatan haini sayılacak ve gerekirse ölümle cezalandırılacaktır.
- Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çabuk ve etkili olarak işlemesini sağlamak amacıyla "İstiklal Mahkemeleri" kurulmuştur (11 Eylül 1920).
- İstanbul Hükûmetinin Millî Mücadele aleyhindeki fetvasına karşı Anadolu'da Rıfat Börekçi ve arkadaşları tarafından karşı fetva hazırlanmıştır. Damat Ferit Paşa vatan haini ilan edilerek Türk vatandaşlığından çıkarılmıştır.
- İstanbul Hükûmeti ile resmî haberleşmeler kesilmiş ve İstanbul Hükûmetinin yaptığı her türlü işlem yok sayılmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

I. TBMM'ye karşı Urfa yöresinde çıkarılan isyan hangisidir?

Cevap

➢ Millî Aşireti İsyanı

Soru

I. TBMM'nin kurulduktan sonra gerçekleştirmeye çalıştığı ilk hedefi ne olmuştur?

Cevap

➢ Ülkeyi işgallerden kurtarmak

Soru

TBMM'nin çıkardığı ilk kanun hangisidir?

Cevap

➢ Ağnam Vergisinin Artırılması Kanunu

Soru

TBMM üyeleri hangi seçim sistemi ile seçilen milletvekillerinden oluşmuştur?

Cevap

➢ İki dereceli seçim sistemi ile

Soru

I. TBMM'nin kurulmasının ardından Mustafa Kemal 5 Aralık 1920'de İstanbul Heyeti ile nerede görüşmüştür?

Cevap

➢ Bilecik'te

Soru

10 Ağustos 1920'de kabul edilen Sevr Antlaşması'nın yerine, Türk Millî Mücadelesi'nin başarıyla sonuçlanmasından sonra hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

➢ Lozan Antlaşması

Soru

Kuvayımilliye birliklerinin dağıtılarak yerine düzenli bir ordu kurulması hangi mücadelenin kaybedilmesiyle yaşanmıştır?

Cevap

➢ Gediz Muharebesi'nin

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1921 Anayasası'nın dinî hükümlerin uygulanması görevini TBMM'ye vermesi hangi ilkenin uygulanmadığını gösterir?

Cevap

➢ Laiklik ilkesinin

Soru

I. TBMM'nin gerçekleştirdiği hangi gelişme onun "Kurucu Meclis" özelliğini taşıdığını göstermektedir?

Cevap

➢ Teşkilatı-ı Esasiye Kanunu'nu kabul etmesi

Soru

I. TBMM'nin ayaklanmaları bastırmak için "Hıyanet-i Vataniye Kanunu"nu çıkarması hangi yetkisi ile ilgilidir?

Cevap

➢ Yasama yetkisi ile

Soru

TBMM'ye karşı başlatılan ayaklanmalardan hangileri, TBMM'nin varlığından çok uygulamalarına karşı çıkan niteliktedir?

Cevap

➢ Kuvayımilliyecilerin isyanı

Soru

İngiltere'nin desteği ile İstanbul Hükümeti tarafından oluşturulan Kuvayiinzibatiye Ordusu hangi amaçla TBMM'ye karşı faaliyette bulunmuştur?

Cevap

➢ Boğazlar bölgesindeki millî kuvvetleri yok etmek

Soru

Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son antlaşma hangisidir?

Cevap

➢ Sevr Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

TBMM'ye karşı başlatılan isyanların sonuçları nelerdir?

Cevap

- Millî Mücadele'nin uzamasına neden olmuştur.
- Anadolu'nun uzun süre düşman işgalinde kalmasına neden olmuştur.
- Yunanlar Anadolu'nun içlerine kadar yayılma fırsatı bulmuştur.
- Kardeş kanı dökülmesine neden olmuştur.
- Millî kaynak kaybı meydana gelmiş ve kuvvetler birbirine karşı kullanılmıştır.
- Düzenli ordunun kurulması hızlanmıştır.
- TBMM'nin isyanları bastırması, gücünün artmasını ve Anadolu'ya hâkim olmasını sağlamıştır.

Soru

I. TBMM'nin otoritesinin arttığına neler kanıt olabilir?

Cevap

- İstanbul Hükûmetinin yaptığı ve yapacağı işleri yok sayması
- Vatana ihanet edenler için yasa çıkarması
- İstiklal Mahkemelerini kurması
- Yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplaması
- Düzenli orduyu kurması
- Kurtuluş Savaşı'nı kazanması
- Saltanatı kaldırması
- Vergi oranlarını artırması

www.ihtiyacayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº k¿man Arkivi

Analiz

Millî Mücadele Muharebeler Dönemi ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 4 soru çıkmaktadır.

Soru

Ali Fuat Paşa, Gediz Taarruzu'nda Yunanlara karşı başarısız olunca Batı Cephesi Komutanlığı'na kimler getirilmiştir?

Cevap

- Albay İsmet Bey
- Albay Refet Bey

Soru

Millî Mücadele yıllarında Doğu Cephesi komutanı kimdir?

Cevap

- Kâzım Karabekir

Soru

Doğu Cephesi'nin kapanmasında etkili olan antlaşma hangisidir?

Cevap

- Gümrü Antlaşması

Soru

Gümrü Antlaşması'nın maddeleri nelerdir?

Cevap

- Kars, Iğdır, Sarıkamış, Kulp, Selim Türkiye'ye bırakılacak.
- TBMM Hükûmeti tarafından geçersiz sayılan Sevr Antlaşması'nı, Ermenistan Hükûmeti de tanımayacak.
- Türk - Ermeni sınırı, Aras Nehri - Çıldır Gölü hattına çekilecek.
- Ermenistan, Türkiye'ye karşı düşmanca faaliyetlerde bulunmayacak.
- Ermenistan'ın Türkiye'ye karşı diğer devletlerle yaptığı tüm anlaşmalar kaldırılacak.
- TBMM Hükûmeti, Ermenistan'a istenildiği takdirde askerî ve siyasi bakımdan yardım edecek.
- Ermenistan herhangi bir saldırıya uğrar ve yardım isterse Türkiye ona askerî yardımda bulunacak.
- Türklere karşı silah kullanmamış olan Ermeniler isterlerse altı ay içinde geri gelip eski yerlerine yerleşebilecek.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Gümrü Antlaşması'nın önemi nedir?

Cevap

- Gümrü Antlaşması, TBMM'nin yabancı bir devletle imzaladığı ilk antlaşmadır.
- Mondros Ateşkesi ile belirlenen sınırlar ilk defa aşılmış ve Sevr Barışı'nın geçersizliği fiilen kanıtlanmıştır.
- Türk orduları ilk askerî başarıyı Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı kazanmıştır.
- Misakımillî'nin bir kısmı gerçekleşmiştir.
- Ermenistan, TBMM'nin siyasal varlığını kabul ederek antlaşma yapan ilk devlet olmuştur.
- Ermeniler, Sevr'i tanımadıklarını belirterek Türk toprakları üzerindeki hak iddialarından vazgeçmişlerdir.
- Ermeni Meselesi ortadan kalkmış, Sovyet Rusya'dan gelecek yardım için yol açılmıştır. Böylece, Batı ve Güney cephelerine yardım gönderme olanağı doğmuştur.
- Gümrü Antlaşması, Türk devletinin dış ilişkilerini canlandırmış, Gürcistan ve Rusya ile ilişkilerin kurulmasında etkili olmuştur.
- Gümrü Antlaşması'nda, Osmanlı Devleti'nin adı geçmemiş ve yeni Türk devleti kendi adını uluslararası bir belgede Türkiye olarak belirtmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

TBMM'nin varlığını kabul eden ilk devlet hangisidir?

Cevap

- Ermenistan

Soru

Sovyet Rusya'nın işgali üzerine yürürlüğe giremeyen Gümrü Antlaşması hangi antlaşmanın temelini oluşturmuştur?

Cevap

- Kars Antlaşması

Soru

Çarlık Rusyasının yıkılmasından sonra bağımsız olan Gürcistan ile TBMM Hükûmeti arasında hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

- Batum Antlaşması

Soru

Batı Cephesi'nde savaşın yapılmasında Yunanistan'ın hangi istekleri etkilidir?

Cevap

- TBMM Hükümetine Sevr Antlaşması'nı kabul ettirerek yeni topraklar kazanmak istemesi
- Çerkez Ethem Ayaklanması'ndan da yararlanarak henüz kurulmakta olan Türk ordusunu yok etmek istemesi
- Eskişehir'i alarak Anadolu demir yollarını kontrolü altına almak istemesi
- İngiltere'nin yardımını devam ettirmek istemesi
- Eskişehir ve Ankara'yı alarak TBMM'yi dağıtıp millî hareketi sona erdirmek istemesi

Soru

TBMM'nin kurduğu düzenli orduların mücadele ettiği cephe hangisidir?

Cevap

- Batı Cephesi

Soru

Düzenli orduya katılmayarak ayaklanan Çerkez Ethem ve yandaşları hangi cephede isyan etmiştir?

Cevap

- Batı Cephesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Düzenli ordunun kurulmasında neler etkilidir?

Cevap

- TBMM açıldıktan sonra ülkede devlet otoritesinin kurulmasının zorunlu hâle gelmesi
- Kuvayımilliye birliklerinin işgalleri engelleyememeleri ve işgal güçlerini durduramamaları
- Kuvayımilliyecilerin hukuk devleti anlayışına ters hareket etmeleri, özellikle ayaklanmaların bastırılması sırasında suçluları cezalandırma yöntemlerinin halkın tepkisine yol açması
- Kuvayımilliye birliklerinin eğitim, disiplin ve düzen yönünden eksik olmaları, düzenli düşman kuvvetlerine karşı koyabilecek silah, bilgi ve deneyime sahip olmamaları
- Kuvayımilliye birliklerinin 22 Haziran 1920'de saldırıya geçen Yunan kuvvetleri karşısında başarılı olamamaları, bu yüzden de geniş ve verimli toprak parçalarının kaybedilmesi
- Kuvayımilliye birliklerinin kendi başlarına buyruk hareket etmeleri ve bir otorite altına girmek istememeleri
- Kuvayımilliyecilerin para, yiyecek gibi ihtiyaçlarını halktan zorla karşılamaları

Soru

İtilaf Devletleri, Yunan ordusunu güçlendirme ve TBMM ile temasa geçerek Sevr Antlaşması'nın şartlarını değiştirme teklifini hangi savaştan sonra gündeme getirmiştir?

Cevap

- I. İnönü Savaşı'ndan sonra

Soru

"Askerî başarıların İtilaf Devletleri'ni TBMM ile antlaşma yapmaya zorladığı" **fikrine ilk olarak hangi savaş kanıt olarak gösterilebilir?**

Cevap

- I. İnönü Muharebesi

Soru

I. İnönü Muharebesi'nin sonuçları nelerdir?

Cevap

- TBMM'nin kurduğu düzenli ordu Batı Cephesi'nde ilk büyük zaferini kazanmıştır.
- Türk halkının TBMM'ye ve düzenli orduya güveni artmıştır. Askere alım işleri hızlanmış, askerden kaçmalar azalmıştır.
- Düşman oyalanarak zaman kazanılmıştır.
- Milletin birlik ve beraberliği güçlenmiştir.
- TBMM'nin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır.
- TBMM, bu zaferden sonra Londra Koferansı'na davet edilmiştir. Anlaşma Devletleri politikalarını yeniden gözden geçirmek ve Londra'da yapılacak konferansa, İstanbul Hükûmetinin yanında TBMM'yi de çağırmak zorunda kalmıştır.
- Afganistan'la dostluk ve yardımlaşma, Rusya ile Moskova Antlaşması imzalanmıştır.
- I. İnönü Muharebesi ile otoritesi güçlenen TBMM, 1921 Anayasası'nı ilan etmiştir. Bunun yanında bir bağımsızlık sembolü olan İstiklal Marşı'nı da kabul etmiştir (12 Mart 1921).

Soru

Batı Cephesi Komutanı İsmet Bey, generalliğe Batı Cephesi'nde yaşanan hangi başarı sonunda yükseltilmiştir?

Cevap

- II. İnönü Muharebesi

Soru

I. İnönü Muharebesi'nin kazanılmasından sonra ordu kuvvetlerine moral vermek ve manevi kudreti artırmak amacı ile 12 Mart 1921'de hangi faaliyet gerçekleştirilmiştir?

Cevap

- İstiklal Marşı'nın kabulü

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İstiklal Marşı için yarışma düzenleyen kurum hangisidir?

Cevap

- Maarif Vekâleti (Millî Eğitim Bakanlığı)

Soru

TBMM'nin Londra Konferansı'na davet edilmesinde aracı olan İtilaf Devleti hangisidir?

Cevap

- İtalya

Soru

TBMM'nin varlığının İtilaf Devletleri tarafından resmen tanındığına kanıt olarak hangi gelişme gösterilebilir?

Cevap

- Londra Konferansı'na davet edilmesi

Soru

Londra Konferansı'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Anlaşma Devletleri, TBMM Hükûmetini konferansa çağırmakla onun varlığını hukuken tanımışlardır.
- Sevr Barış Antlaşması'nın çeşitli hükümleri tartışma konusu yapılmaya başlanmış, anlaşmanın uygulanamaz olduğu ortaya konmuştur.
- TBMM Hükûmeti, konferansa katılmakla; "Türkler barış görüşmelerine yanaşmıyorlar, savaşı uzatıyorlar." şeklindeki propagandanın önlenmesini sağlamıştır.
- Anlaşma Devletleri arasındaki anlaşmazlıklar açıkça ortaya çıkmıştır.
- Londra Konferansı'nın başansızlıkla sonuçlanması üzerine Anadolu'da Yunan saldırısı yeniden başlamıştır. Bu durum II. İnönü Muharebesi'ne neden olmuştur.

Soru

Sovyet Rusya, Sevr'in geçersizliğini hangi antlaşmayı imzalayarak kabul etmiştir?

Cevap

- Moskova Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Moskova Antlaşması'nın önemli maddeleri ve yorumları nelerdir?

Cevap

- İki taraftan birinin tanımadığı devletler arası bir senedi diğeri de tanımayacaktır.

Yorum

Sovyet Rusya, bu madde ile Sevr Antlaşması'nı tanımamayı kabul etmiştir.

- İki devlet uluslararası alanda birlikte hareket etme konusunda anlaşmışlardır.
- Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusyası arasındaki antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.

Yorum

Bu madde iki ülkede de rejim değişiklikleri olduğunu göstermektedir.

- Sovyet Rusya Misakımillî'yi tanıyacaktır.

Yorum

Sovyet Rusya Misakımillî'yi tanıyan ilk Avrupa devleti olmuştur.

- Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırıldığını kabul edecektir.

Yorum

Kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk Avrupa devleti Sovyet Rusyadır.

- Boğazların bütün devletlerin ticaret gemilerine açık kalmasını sağlamak amacıyla Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin temsilcilerinin katıldığı bir konferans toplanacaktır.
- Sovyet Rusya, TBMM ile Ermenistan ve Gürcistan arasında imzalanan antlaşmalara göre belirlenen sınırı, Batum'un Gürcistan'a verilmesi şartıyla tanıyacaktır.

Yorum

Batum Gürcistan'a, dolayısıyla Sovyet Rusya'ya bırakılmıştır. Buna karşılık Rusya, Kars ve çevresinin yeni Türk devletine ait olduğunu kabul etmiştir.

- İki devlet arasındaki ilişkileri geliştirecek iktisadi, siyasal vb. anlaşmalar yapılacaktır.

Soru

TBMM'nin varlığını kabul eden ilk doğulu ve Müslüman devlet hangisidir?

Cevap

- Afganistan

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Afganistan ile imzalanan Dostluk Antlaşması'nın hükümleri nelerdir?

Cevap

- Taraflar karşılıklı olarak birbirlerinin bağımsızlığını tanımıştır.
- Türkiye'den Afganistan'a subay ve öğretmen gönderilmesi kabul edilmiştir.
- Tarafların birine yapılacak saldırının diğerine yapılmış sayılacağı karara bağlanmıştır.

Soru

Mustafa Kemal, İsmet İnönü'ye "Siz orada sadece düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz." **sözünü İsmet Paşa'nın hangi başarısından sonra söylemiştir?**

Cevap

- II. İnönü Muharebesi'nden sonra

Soru

II. İnönü Muharebesi'nin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Yunanlar, Anadolu'da başarılı olmak için daha güçlü bir orduya ihtiyaç olduğunu anlamışlardır.
- Halkın TBMM'ye olan güveni artmıştır.
- Anlaşma Devletleri'nin İstanbul'daki yüksek komiserleri Yunanistan ile TBMM arasındaki savaşta taraf tutmadıklarını ilan etmişlerdir.
- Refet Paşa görevden alınmış, güneybatıdaki birlikler de Batı Cephesi'nde İsmet Paşa'nın komutasına verilmiştir.
- İtalyanlar işgal ettikleri yerleri boşaltmaya başlamışlardır (5 Temmuz 1921).
- Aslıhanlar ve Dumlupınar çarpışmalarındaki başarısızlık Türk ordusunun henüz taarruz gücüne ulaşamadığını göstermiştir.
- Fransızlar, Ankara'ya özel bir temsilci göndererek anlaşma yolları aramışlar ve işgal ettikleri Zonguldak'tan çekilmişlerdir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

İsmet Paşa'nın komuta ettiği Türk ordusunun ilk ve tek yenilgisi olarak tarihe geçen gelişme hangisidir?

Cevap

- Eskişehir – Kütahya Muharebeleri

Soru

Mustafa Kemal düzenli ordunun tamamen yok olmaması, Türk ordusunun daha elverişli şartlarda savaşması, ordunun toparlanması ve zaman kazanması için Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilme kararını yaşanan hangi gelişmeden sonra almıştır?

Cevap

- Eskişehir – Kütahya Muharebeleri

Soru

Düşman birliklerinin Ankara'ya yaklaşması üzerine bazı vekiller Meclisin Kayseri'ye taşınması gerektiğini savunurken yeniden Kuvayımilliye'ye dönülmesi gerektiği fikri ne zaman yaşanmıştır?

Cevap

- Eskişehir – Kütahya Muharebeleri'nde yaşanan yenilginin ardından

Soru

Mustafa Kemal, askerlik görevine hangi kanun ile geri dönmüştür?

Cevap

- Başkomutanlık Kanunu ile

Soru

Mustafa Kemal'in, böyle zorlu bir dönemde bu kadar geniş yetkiler üstlenmesinin amacı nedir?

Cevap

- Hızlı karar alıp çabuk uygulamak

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Tekâlif-i Milliye Emirleri (Millî Vergi Yükümlülükleri)ni Mustafa Kemal, hangi kanuna dayanarak çıkarmıştır?

Cevap

- Başkomutanlık Kanunu

Soru

Mustafa Kemal'in yasama gücünü elinde tuttuğuna kanıt olarak ne gösterilebilir?

Cevap

- Tekâlif-i Milliye Emirleri'ni çıkarması

Soru

Tekâlif-i Milliye Emirleri nelerdir?

Cevap

- Her ilçede bir Tekâlif-i Milliye Komisyonu kurulacaktır.
- Her aile Millî Vergi Komisyonu'na bir takım çamaşır, bir çift çorap ve çarık verecektir.
- Her türlü yiyecek maddesinin yüzde kırkına bedeli sonradan ödenmek şartıyla el konulacaktır.

- Ticaret adamlarının ve halkın elinde bulunan her çeşit kumaş, deri, ayakkabı ve giyim kuşama yönelik her şeyin yüzde kırkına bedeli sonradan ödenmek üzere el konulacaktır.
- Halkın elinde bulunan araçlarla aylık yüz km lik askerî ulaşım yapacaklardır.
- Ordunun yiyeceği ve giyeceği için gerekli görülen bütün sahipsiz mallara el konulacaktır.
- Halkın elindeki bütün silah ve cephane üç gün içerisinde komisyona teslim edilecektir.
- Ülkedeki her türlü makineli araç ve gerecin yüzde kırkına el konulacaktır.
- Ülkedeki bütün demirci, dökümcü, nalbant, marangoz gibi zanaatkârlar ordu hizmetine girecektir.
- Halkın elindeki taşıt araçları ile binek hayvanlarının yüzde yirmisine el konulacaktır.

Soru

Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin rahat uygulanabilmesi için hangi mahkemeler kurulmuştur?

Cevap

- İstiklal Mahkemeleri

Soru

"Hattı Müdafaa yoktur; sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça vatan terk olunmaz." **emrini Mustafa Kemal hangi muharebede söylemiştir?**

Cevap

- Sakarya Meydan Muharebesi'nde

Soru

Millî Mücadele'nin son savunma savaşı hangisidir?

Cevap

- Sakarya Meydan Muharebesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Sakarya Muharebesi'nin kazanılması ile Türkierin 1683 II. Viyana Kuşatması'ndan beri devam eden geri çekilişi sona ermiştir.
- Sakarya Muharebesi, Kurtuluş Savaşı'nın son savunma muharebesi olmuştur. Sakarya Savaşı bu yönüyle tarihimizdeki Miryokefalon ve II. Kosova savaşlarına benzemektedir.
- Yunan ordularının taarruz gücü Sakarya Savaşı'yla kırılmış, Türk ordusu bu savaştan sonra taarruz üstünlüğünü ele geçirmiştir.
- TBMM'nin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır. Fransa ile Ankara Antlaşması; Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan Cumhuriyetleri ile de Kars Antlaşması imzalanmıştır. Böylece doğu ve güney cepheleri kapanmıştır.
- Anlaşma Devletleri TBMM'ye ateşkes ve barış önerilerinde bulunmuştur. Ancak barış Sevr'in taslağı niteliğinde olduğu için kabul edilmemiştir.
- Mustafa Kemal Paşa'ya 19 Eylül 1921'de TBMM tarafından mareşal rütbesi ve gazi unvanı verilmiştir. Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa'ya da mareşal rütbesi verilmiştir.

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Mustafa Kemal'e 19 Eylül 1921'de TBMM tarafından hangi rütbe ve unvanlar verilmiştir?

Cevap

- Mareşal rütbesi ve gazi unvanı

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile Kafkas cumhuriyetleri arasında hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

- Kars Antlaşması

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile Fransa arasında hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

- Ankara Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1921 Ankara Antlaşması'nm maddeleri nelerdir?

Cevap

- İki taraf arasındaki silahlı mücadele sona erecek.
- Savaşılan bölgelerde genel af ilan edilecek ve esirler karşılıklı olarak serbest bırakılacak.
- Türk ordusu bugünkü Suriye sınırının kuzeyine, Fransız ordusu ise güneyine çekilecek
- Hatay ve İskenderun Fransa'da kalacak fakat bu bölgelerde dili Türkçe olan özel bir yönetim kurulacak.
- Caber Kalesi Türkiye'ye bırakılacak.

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile Ukrayna arasında hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

- Dostluk Antlaşması

Soru

Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile İngiltere arasında hangi antlaşma imzalanmıştır?

Cevap

- Esir Mübadelesi Antlaşması

Soru

Kars Antlaşması'nı imzalayan Kafkas cumhuriyetleri hangileridir?

Cevap

- Ermenistan – Gürcistan – Azerbaycan

Soru

Türkiye'nin doğu sınırı hangi antlaşma ile kesinlik kazanmıştır?

Cevap

- Kars Antlaşması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Taarruz için beklenen dönemde yapılan hazırlıklar nelerdir?

Cevap

- Seferberlik ilan edilmiştir.
- Sakarya Muharebesi'nde 350 civarında Türk subayının şehit olması üzerine, sevk ve idare için kısa süreli subay yetiştirme kursları düzenlenmiştir.
- Güneydeki kuvvetler batıya kaydırılmıştır.
- İstanbul'daki depolardan, Türklerden alınan silahlar kaçırılmıştır.
- Toplar ve silahlar tamir edilmiştir.
- Dış yardımlar alınmıştır.

Soru

Büyük Taarruz'un sonuçları nelerdir?

Cevap

- Kurtuluş Savaşı başarıya ulaşmış ve Anadolu'da Yunan işgali sona ermiştir.
- Kurtuluş Savaşı'nın askerî safhası sona ermiş, diplomatik ilişkiler önem kazanmıştır. Anlaşma Devletleri TBMM'ye ateşkes teklifinde bulunmuş ve Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.
- Türk kuvvetleri Çanakkale ve İzmit çevresinde İngiliz kuvvetleriyle karşılaşmışlar ve taraflar arasında savaş durumu ortaya çıkmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Mudanya Ateşkesi'nin hükümleri nelerdir?

Cevap

- Taraflar 14-15 Ekimden itibaren silah bırakacak.
- Yunan kuvvetleri, Doğu Trakya'dan çekilecek ve bölge 15 gün içinde tamamen boşaltılacak. Boşaltma, askerî örgüt ve servisleri, onların her türlü araçlarını, tüm stokları ve yiyecek maddelerini kapsayacak.
- Doğu Trakya, TBMM'nin jandarma birliklerine teslim edilecek. Bu kuvvetlerin sayısı 8.000 askeri geçmeyecek.
- Yunanların bıraktığı yerlerin kontrolünü, İtilaf Devletleri 30 gün içinde TBMM'ye bırakacak.
- Boğazlar ve İstanbul'un idaresi TBMM Hükûmetine bırakılacak. İtilaf Devletleri kesin barış yapılıncaya kadar az sayıda asker bulunduracak.
- Kalıcı antlaşma imzalanıncaya kadar Türk askerleri Çanakkale ve İzmit Yarımadası'nda belirlenen hattı geçmeyecek.

Soru

Lozan Görüşmeleri'ne ara verilmesinin sebepleri nelerdir?

Cevap

- Türkiye'nin kayıtsız, şartsız bağımsızlık istemesine karşılık, Anlaşma Devletleri'nin eski dönemlerde elde ettikleri çıkarları sürdürmek istemeleri

Soru

Lozan Antlaşması'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Bu antlaşma ile Antlaşma Devletleri Misakımillî'yi ve Türk devletinin bağımsızlığını kabul etmiştir.
- Askerî zaferler bu antlaşma ile siyasi zafere dönüşmüştür.
- Lozan Antlaşması, geçerliliğini uzun süre koruması bakımından dünyaya örnek olmuştur.
- Bu antlaşmaya göre Türkiye açısından I. Dünya Savaşı sona ermiştir.
- Türk Bağımsızlık Savaşı'nın başarıya ulaşması sömürge altında bulunan milletleri harekete geçirmiştir.
- Türk milletine zorla kabul ettirilmeye çalışılan Sevr Antlaşması'nın yerine Türk milletinin birlik ve bütünlüğünü koruyan bir anlaşma yapılmıştır.

Soru

Lozan Antlaşması'nın görüşmeleri ve onayı hangi dönemde olmuştur?

Cevap

- Görüşmeleri I. TBMM Döneminde, onayı II. TBMM Döneminde olmuştur.

Soru

Lozan Görüşmeleri'ne İsmet Paşa'nın gönderilmesinde neler etkili olmuştur?

Cevap

- Muharebelerdeki başarıları
- Mudanya Ateşkesi'ndeki diplomatik çalışmaları

Soru

Lozan'dan sonra yeniden gündeme gelen konular hangileridir?

Cevap

- Boğazlar
- Yabancı Okullar
- Suriye Sınırı
- Irak Sınırı
- Dış Borçlar
- Nüfus Mübadelesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

İç Politika ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

Yeni Türk devletinin ilk siyasi partisi hangisidir?

Cevap

- Halk Fırkası

Soru

Halk Fırkasının kurulma nedenleri nelerdir?

Cevap

- İnkılapların yapılması için organize olmuş disiplinli bir örgüte gerek duyulması
- Yenilikleri, halkın katılmasıyla kurulacak bir parti aracılığı ile halka benimsetme düşüncesi
- Halkın istek ve görüşlerinin Meclise daha kolay yansımasını sağlamak ve demokrasiyi kurum ve kurallarıyla işletme düşüncesi

Soru

9 Eylül 1923'te kurulan Halk Fırkasının genel başkanlığını kim yapmıştır?

Cevap

- Mustafa Kemal

Soru

Cumhuriyet Halk Fırkası ekonomi alanında hangi ilkeyi benimsemiştir?

Cevap

- Devletçilik

Soru

Halk Fırkasının ilkeleri nelerdir?

Cevap

- Egemenlik milletindir.
- TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur.
- Kanunların yapılmasında ve uygulanmasında millî egemenlik esasları içinde çalışılacaktır.
- Saltanatın kaldırılması hakkında karar, değişmez ilkedir.

Soru

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk cemiyetlerinin tüm şubelerini kendine bağlayarak ülke geneline yayılma imkânı bulan parti hangisidir?

Cevap

- Cumhuriyet Halk Fırkası

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Cumhuriyet Halk Fırkasının ikinci kongresinde okunan Nutuk hangi yıllar arasını kapsamaktadır?

Cevap

- 1919 – 1927

Soru

1924 Anayasası'nın önemli maddeleri nelerdir?

Cevap

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Devletin yönetim şekli cumhuriyettir.
- Devletin dini İslam, başkenti Ankara, dili Türkçedir.
- Yasama, yürütme ve yargı yetkisi Meclisin kontrolündedir. Meclis, yürütme yetkisini hükûmet aracılığı ile kullanır. Yargı yetkisini ise bağımsız mahkemeler kullanır.
- TBMM üyeleri 4 yılda bir seçilir, seçme yaşı 18, seçilme yaşı ise 30'dur.
- Cumhurbaşkanı 4 yıllık bir süre için Meclis içinden ve Meclis tarafından seçilir.
- Seçme ve seçilme hakkı sadece erkekler tarafından kullanılır.
- Bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları kanun önünde eşittir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1924 Anayasası'nda yapılan bazı önemli değişiklikler nelerdir?

Cevap

- 1928 yılında anayasadan "Türkiye Cumhuriyeti'nin dini İslam'dır." maddesi çıkarılarak anayasa laikleştirilmiştir.
- 1928 yılında cumhurbaşkanı ve milletvekillerinin yemin biçimi değiştirilmiştir.
- 1934'te kadınlara milletvekili seçimlerine katılma hakları verilerek Türkiye'de siyasal ve egemenlik alanlarında kadın - erkek eşitliği sağlanmıştır.
- 1934 yılında seçmen yaşı 18'den 22'ye çıkarılmıştır.
- 1937 yılında Atatürk ilkeleri anayasaya girmiştir.
- 1945'de anayasanın dili öz Türkçeleştirilmiş ancak 1952'de yeniden eski hâline çevrilmiştir.

Soru

Türk devletinin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının ekonomide uygulamaya çalıştığı politika nedir?

Cevap

- Serbest Ekonomi Politikası = Liberalizm

Soru

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının programında neler bulunmaktadır?

Cevap

- Bireysel özgürlükler korunacak.
- Vekil seçimlerinde tek derece usulü uygulanacak.
- Milletin açık vekâleti alınmadıkça, anayasa değiştirilmeyecek.
- Ademimerkeziyetçilik esası kabul edilecek. (Yerinden yönetim uygulanacak.)
- Cumhurbaşkanı olan kişinin milletvekilliği kaldırılacak.
- Bütçeden maaş alan devlet görevlilerin siyasi partilere üye olması engellenecek.
- Dinî düşünce ve inançlara saygılı olunacak.
- Serbest ekonomi politikası (liberalizm) uygulanacak.
- Hükûmete ait çiftlik ve araziler köylülere verilecek.

Soru

Terrakiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılmasına neden olan olay nedir?

Cevap

- Şeyh Sait İsyanı'nın yaşanması

Soru

13 Şubat 1925'te Piran'da başlayıp kısa sürede Doğu Anadolu'nun bazı bölümlerine de yayılan Şeyh Sait İsyanı hangi Avrupa ülkesinin desteğini almıştır?

Cevap

- İngiltere

Soru

Türkiye Cumhuriyeti Devleti Şeyh Sait İsyanı'nı bastırarak ülkenin parçalanmasını önlemek ve kendi varlığını devam ettirebilmek için hangi kanunu çıkarmıştır?

Cevap

- Takrir-i Sükûn Kanunu

Soru

Şeyh Sait İsyam'nın bastırılmasında etkili olamayan Fethi Okyar Hükûmetinin istifa etmesi üzerine hangi hükûmet kurulmuştur?

Cevap

- İsmet Paşa Hükûmeti

Soru

Şeyh Sait İsyanı'nın en önemli özelliği nedir?

Cevap

- Cumhuriyet rejimine karşı ilk ayaklanma olması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Cevap

- Şeyh Sait İsyanı ve Menemen Olayı

Soru

Şey Sait ve Menemen isyanlarının bastırılması doğrudan hangi ilke ile ilgilidir?

Cevap

- Laiklik

Soru

12 Ağustos 1930'da Fethi Okyar tarafından kurulan parti hangisidir?

Cevap

- Serbest Cumhuriyet Fırkası

Soru

Mustafa Kemal tarafından kurulan Halk Fırkasına muhalefet olarak kurulan partiler hangileridir?

Cevap

- Terakkiperver Cumhuriyet ve Serbest Cumhuriyet fırkaları

Soru

Serbest Cumhuriyet Fırkasının programında neler yer almıştır?

Cevap

- Parti; cumhuriyetçi, milliyetçi ve laik esaslara bağlı kalacak.
- Seçimler tek dereceli yapılacak.
- Türk parasının değerini koruyacak tedbirler alınacak.
- Vergiler halkın durumuna göre toplanacak.
- Limanlarda uygulanan tekelcilik kaldırılacak.
- Teşvik-i Sanayi Kanunu tamamen uygulanacak.
- Yabancı sermayenin ülkeye girişi sağlanacak.
- Liberal ekonominin esasları geçerli olacak.
- Kadınlara siyasal haklar tanınacak.

Soru

Cumhuriyet ilan edildiği sırada TBMM'de hangi parti bulunmaktaydı?

Cevap

- Halk Fırkası

Soru

Serbest Cumhuriyet Fırkası, Cumhuriyet Halk Fırkasının "devletçi" ekonomi politikasına karşı hangi düşünceyi savunmuştur?

Cevap

- Liberalizm

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türkiye'de çok partili hayata geçiş kesintisiz olarak hangi tarihte gerçekleşebilmiştir?

Cevap

- 1946

Soru

1935 yılında kardeşleriyle birlikte Mustafa Kemal'e suikast planlayan kimdir?

Cevap

- Çerkez Ethem

Soru

Menemen'de rejim karşıtı olarak ayaklanarak dinî propaganda yapan grubun lideri kimdir?

Cevap

- Derviş Mehmet

Soru

Menemen İsyanı hangi partinin kapatılmasından sonra yaşanmıştır?

Cevap

- Serbest Cumhuriyet Fırkasının

Soru

Atatürk Döneminde kurulan partiler hangileridir?

Cevap

- Halk Fırkası
- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- Serbest Cumhuriyet Fırkası
- Amele ve Çiftçi Fırkası
- Ahali Cumhuriyet Fırkası
- Laik Cumhuriyetçi İşçi ve Çiftçi Fırkası

Soru

Ezanın Türkçe okunması üzerinde 1933 yılında çıkan olay hangisidir?

Cevap

- Bursa Olayı

Soru

1924 yılında İngiltere'nin kışkırtması ile Hakkâri Bölgesi'nde çıkan isyan hangisidir?

Cevap

- Nasturi İsyanı

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

Atatürk İlkeleri ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 3 soru çıkmaktadır.

Soru

Atatürkçü düşünme sisteminin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Temel hedefinde tam bağımsızlık vardır.
- Millî bağımsızlığın gerekliliğini savunur.
- Çağdaşlaşmayı amaçlar.
- Aklın ve bilimin öncülüğünde hareket eder.
- Temelinde millî kültür ve evrensel değerler vardır.
- İnsan onurunu ve özgür düşünceyi temel alır.
- Türk milletinin yapısına uygun ve kendine özgüdür.
- Kaynağında dışarıda bulunan siyasal akım ve ideolojiler yoktur.

Soru

Atatürk ilkelerinin genel amaçları nelerdir?

Cevap

- Millî egemenlik anlayışına dayanarak demokratik ve çağdaş bir toplum oluşturmak
- Türk milletinin huzurunu ve refahını sağlamak
- Türk kültürünü çağdaş medeniyetler düzeyine çıkarmak
- Millî birlik ve beraberlik içinde çağdaş bir Türkiye meydana getirmek

Soru

Atatürk ilkelerinin genel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Bütün ilkeler toplumun ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkmıştır.
- İlkeler Türk milliyetçiliği esasına dayanır.
- İlkeler bir bütündür.
- Yabancı siyasal akımlarla ilkelerin hiçbir ilgisi yoktur.
- İlkeler Türkiye'nin ve Türk milletinin gerçeğidir.

Soru

Mustafa Kemal'in "en büyük eserim" **diye nitelendirdiği ilke hangisidir?**

Cevap

- Cumhuriyetçilik

Soru

Cumhuriyetçilik ilkesiyle hedeflenen nedir?

Cevap

- Türk halkının, toplumsal hayata ve devlet yönetimine katılımını artırmak

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Cumhuriyetçilik ilkesinin temel özellikleri nelerdir?

Cevap

- Egemenliğin halkta olmasını savunur.
- Millet ve devlet arasında bütünleşmeyi sağlar.
- Saltanata ve monarşiye karşıdır.
- Halkın siyasal olgunluğa erişmesini sağlar.
- Demokratik uygulamalar esas alınır.
- Farklı görüşlerin yönetime katılmasını savunur.

Soru

Yapılan inkılaplardan hangileri cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgilidir?

Cevap

- TBMM'nin açılması
- 1921 ve 1924 anayasalarının kabul edilmesi
- Cumhuriyetin ilan edilmesi
- Çok partili hayata geçiş çalışmaları
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- Seçmen yaşının düşürülmesi
- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kapatılması
- Seçmen olmak için vergi verir olma şartının kaldırılması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

TBMM'nin açılması doğrudan hangi ilkeyle ilgilidir?

Cevap

- Cumhuriyetçilik

Soru

Cumhuriyetçiliğin bütünleyici ilkesi nedir?

Cevap

- Ulusal egemenlik

Soru

Mustafa Kemal'in "Hükûmet millet, millet hükûmettir." **sözü hangi ilkeyle ilgilidir?**

Cevap

- Cumhuriyetçilik

Soru

Laiklik ilkesinin bütünleyici ilkesi hangisidir?

Cevap

- Akılcılık ve bilimsellik

Soru

Laiklik ilkesi hangi yönetim şekline tamamen terstir?

Cevap

- Teokratik yönetim şekline tamamen terstir.

Soru

Laiklik ilkesinin özelikleri nelerdir?

Cevap

- Din ve vicdan özgürlüğünün sağlanmasını amaçlar.
- Teokratik yönetimle tamamen zıttır.
- Laiklikte devletin dini yoktur ve bütün dinler birbiriyle eşittir.
- Herkesin dinî vazifesini özgürce yerine getirebilmesini ve devletin tüm inançlara aynı mesafede durmasını sağlar.
- Eşitlikçidir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Laiklik ilkesiyle ilgili inkılaplar hangileridir?

Cevap

- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- Şeriye ve Efkaf Vekâletinin kaldırılması
- Medreselerin kapatılması
- Medeni Kanun'un çıkarılması
- Kılık - Kıyafet Kanunu'nun kabul edilmesi
- "Devletin dini İslam'dır." maddesinin anayasadan çıkarılması
- Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi
- Vekil ve cumhurbaşkanı yemin biçiminin değiştirilmesi
- Maarif Vekâleti Kanunu ile eğitimin laikleştirilmesi
- Şeyhülislamlık makamının kaldırılması
- Şeriat Mahkemelerinin kapatılması

Soru

Mustafa Kemal hangi iki ilkenin kesinlikle siyasi tartışmalardan uzak tutulmasını istemiştir?

Cevap

- Cumhuriyetçilik ve laiklik

Soru

Laiklik ilkesinin Türk topiumuna sağladığı faydalar nelerdir?

Cevap

- Bu ilke ile din ve mezhep farklılıkları ortadan kaldırılarak toplumsal alanda kaynaşma sağlanmıştır.
- Türkiye'de hukuk birliğinin sağlanmasında etkili olmuştur.
- Toplum hayatında dine, inanca, insana saygı ve hoşgörü gelişmiştir.
- Laiklik ilkesi sayesinde yabancı devletlerin azınlıkları bahane ederek Türkiye'nin iç işlerine karışması engellenmiştir.
- Türkiye'nin çağdaşlaşması hızlanmıştır.
- Din ve vicdan hürriyeti sağlanmıştır.
- Laikliğin kabul edilmesiyle Türkiye'de akla, bilime, gerçeğe ve özgürlüğe dayanan bir toplum ve devlet sistemi kurulmuştur.

Soru

Mustafa Kemal'in "Ölülerden medet ummak medeni bir toplum için kara lekedir." **sözü hangi ilkeyle ilgilidir?**

Cevap

- Laiklik

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Atatürkçü düşünce sisteminde devletin başlıca görevleri nelerdir?

Cevap

- Adalet ve güvenliği sağlayarak vatandaşlarının haklarını garanti altına almak
- Dış siyaset ve diğer uluslarla olan ilişkileri iyi yöneterek milletin bağımsızlık ve egemenliğini korumak
- Ekonomik alanlarda özel teşebbüs ile devlet arasındaki ilişkileri dengeli olarak yürütmek
- Bayındırlık, eğitim, sağlık, sosyal yardım, sanat ve ticaret işleriyle ilgilenmek

Soru

Mustafa Kemal'in "Her fert dinini, din duygusunu imanını öğrenmek için bir yere muhtaçtır. Orası da mekteptir." **sözü hangi ilkesiyle ilgilidir?**

Cevap

- Laiklik

Soru

Milliyetçilik ilkesinin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Atatürk milliyetçiliği ırk üstünlüğünü değil kültürel bir milliyetçiliği ifade eder.
- Atatürk milliyetçiliğinin amacı, milletin refahını ve yükselmesini sağlamaktır.
- Atatürk milliyetçiliği, kişi ve zümre çıkarlarını millî çıkarlar üzerinde tutmaz.
- Akılcılığı esas alır. Bilim ve fenne dayanır. (Laiktir)

Soru

Milliyetçilik ilkesinin bütünleyici ilkesi hangileridir?

Cevap

- Ulusal bağımsızlık, ulusal birlik ve beraberlik, yurtta barış ve dünyada barış, insan ve insanlık sevgisi.

Soru

Milliyetçilik ilkesi ile ilgili inkılaplar hangileridir?

Cevap

- TBMM'nin açılması
- Misakımillî kararlarının kabul edilmesi
- Türk Tarih Kurumunun kurulması
- Türk Dil Kurumunun kurulması
- Gümrük vergilerinin kurulması
- Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
- Türk Parasını Koruma Kanunu'nun çıkarılması
- Reji idaresinin yabancı denetiminden çıkarılması
- Yeni harflerin kabul edilmesi
- Misak-ı İktisadi kararlarının kabul edilmesi

Soru

Kurtuluş Savaşı hangi ilke temel alınarak gerçekleştirilmiştir?

Cevap

- Milliyetçilik

Soru

Mustafa Kemal'in "Bizim eğitim sistemimiz, eskiden çok farklı olacaktır. Millî olacaktır. Millî dehamız ancak millî kültürümüz aracılığıyla geliştirilebilir." **sözü hangi ilkeyle ilgilidir?**

Cevap

- Milliyetçilik

Soru

Mustafa Kemal'in "Bilelim ki benliğini bilmeyen milletler başka milletlere yem olurlar." **sözü hangi ilkeyle ilgilidir?**

Cevap

- Milliyetçilik

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Devletçilik ne demektir?

Cevap

- Bireylerin kendi imkânlarıyla yapamayacakları işlerin devlet tarafından yapılmasıdır.

Soru

Devletçilik ilkesinin özellikleri nelerdir?

Cevap

- Devletin, serbest rekabet uygulayarak düzenleyici olması
- Özel teşebbüsleri engellemeyerek onlara fırsatlar tanıması
- Halkın tek başına yapamayacağı işleri devletin yapması
- Ekonomik ve teknik imkânlar el verdiğince devletin işletmeci durumunda olması

Soru

Devletçilik ilkesi ne zaman resmen uygulamaya konmuştur?

Cevap

- 1931 yılından itibaren resmen uygulanmaya konmuştur.

Soru

Devletçilik ilkesinin Türk toplumuna sağladığı faydalar nelerdir?

Cevap

- Türkiye'de ilk defa planlı ekonomiye geçilmiş, önemli yatırımlar devlet eliyle gerçekleştirilmiştir.
- Teknik eleman eksikliği giderilmiştir.
- Ekonomik kalkınmada bölgeler arası farklılıklar giderilmiş, Türk çiftçisine ürünlerini en iyi şekilde değerlendirme fırsatı sağlanmıştır.

Soru

Yapılan inkılaplardan hangileri devletçilik ilkesiyle ilgilidir?

Cevap

- Merkez Bankasının kurulması
- Sümerbank, Etibank ve MTA'nın kurulması
- I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması ve uygulanması
- Kamu İktisadi Teşebbüslerinin oluşturulması
- Çubuk Barajı'nın inşa edilmesi

Soru

Mustafa Kemal'in "... Beyan etmeliyiz ki devlet ve fert birbirine karşı değil, birbirinin tamamlayıcısıdır." **sözü hangi ilkeyle ilgilidir?**

Cevap

- Devletçilik

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss Dº kçman Arkivi

Soru

Halkçılık ilkesi hangi esaslara dayanmaktadır?

Cevap

- Herkesin eşit olması, sınıf mücadelesi olmadan toplumun dayanışma içinde olması, halkın yönetime katılması ve demokrasi esaslarına dayanmaktadır.

Soru

Halkçılık ilkesinin Türk toplumuna sağladığı faydalar nelerdir?

Cevap

- Halkçılıkla millî egemenlik tam olarak gerçekleşmiş ve demokrasinin yerleşmesine katkıda bulunulmuştur.
- Toplumda barış ortamı sağlanmıştır.
- Bu ilke ile Türk toplumu yönetime katılma, kanunlar önünde eşit olma ve devletin imkânlarından eşit olarak faydalanma olanağına kavuşmuştur.
- Halkçılık ilkesi kalkınmayı hızlandırmış, zayıf bir ekonomik mirastan bugünkü Türkiye'yi çıkarmıştır.

Soru

Halkçılık ilkesi hangi ilkeler sonucunda ortaya çıkmıştır?

Cevap

- Cumhuriyetçilik ve Milliyetçilik

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Halkçılık ilkesinin hangi özellikleri "sosyal devlet" **anlayışı ile paraleldir?**

Cevap

- Kanun karşısında eşitliği savunması
- Her türlü ayrıcalığa karşı çıkması
- Toplumda mali yönden sıkıntı çekenlerin refah düzeyini arttırmayı hedeflemesi
- Toplumda herkesin mutluluğunu gözetmesi

Soru

Demokrasinin tam olarak uygulanabilmesi için hangi ilkenin uygulanması gerekmektedir?

Cevap

- Halkçılık

Soru

Halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan inkılaplar nelerdir?

Cevap

- Cumhuriyetin ilanıyla egemenliğin doğrudan halka verilmesi
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilerek siyasal alanda kadın - erkek eşitliğinin sağlanması
- Hukuk birliğinin sağlanmasıyla herkesin kanunlar karşısında eşit hâle gelmesi

- Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi ayrıcalıklarının sona erdirilmesi ve toplumda eşitliğin sağlanması
- Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle sosyal ve ekonomik alanlarda kadın - erkek eşitliğinin sağlanması
- Devlet gelirlerinin büyük bir kısmını oluşturan âşar vergisinin kaldırılması
- Kılık Kıyafet Kanunu'nun çıkarılması
- Sosyal devlet anlayışının benimsenmesi
- Soyadı Kanunu'nun yanı sıra çıkarılan bir kanunla "ağa, hacı, hoca, hafız, molla, bey" gibi ayrıcalık belirten eski unvanların kaldırılması
- Okuma - yazma seferberliğinin başlatılması
- İlköğretimin zorunlu ve ücretsiz olması

Soru

İnkılapçılık ilkesinin Türk toplumuna sağladığı faydalar nelerdir?

Cevap

- Türk toplumuna her yönden gelişme ve ilerleme yolu açılmıştır.
- Kişisel egemenliğe son verilerek millet egemenliği kurulmuştur.
- Türk devleti, yeni kurumları ile çağdaş ve dinamik bir yapıya kavuşturulmuştur.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Bütünleyici ilkeler ve açıklamaları nelerdir?

Cevap

- Özgürlük ve Bağımsızlık: Türk dış politikasının temeli ve amacıdır.
- Yurtta Barış, Dünyada Barış: Milliyetçilik ve halkçılığın doğal sonucudur. Her ulusun birbirlerinin bağımsızlığına saygı duyması gerçeğini savunur. Ulusal bağımsızlık savaşları dışındaki savaşları cinayet olarak kabul eder. Türk dış politikasında izlenecek yolu gösterir.
- Akılcılık ve Bilimsellik: Laiklik ilkesinin bütünleyicisidir. Tüm gelişmelerin kaynağını oluşturur.
- Çağdaşlaşma ve Medeniyetçilik (Batılılaşma): İnkılapçılık ilkesinin bütünleyicisidir. Değişimden yanadır. Çağdaşlaşmayı amaçlar. Batı'yı taklit etmeyi değil, Batı toplumlarını uygar kılan düşünce ve kurumları almayı amaçlar, çağın gereklerine göre yaşamayı öngörür.
- İnsan ve İnsanlık Sevgisi: Milliyetçilik ve halkçılık ilkelerinin doğal sonucudur. İnsana ve insanlığa karşı olan her eylemi reddetmektedir. Tüm insanlığı bir bütün olarak kabul eder.
- Ulusal Egemenlik: Egemenliğin doğrudan ulusa ait olmasıdır. Demokrasinin bir sonucu olup cumhuriyetçiliği bütünler.
- Ulusal Birlik - Beraberlik ve Ülke Bütünlüğü: Milliyetçilik, halkçılık ve laikliğin bir sonucudur. Ortak geleceği ve toplumsal barışı hedefler.

Analiz

Atatürk İnkılapları ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 7 soru çıkmaktadır.

Soru

Türk inkılabının özellikleri nelerdir?

Cevap

- Moderndir ve çağın gereklerine uygundur.
- Köklü değişiklikler içermektedir.
- Sosyal, kültürel ve mali yönleri ile bir bütünlük gösterir. Bu nedenle inkılaplar birbirinin tamamlayıcısıdır.
- Sadece devletin ve kurumların değil, ferdin ve toplumun gelişimine de katkı sağlamıştır. Bu nedenle Osmanlı ıslahatlarından farklı ve kapsamlıdır.
- Batı tarzı kurumları örnek almıştır.
- Emperyalist zihniyete karşı başarı sağlamıştır. Bu yönü ile diğer uluslara da örnek teşkil etmiştir. Yani evrensel nitelik taşımaktadır.
- Türk toplumunun ihtiyaçlarından doğmuştur.
- Yenilikler şiddete başvurulmadan gerçekleşmiştir. Bu durum, demokrasi anlayışının göstergesidir.
- Dogmatik değildir. Aklın ve bilimin rehberliğinde gerçekleştiği için laik özelliğe sahiptir.
- Türk milletinin egemenlik, bağımsızlık ve modernleşme mücadelesini içeren bir eylemdir.
- Aydınlanma ve yenilenme hareketidir.
- Milliyet ve medeniyet prensipleri çerçevesinde gerçekleşmiştir.
- Modern zihniyeti getirmiş, millî şuuru uyandırmıştır.
- Tutsak milletlere bağımsızlık yolunu açmıştır.

Soru

1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Saltanat sisteminin ulusal egemenlik ilkesine ters düşmesi
- Osmanlı Devleti'nin TBMM Hükûmeti yanında Lozan Görüşmeleri'ne davet edilmesi ve bu durumun Türk ulusunun çıkarlarına ters düşmesi
- Padişah ve İstanbul Hükûmetinin Kurtuluş Savaşı sırasında ulusal harekete karşı olmaları
- Bir ülkede iki hükûmetin bulunmasının ulusal menfaatlerle bağdaşmaması
- TBMM Hükûmetinin padişahın da desteklediği Anlaşma Devletleri'ne karşı kesin bir zafer kazanması

Soru

Saltanatın kaldırılmasının sonuçları nelerdir?

Cevap

- Türkiye'de iki başlılık sona ermiştir. Böylece Lozan Görüşmeleri'nde Türkiye'nin sadece TBMM tarafından temsil edilmesi sağlanarak Anlaşma Devletleri'nin Türk tarafını bölme girişimleri engellenmiştir.

www.ihtiyacayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D° k¿man Arkivi

- Son Osmanlı padişahı VI. Mehmet (Vahdettin) 17 Kasım 1922'de ülkeyi terk ederek İngiltere'ye sığınmış, böylece Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
- TBMM, Abdülmecit Efendi'yi halife seçerek hilafet kurumunu devam ettirmiştir.
- Millî egemenliğin gerçekleşmesi yolunda önemli bir adım atılmış, TBMM Hükûmeti Türkiye'de yönetimi tek başına ele almıştır.
- Din ile devlet işleri birbirinden ayrılmış, halifelik siyasi gücünü yitirmiştir.
- Saltanatın kaldırılmasından sonra Türkiye'de devlet başkanlığı ve rejim sorunu ortaya çıkmış ve bu sorun cumhuriyetin ilanını hızlandırmıştır.

Soru

29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilan edilmesinin sebepleri nelerdir?

Cevap

- Ulusal egemenliğin gerçekleştirilmesini sağlama
- Saltanatın kaldırılmasından sonra ortaya çıkan devlet başkanlığı sorunun çözümleme
- 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıyla kurulan Yeni Türk devletinin rejimini belirleme ve bu konudaki tartışmalara son verme
- Yeni Türk devletini çağdaşlaştırma ve Batılı devletlerde yaygın olan ulusal egemenlik fikrini Türk ulusuna benimsetme
- 1923 sonbaharında hükümet bunalımının ortaya çıkması üzerine yeni hükûmetin seçilememesi ve yürütme işlerindeki aksaklıkları giderme

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Cumhuriyetin ilanının sonuçları nelerdir?

Cevap

- Millî Mücadele'nin başından beri amaçlanan ulusal egemenlik ilkesi gerçekleştirilmiştir.
- Cumhuriyetin ilanıyla 1921 Anayasası'nda bazı değişiklikler yapılmıştır. Türkiye'nin hükûmet şeklinin "cumhuriyet" devletin dininin İslam, resmî dilinin de Türkçe olduğu şeklindeki maddeler anayasaya girmiştir.
- Mustafa Kemal Paşa'nın cumhurbaşkanı seçilmesiyle devlet başkanlığı sorunu ortadan kalkmıştır. Böylece iktidar boşluğu sona ermiştir.
- Meclis Hükûmeti Sistemi'nin yerine kabine sistemi uygulanarak yürütme işlerinin hızlanması sağlanmıştır.

Soru

3 Mart 1924'te halifelik makamının kaldırılmasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- Saltanatın kaldırılmasından sonra halifeliğin öneminin kalmaması
- Devlet başkanı ve hilafet makamının bir arada olması iki başlılığa neden olmuştur.
- Halife Abdülmecit Efendi'nin dış ülkelerin desteğiyle devlet başkanı gibi hareket etmesi
- Rejim karşıtlarının halifelik makamını kullanmaları
- Halifelik makamının ulusal egemenlik ile çelişmesi

- Laik devlet yapısının sağlanmak istenmesi
- Bazı mebusların "TBMM halifenindir, halife de TBMM'nindir" anlayışı içine girmeleri
- Hintli Müslüman liderler Ağa Han ile Emir Ali'nin İsmet İnönü'ye gönderdikleri mektubun basına yansıması

Soru

Halifeliğin kaldırılmasının sonuçları nelerdir?

Cevap

- Cumhuriyet rejimine tam anlamıyla geçilmiş, inkılapların önündeki en büyük engel ortadan kaldırılmıştır.
- Ümmet anlayışından, millet anlayışına geçilmiştir.
- Laikleşme yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- Dış güçlerin halifelik makamını kullanarak Türkiye'nin iç işlerine karışma düşünceleri sona ermiştir.
- Türk dış politikası olumlu yönde etkilenmiştir.

Soru

Türk kadınının siyasi hak elde etme sıralaması nasıldır?

Cevap

- 1930'da belediye seçimlerine katılma
- 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma
- 1934'te de milletvekili seçme ve seçilme

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Osmanlı hukuk sisteminde aksaklıkların ortaya çıkmasında ve Türkiye Cumhuriyeti'nin hukuk alanında inkılaplar yapmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Milliyet, din, mezhep ve tarikat farklılıklarından dolayı ülkede hukuk birliğinin sağlanamaması
- Ceza hukukunun şahısların güvenliğini sağlamada yetersiz kalması ve modern ceza hukukuna uymaması
- Mahkemede tek yargıcın (kadı) bulunması
- Kadın haklarıyla ilgili kanunların yetersiz kalması
- İktisadi ve ticari hayatı düzenleyen kuralların yetersiz kalması
- Müslüman olmayan azınlıkların kişisel hukuk ve aile hukukuna ait sorunları kendi dinî kurallarına göre çözmeleri
- Eski hukuk sisteminin çağın gelişmeleri karşısında yetersiz kalması
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Batı medeniyetine katılmayı hedeflemesi
- Devletin laik bir karakter kazanmasının sağlanmak istenmesi
- Yeni Türk devletinin din toplumu (ümmetçilik) yerine milliyetçilik esasına göre kurulması

Soru

Türk Medeni Kanunu hangi yıl kabul edilmiştir?

Cevap

- 1926 yılında kabul edilmiştir.

Soru

İsviçre Medeni Kanunu'nun alınmasında neler etkilidir?

Cevap

- Avrupa'daki medeni kanunların en yenisi olması
- Sorunlara akılcı ve pratik çözümler getirmesi
- Kadın - erkek eşitliğine dayanması
- Avrupa medeni kanunlarının tümünden yararlanmış olması
- Demokratik olması

Soru

Medeni Kanun'un kabulünün sonuçları nelerdir?

Cevap

- Kadınlarla erkekler arasında toplumsal ve ekonomik alanda tam bir eşitlik sağlanmıştır.
- Evlilik, devlet kontrolü altına alınarak resmî nikâhın zorunlu olması kabul edilmiştir.
- Tek eşle evlilik zorunlu hâle getirilmiş ve modern Türk ailesi kurulmuştur.
- Mirasta kız ve erkek çocuklar arasında eşitlik sağlanmıştır.
- Boşanma belli şartlara bağlanmıştır. Boşanma hakkı kadınlara da verilmiştir.
- Toplumsal yaşam çağdaş gelişmelere göre düzenlenmiştir.
- Kanunlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşlarına uygulanabilir hâle getirilmiştir.
- Türkiye'deki azınlıklar, Lozan Antlaşması'nın kendilerine tanıdığı haklardan vazgeçmişler ve Türk Medeni Kanunu kapsamına alınmışlardır. Patrikhane ve konsoloslukların mahkeme kurma yetkileri de sona ermiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Harf İnkılabı'nın (1928) nedenleri nelerdir?

Cevap

- Türkiye'de okuyup yazmayı kolaylaştırarak okuryazar oranının artırılmak istenmesi
- Arap harfleriyle okuyup yazmanın idarecilerin ve ilmiye sınıfının imtiyazında olması, okuma yazmanın bir ayrıcalık olmaktan çıkarılmak istenmesi
- Arap harflerinin Türkçenin fonetiğine (ses düzeni) uymaması
- Arap harflerinin sağdan sola yazılmasının matbaacılık tekniği ve daktilo açısından dezavantajlarının olması
- Arap ve Fars kültürünün yerine Avrupa uluslarının bilim ve kültürünün benimsenmesi

Soru

Harf İnkılabı'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Batı dünyası ile yakınlaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- Çağdaşlaşmada önemli bir engel olan yazı sorunu çözümlenmiştir.
- Okuryazar oranı sürekli artarken basılan kitap sayısında da büyük artış olmuştur.
- Bilim ve teknolojideki ilerlemeler ve kültür alışverişi hızlanmıştır.

Soru

Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim ve kültür alanında inkılaplar yapmasında neler etkilidir?

Cevap

- Eğitim ve öğretimde çatışmayı ortadan kaldırarak birlik ve beraberliği sağlama
- Eğitim ve öğretim faaliyetlerini çağdaşlaştırma ve laikleştirme
- Eğitim yaygınlaştırılmasını ve kolaylaştırılmasını sağlayarak her alanda yeterli eleman yetiştirme
- Eğitim ve öğretimde cinsiyet ayrımı yapmadan fırsat eşitliğini sağlama
- Türk dilini ve tarihini araştırma ve geliştirme
- Eğitim - öğretim kurumlarını tek elden yöneterek ortak bir kültürün doğmasını sağlama

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulünün sonuçları nelerdir?

Cevap

- Bütün eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- Medreseler kapatılarak bütün birikimleri Millî Eğitim Bakanlığına aktarılmıştır.
- Osmanlı Devleti zamanında din eğitimi veren kurumlar kapatılarak yerlerine ilahiyat fakültesi ve imam hatip gibi okullar açılmıştır.
- Yabancı okulların ders programlarına Türkçe dersler konulmuştur.
- Yabancı okulların Türk müfettişleri tarafından denetlenmesi kararlaştırılmıştır.
- Okullardaki dinî ve siyasi amaçlı simgeler kaldırılmıştır.
- Eğitim laikleştirilerek ikilikler ortadan kaldırılmıştır.
- Şeriye ve Evkaf Vekâleti bütçesinden okullara ve medreselere ait olan birikimler millî eğitim bütçesine aktarılmıştır.

Soru

Türk tarihiyle ilgili araştırmalar başlatılmasında neler etkili olmuştur?

Cevap

- Türk tarihinin ilk dönemlerinden itibaren bütün Türk devletlerinin tarihlerinin aydınlatılmasının sağlanmak istenmesi

- Türklerin dünya ve İslam tarihine katkılarının ve ilişkilerde bulundukları uluslar üzerindeki etkilerinin ortaya konulması
- Türklerden önceki Anadolu tarihinin aydınlatılmasının istenmesi
- Türklerin sarı ırktan, dolayısıyla ikinci sınıf insanlar sayılarak medeni kabiliyetten yoksun oldukları yönündeki iddiaların çürütülmek istenmesi
- Ümmetçi ve hanedancı tarih anlayışından millî tarih anlayışına geçilmek istenmesi

Soru

Mustafa Kemal Döneminde eğitim ve kültür alanı ile ilgili neler yapılmıştır?

Cevap

- 1933 yılında Üniversite Reformu yapılmıştır.
- Darülfünun yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuştur.
- Gazi Eğitim Enstitüsü açılmıştır.
- Ankara Hukuk Mektebi açılmıştır.
- Yüksek Ziraat Enstitüsü açılmıştır.
- Ankara Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi açılmıştır.
- Mülkiye Mektebi yerine Siyasal Bilgiler Fakültesi açılmıştır.
- Mesleki Teknik Öğretim Teşkilatı kurulmuştur.
- Sanat enstitüleri, ticaret okulları ve kız enstitüleri açılmıştır.
- İlköğretim Yasası kabul edilerek, ilköğretim devlet okullarında parasız olmuştur.
- Sanayiinefise Mektebi Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmüştür.
- Ankara Devlet Konservatuvarı açılmıştır.
- Millî Musiki ve Temsil Akademisi açılmıştır.
- Etnografya ve Eski Eserler Müzesi açılmıştır.
- Türk Ocaklarının yerine Halkevleri açılmıştır.
- Dolmabahçe Sarayı'nda Resim ve Heykel Müzesi açılmıştır.
- Ankara, İstanbul ve İzmir'de tiyatro ve opera sanatçısı yerleştirmek için devlet konservatuvarları açılmıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Atatürk'ün yazdığı eserler hangileridir?

Cevap

- Nutuk (Söylev)
- Takımın Muharebe Talimi
- Cumalı Ordugâhı
- Tabiye Tatbikat ve Seyahati
- Bölüğün Muharebe Talimi
- Zabit ve Kumandan ile Hasbihâl (Subay ve Komutan ile Konuşmalar)
- Tabiye Meselesinin Halli ve Emirlerin Sureti Tahririne Dair Nesayih
- Geometri Kılavuzu

Soru

1931'de kurulan Türk Tarih Kurumunun çalışmaları nelerdir?

Cevap

- Okullar için dört ciltlik "Genel Tarih" serisi hazırlanmıştır.
- Ümmetçi ve hanedancı tarih anlayışından millî tarih anlayışına geçilmiştir.
- 1932'de Birinci Tarih Kongresi toplanmıştır. Bu kongrede "Türk Tarih Tezi" ortaya atılmıştır.
- 1937'de toplanan "İkinci Türk Tarih Kongresi'nde ortaya konulan tarih tezi yabancı bilim insanlarının da incelemesine sunulmuştur.

Soru

1932 yılında Türk Dil Kurumunun kurulma sebepleri nelerdir?

Cevap

- Türkçenin halk tarafından benimsenmemiş kelime ve kurallardan arındırılması
- Aydınların dili ile halkın dili, yazı dili ile konuşma dili arasındaki açıklığın kapatılmak istenmesi
- Atılan kelimelerin yerine Türkçenin kendi kurallarına göre türetilmiş kelimelerin getirilmesi
- Dil üzerine yapılan araştırmalarla Türkçenin zenginliğinin ortaya konulması
- Türkçenin çağdaş medeniyetin gerektirdiği her türlü ihtiyacı karşılayabilecek kelime ve kavramlara sahip, yaratıcı, işlek bir dil hâline getirilmesi
- Türkçenin kendi kaynaklarından türetilen terimlerle bilim dili hâline gelmesinin sağlanması
- Türk dilinin zenginliğinin ortaya çıkarılması

Soru

Türk Dil Kurumunun çalışmaları nelerdir?

Cevap

- 26 Eylül 1932'de Birinci Dil Kurultayı toplanarak dil üzerinde yapılacak çalışmalar planlanmıştır.
- Halk dilindeki sözcükler toplanarak derlemeler yapılmış, Türkçe sözlük hazırlanmıştır.
- Konuşma diliyle yazı ve bilim dili arasındaki ayrılıkların giderilmesinde gelişmeler sağlanmıştır.
- Sanat, bilim ve teknoloji alanlarında karşılığı olmayan kelimeler için yeni kavramlar ve terimler bulunmuştur.

Soru

Toplumsal inkılaplar ile ulaşılmak istenen amaçlar nelerdir?

Cevap

- Avrupalı uluslarla sağlıklı ve düzenli ilişkiler kurma
- Türk ulusunu her yönüyle çağdaşlaştırma

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

- Toplumda birlik ve beraberliği sağlama
- Çağın gerisinde kalmış kurumları yenileme ve Türkiye'yi modernleştirme
- Sınıfsız, imtiyazsız ve kaynaşmış bir toplum oluşturma
- Uluslar arasında kabul edilen standartları benimseme

Soru

1925 yılında kılık - kıyafet alanında düzenleme yapılmasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- Topluma modern bir görünüm kazandırma isteği
- Uygar milletler seviyesine ulaşılmak istenmesi
- Batı ile bütünleşmek istenmesi
- Toplumsal birlikteliğin sağlanmak istenilmesi

Soru

1934 yılında kabul edilen Soyadı Kanunu'nun sonuçları nelerdir?

Cevap

- Herkesin soyadı taşıması zorunlu olmuştur.
- Alınacak soyadların Türkçe ve genel ahlaka uygun olması kararlaştırılmıştır.
- Ağa, Hacı, Hafız, Bey, Efendi, Hoca, Paşa, Molla, Hanım, Zade, Hazret gibi ayrıcalık ve üstünlük belirten unvanlar kaldırılmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin verdiği nişan, madalya ve rütbelerin kullanımı yasaklanmıştır.

Soru

Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasının sonuçları nelerdir?

Cevap

- Toplumsal alanda laikleşme ve çağdaşlaşma yaşanmıştır.
- Şeyhlik, dervişlik, seyitlik, dedelik, çelebilik, türbedarlık gibi unvanlar kaldırılmıştır.

Soru

Ekonomi alanında inkılap yapılmasının amaçları nelerdir?

Cevap

- Ekonomik bağımsızlığın sağlanması
- Ülkenin temel ihtiyaçlarını kendi öz kaynaklarından karşılayarak kendi kendine yeter duruma getirilmesi
- Özel sektörün desteklenerek ülke ekonomisinin kalkındırılması
- Ülkede sanayinin kurulması
- Tarımsal faaliyetlerin korunması ve desteklenmesi
- Ulusal ekonominin kurulması
- Ekonomik alanda faaliyet gösteren ve yabancıların elindeki kurum ve kuruluşların ulusallaştırılması

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Teşvik-i Sanayi Kanunu (1927) kapsamında neler yer almaktadır?

Cevap

- Sanayi kuruluşlarına ucuz arazi sağlama ve bina tahsisi
- Taşıma indirimleri
- Vergide muafiyet
- Ulaştırma ve depolama imkânları sağlama
- Yeni ürünlere prim verme ve kullanma zorunluluğu getirme

Soru

Teşvik-i Sanayi Kanunu'na rağmen özel sektörün başarılı olamamasının nedenleri nelerdir?

Cevap

- Gelir seviyesinin çok düşük olması
- Özel sektörün yetersizliği ve sermaye azlığı
- Teknik eleman, tecrübe ve bilgi yetersizliği
- 1929'a kadar sanayinin dışa karşı himaye edilememesi
- 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın olumsuz etkileri

Soru

Misak-ı İktisadi kararları nelerdir?

Cevap

- Anonim şirketlerin kurulması kolaylaştırılacaktır.
- Millî bankalar kurulacaktır. Bu amaçla 1924 yılında İş Bankası kurulmuştur. Bu uygulama ile özel teşebbüse kredi sağlanması amaçlanmıştır.
- Sanayi teşvik edilecektir.
- Yerli malı kullanılması sağlanacaktır.
- Demir yollarının inşası hükûmetçe bir programa bağlanacaktır.
- Teknik eğitim geliştirilecektir.
- Ham maddesi yurt içinde olan endüstri kolları kurulacaktır.
- Küçük imalattan süratle fabrikaya geçilecektir.
- Özel sektör tarafından yapılamayan teşebbüsler devlet tarafından gerçekleştirilecektir.
- Bir devlet bankası kurulacaktır.
- İşçilerin durumu düzelecektir.

Soru

Atatürk Döneminde tarımsal faaliyetlerin geliştirilmesi amacı ile neler yapılmıştır?

Cevap

- Köylülere para, tohum ve alet yardımı yapılmıştır.
- Tohumlukların Gümrük Vergisinden Muaf Olduğuna Dair Kanun çıkarılmıştır (1930).
- Çeşitli yerlerde fidanlıklar kurulmuştur.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Yüksek ziraat ve yüksek baytar mektepleri ve enstitüleri açılmıştır.
- Traktör kullanılması teşvik edilerek, çiftçiye ucuz alet ve makine dağıtılmıştır.
- Tarım kredi kooperatifleri kurularak çiftçilerin ürünlerini değerlendirmelerine ortam hazırlanmıştır.
- Tarım faaliyetlerini gerçekleştirmek ve çiftçilere kredi kolaylığı sağlamak amacıyla Ziraat Bankası güçlendirilmiş ve kredi imkânları artırılmıştır.
- Topraksız Çiftçiye Toprak Verilmesi Hakkında Kanun çıkarılmıştır (1929).
- Zirai Donatım Kurumu açılmıştır.
- Âşar vergisi kaldırılmıştır.

Soru

Ticareti geliştirmek amacıyla Atatürk Döneminde neler yapılmıştır?

Cevap

- Kapitülasyonlar kaldırılmıştır (1923).
- İş Bankası kurulmuştur (1924).
- Kabotaj Kanunu çıkarılmıştır (1926).
- Gümrük Tarife Kanunu çıkarılmıştır (1929).
- Merkez Bankası kurulmuştur (1930).
- Yabancıların elinde bulunan kuruluşlar millîleştirilmiştir.
- Avrupa ve ABD'nin önemli kentlerinde dış ticaret temsilcilikleri açılmıştır.
- İhracat ofisleri ve borsalar açılmıştır.
- 1926 yılında, tuz ve tütün ticaretinin yönetimine bakan Reji İdaresi millîleştirilmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Merkez Bankasının görevleri nelerdir?

Cevap

- Ülkenin kalkınmasını sağlayacak politikaları desteklemek,
- Banknot basmak ve para dolaşımını sağlamak,
- Para politikasını belirleyerek fiyat istikrarını sağlamak,
- Hükûmetlere ekonomik durum ile ilgili bilgi vermek

Soru

Atatürk Döneminde açılan bankalar hangileridir?

Cevap

- İş Bankası
- Etibank
- Sümerbank
- Merkez Bankası
- Denizbank
- Emlak ve Eytam Bankası

Analiz

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

Atatürkçü düşüncede, millî dış politikanın başlıca ögeleri nelerdir?

Cevap

- Her türlü duygusallıktan uzak, akılcı ve gerçekçi olmak
- Yapıcı ve barışçı davranmak
- Bağımsızlığımıza ve sınırlarımıza saygı duyan devletlerle iyi ilişkiler kurmak
- Diğer devletlerin iç işlerine karışmamak ve kendi iç işlerimize karışılmasına fırsat vermemek
- Dış politikayı gerçekçi temeller üzerine oturtmak, dünyadaki gelişmeleri göz önünde tutmak
- Devletler arası sorunları hukuka dayalı olarak eşitlikçi ve barışçı yollardan çözümlemek
- Gerçekleştirilmesi olanaksız düşlerle ulusu oyalamamak
- Dış politikanın iç teşkilata uygun olmasını sağlamak
- Ulusun hayatı tehlikede olmadıkça savaşa girmemek
- Millî sınırlar içinde her şeyden önce devletin kendi kuvvetine dayanarak varlığını devam ettirmek

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Lozan'dan sonra Türk devletinin dış politikadaki ilk başarısı hangi konuda olmuştur?

Cevap

- Yabancı okullar

Soru

Türkiye Yabancı Okullar Meselesi'ni daha çok hangi ülke ile yaşamıştır?

Cevap

- Fransa

Soru

Yabancı Okullar Meselesi hangi kanunla tam olarak çözülmüştür?

Cevap

- Maarif Teşkilatı Kanunu

Soru

Haliç Konferansı'nda Türkiye'den Hakkâri'ye kadar uzanan toprakları talep eden devlet hangisidir?

Cevap

- İngiltere

Soru

Musul'un elden çıkmasında etkili olan iç neden hangisidir?

Cevap

- Şeyh Sait İsyanı

Soru

Türkiye Musul'un İngiltere mandasındaki Irak'a bırakılmasını hangi antlaşma ile kabul etmek durumunda kalmıştır?

Cevap

- 1926 Ankara Antlaşması

Soru

5 Haziran 1926'da imzalanan Ankara Antlaşması hangi devletler arasında olmuştur?

Cevap

- Türkiye - İngiltere - Irak

Soru

1926 Ankara Antlaşması'nm önemli maddeleri nelerdir?

Cevap

- Musul ve Kerkük Irak'a bırakılmıştır.
- Irak Hükûmeti, Musul'a karşılık petrol üzerine konulan verginin % 10'unu 25 yıl boyunca Türkiye'ye vermeyi kabul etmiştir.
- Hakkâri sınırında Türkiye lehine düzeltme yapılmıştır.

Soru

Türkiye, Atatürk Döneminde azınlıklar konusu ile ilgili hangi ülke ile sorunlar yaşamıştır?

Cevap

- Yunanistan

Soru

Yunanistan ile Nüfus Mübadelesi Sorunu'nun (azınlık meselesi) çözüme kavuşturulması hangi gelişmenin yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

Cevap

- Balkan Antantı'nın imzalanmasına

Soru

10 Haziran 1930'da imzalanan Ahali Mübadelesi hangi iki ülkeyi ilgilendirmiştir?

Cevap

- Türkiye ile Yunanistan'ı

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

1930'lardan sonra başlayan Türk - Yunan dostluğu hangi sorunun yaşanması ile tekrar bozulmuştur?

Cevap

➢ Kıbrıs Sorunu

Soru

I. Dünya Savaşı'ndan sonra dünyada barışı kurmak ve devam ettirmek amacıyla kurulmuş cemiyetin ismi nedir?

Cevap

➢ Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti)

Soru

Türkiye, Milletler Cemiyetine üyelik sürecinde hangi iki devletin desteğini almıştır?

Cevap

➢ İspanya ve Yunanistan

Soru

Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması, dış politikada yaşadığı hangi sorunun çözümünü kolaylaştırmıştır?

Cevap

➢ Boğazlar Meselesi

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türkiye'nin Milletler Cemiyetindeki ilk temsilcisi kimdir?

Cevap

➢ Cemal Hüsnü Taray

Soru

Boğazlar Komisyonunun kaldırılarak yetkilerinin Türkiye'ye devredildiği ve Türkiye'nin Boğazların iki yakasında da asker bulundurabilme hakkını elde ettiği belge hangisidir?

Cevap

➢ Montrö Boğazlar Sözleşmesi

Soru

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin hükümleri nelerdir?

Cevap

➢ Lozan Antlaşması'nda kurulmuş olan Boğazlar Komisyonu kaldırılarak bütün yetkileri Türkiye Cumhuriyeti'ne devredilmiştir.

➢ Lozan Antlaşması ile Boğazların iki yakasında askersiz duruma getirilen yerlerde, Türkiye asker bulundurulabilecek ve tahkimat yapabilecektir.

➢ Ticaret gemilerinin her iki yönde Boğazlardan geçişi serbest olacaktır.

- Savaş gemilerinin geçişi ise zaman ve gemilerin ağırlığı bakımından sınırlandırılacaktır.
- Türkiye, savaşa girer veya bir savaş tehlikesi ile karşılaşırsa Boğazları istediği gibi açıp kapatabilecektir.
- Sözleşme yirmi yıl geçerli olacaktır. Ancak bu sürenin bitiminden en az iki yıl önce, taraflardan biri sözleşmenin feshini istemezse, sözleşme kendiliğinden yürürlükte kalacaktır.

Soru

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin sonuçları nelerdir?

Cevap

- Türkiye, çok önemli siyasi ve diplomatik bir zafer kazanmıştır.
- Lozan Antlaşması'nın Boğazlarla ilgili Türk devletinin egemenlik haklarını sınırlayıcı hükümleri kaldırılmıştır.
- Boğazlarda asker bulundurulması ile Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de önemi artmış ve milletler arası dengede önem kazanmıştır.
- Sovyetler Birliği, güneyinden gelebilecek tehditlere karşı güvenliğini sağlamıştır. Bu durum Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki ilişkilerin gelişmesini sağlamıştır.
- Türkiye'nin dünya devletleri arasındaki saygınlığı artmıştır.

www.ihtiyacayayincilik.com.tr

Soru

9 Şubat 1934'te oluşturulan Balkan Antantı'na hangi ülkeler üye olmuşlardır?

Cevap

- Türkiye, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan

Soru

Almanya ve İtalya'nın Balkan topraklarına saldırma ihtimalleri hangi oluşuma neden olmuştur?

Cevap

- Balkan Antantı

Soru

Ege Denizi'ne inme ve Romanya'dan Dobruca'yı alma amacı ile kurulan Balkan Antantı'na katılmayan Balkan devleti hangisidir?

Cevap

- Bulgaristan

Soru

Balkan İttifakı'nm önemini yitirerek fiilen ortadan kalkmasına neden olan gelişme hangisidir?

Cevap

➢ II. Dünya Savaşı'nın başlaması

Soru

Türkiye'nin doğu sınırlarını güvence altına almasına neden olan gelişme hangisidir?

Cevap

➢ Sadâbad Paktı

Soru

Türkiye, İran, Irak ve Afganistan'ın bir araya gelmesiyle oluşan ittifak hangisidir?

Cevap

➢ Sadâbad Paktı

Soru

Hatay'ın Türkiye'ye katılması hangi yıl gerçekleşmiştir?

Cevap

➢ 1939

Soru

Hatay Sorunu'nun çözümünde etkili olan raporu hazırlayan İsveç temsilcisi kimdir?

Cevap

➢ Sandler

Soru

Türkiye'nin en son çizilen sınırı hangisi olmuştur?

Cevap

➢ Güney sınırı

Soru

Milletler Cemiyetinin etkinliği hangi olay ile son bulmuştur?

Cevap

➢ II. Dünya Savaşı'nın başlaması

Soru

Lozan Antlaşması'ndan sonra Misakımillî doğrultusunda Türkiye sınırlarına katılan tek yer neresidir?

Cevap

➢ Hatay

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

ABD - Fransa öncülüğünde dünya barışına katkıda bulunmak üzere 1928'de kurulan paktın adı nedir?

Cevap

➢ Briand - Kellog Paktı

Soru

Atatürk Dönemi gelişmelerinden olan Bozkurt - Lotus Olayı, Türkiye'de hangi kanunun çıkarılmasını hızlandırmıştır?

Cevap

➢ Kabotaj Kanunu

Soru

Türk dış politikasında yaşanan Yabancı Okullar ve Adana - Mersin Demir Yolları sorunları daha çok hangi Avrupa ülkesi ile yaşanmıştır?

Cevap

➢ Fransa

Soru

Türkiye ile Irak arasındaki sınırı kesinleştiren antlaşma hangisidir?

Cevap

➢ 1926 Ankara Antlaşması

Soru

Türkiye 1923 ile 1930 yılları arasında Lozan'dan kalma hangi sorunları çözüme kavuşturmuştur?

Cevap

➢ Yabancı Okullar, Irak Sınırı, Nüfus Mübadelesi

Soru

Türkiye 1932 yılında dünya barışına katkıda bulunmak için hangi cemiyete üye olmuştur?

Cevap

➢ Milletler Cemiyetine

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

I. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'nin imzaladığı belgeler ve katıldığı oluşumlar nelerdir?

Cevap

- 1925 – Tarafsızlık ve Saldırmazlık Antlaşması
- 1926 – Dostluk ve İyi Komşuluk Sözleşmesi
- 1928 – Tarafsızlık, Uzlaşma ve Adli Tesviye Antlaşması
- 1928 – Silahsızlanma Konferansı
- 1929 – Litvinof Protokolü
- 1929 – Evrensel Barış Kongresi
- 1929 – Türk - Bulgar Tarafsızlık, Uzlaşma ve Hakem Antlaşması
- 1933 – Dostluk, Saldırmazlık, Hakem ve Uzlaşma Antlaşması
- 1933 – Londra Silahsızlanma Konferansı
- 1939 – Karşılıklı Yardım Antlaşması

Soru

Yunanistan ile yaşanan Nüfus Mübadelesi Sorunu'nun gelişimi nasıldır?

Cevap

- Lozan Antlaşması'na göre Türkiye'de kalan Rumlarla, Yunanistan'da kalan Müslüman Türklerin değişimi yapılacaktı. Ancak 30 Ekim 1918'den önce İstanbul belediye sınırları içinde yerleşmiş (Etabli) bulunan Rumlarla Batı Trakya Türkleri bu değişim dışında tutulacak yani bunlar yerlerinde kalacaktı.
- Yunanistan 30 Ekim 1918'den önce ve sonra herhangi bir şekilde İstanbul'da bulunan her Rum'un yerleşmiş sayılacağını ileri sürmüştür.
- Türk Hükûmeti, Yunanistan'ın aksine İstanbul'da yerleşme niteliğinin Türk kanunlarına göre çözümlenmesi gerektiğini ve Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra İstanbul'a yerleşen Rumları yerleşik (Etabli) sayılamayacağını belirtmiştir.
- Türkiye ve Yunanistan arasındaki bu antlaşmazlık Milletler Cemiyetine götürülmüş ancak Milletlerarası Adalet Divanı da anlaşma sağlayamayınca Türk - Yunan ilişkileri gerginleşmiştir.
- Yunanistan, Batı Trakya Türkleri'nin mallarına el koyarak buralara Türkiye'den gelen Rumları yerleştirmeye başlamıştır. Buna karşılık Türkiye de İstanbul Rumları'nın mallarına el koymuştur. Gerginliğin tırmanması üzerine işin görüşmeler yoluyla çözümlenmesi, iki taraf için uygun olduğundan 1 Aralık 1926'da bir anlaşma imzalanmış, fakat bu anlaşma sorunu çözememiştir.
- Yunanistan Başbakanı Venizelos bir savaşın Yunanistan'a getireceği sıkıntıları düşünerek tutumunu yumuşatmış ve Ankara'nın da buna karşılık vermesi üzerine 10 Haziran 1930'da Ahali Mübadelesi anlaşmazlığını çözümleyen yeni bir anlaşma imzalanmıştır.
- Bu anlaşmaya göre doğum yerleri ve tarihleri ne olursa olsun İstanbul Rumları ile Batı Trakya Türkleri'nin hepsi "Etabli" (yerleşik) sayılmıştır. Böylece Lozan'dan beri devam eden anlaşmazlık çözülmüştür.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

facebook:
Kpss Kaynak Arkivi
Kpss D°k¿man Arkivi

Soru

Hatay Meselesi'nin tarihsel süreci nasıldır?

Cevap

- Millî Mücadele'nin ardından Hatay, 20 Ekim 1921'de Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması ile Fransız mandasındaki Suriye'ye bırakılmıştır.
- Bu anlaşmaya göre Hatay, Suriye sınırları içerisinde kalacak, burada özel bir idare kurulup Türklerin kültürel yapılarına dokunulmayacaktı.
- Suriye'deki Fransız mandasının kaldırılması için Fransa ile Suriye arasında 9 Eylül 1936'da bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşmada, Sancak'ın (Hatay ve İskenderun) kaderi de Suriye Hükûmetine bırakılmış ve Suriye Sancak ile ilgili tüm sorumlulukları Fransa'dan devralmıştır.
- Bu yeni durum hem Sancak'ta yaşayan Türkleri hem de Türkiye Cumhuriyeti'ni rahatsız etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin Sancak'ı Suriye'ye terk etmemek hususundaki kararlılığı bizzat Atatürk tarafından dile getirilmiştir.
- Türk Hükûmeti 9 Ekim 1936'da Fransa'ya verdiği bir nota ile bu durumu protesto etmiştir. Türkiye, Fransa'dan Suriye ve Lübnan'a tanınan bağımsızlığın ayrı bir bölge olan Sancak'a da tanınmasını istemiştir.
- Türkiye'nin bu meselenin hâlledilmesi konusundaki ısrarı üzerine, Sancak Meselesi'nin Milletler Cemiyetine götürülmesi kararlaştırılmıştır.
- Mesele 14-16 Aralık 1936 tarihleri arasında görüşülmüş ve İsveç temsilcisi Sandler raportör olarak tayin edilmiştir.
- Sandler hazırladığı raporda Sancak Meselesi'nin çözümü için bir komisyon kurulmasını teklif etmiş ve bu teklif kabul edilmiştir.
- İngiltere'nin Akdeniz dengesi açısından önemli iki ülkenin arasının açılmasını istemeyişi üzerine 20 Ocak 1937'de iki hükûmet arasında bir prensip anlaşmasına varılmıştır.
- Avrupa'da savaş tehlikesinin gittikçe daha belirgin hâle gelmesi üzerine, Fransa, Türkiye'ye yakınlaşmak zorunda kalmıştır.
- 3 Temmuz 1938'de Sancak'ta sükûnet ve asayişi sağlamak üzere 6000 kişilik bir kuvvet kurulması kararlaştırılmıştır.
- Anlaşmadan iki gün sonra Türk kuvvetleri Hatay'a girmiştir. Ağustosta yapılan seçimler sonrasında 40 mebusluktan 22'sini Türkler kazanmıştır.
- Bütün mebuslar Mecliste Türkçe yemin ederek göreve başlamışlardır. Meclis Sancak'a Hatay Devleti adını vermiştir.
- Eylül 1938'de kurulan Hatay Devleti 1 yıl kadar bağımsız kaldıktan sonra 29 Haziran 1939'da son toplantısını yaparak oy birliği ile ana vatana katılma kararı almıştır.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Analiz

Atatürk Sonrası Dönem ünitesi ile ilgili olarak her yıl ortalama 1 soru çıkmaktadır.

Soru

Arazisi olmayan çiftçileri toprak sahibi yaparak aileleri ile birlikte geçimlerini sağlama ve yurt topraklarının sürekli olarak işlenmesini gerçekleştirme amacıyla 1945 yılında çıkarılan kanun hangisidir?

Cevap

➢ Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu

Soru

II. Dünya Savaşı sonrasında Uzak Doğu'daki gelişmeleri değerlendirme amacı ile toplanan Kahire Konferansı'nda Türkiye'yi kim temsil emiştir?

Cevap

➢ İsmet İnönü

Soru

Birleşmiş Milletlerin kurulmasına dair karar ilk olarak hangi konferansta yer almıştır?

Cevap

➢ Yalta Konferansı'nda

Soru

Onikiada'nın İtalya tarafından Yunanistan'a bırakıldığı antlaşma hangisidir?

Cevap

➢ Paris Barış Antlaşması

Soru

Türkiye'nin çok partili rejime kesintisiz olarak geçişteki ilk muhalefet partisi hangisidir?

Cevap

➢ Millî Kalkınma Partisi

Soru

ABD Dışişleri Bakanı George Marshall tarafından Avrupa ekonomilerini tekrar kalkındırmak amacıyla hazırlanan plan hangisidir?

Cevap

➢ Marshall Planı

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk defa serbest seçimle iktidara gelen parti hangisidir?

Cevap

- Demokrat Parti

Soru

Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatı sırasında Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı kimdi?

Cevap

- Celal Bayar

Soru

Millî Kalkınma Partisi kim tarafından kurulmuştur?

Cevap

- Nuri Demirağ

Soru

II. Dünya Savaşı'nın nedenleri nelerdir?

Cevap

- I. Dünya Savaşı'ndan mağlup çıkan devletlere ekonomik, siyasal, askerî ve hukuki alanlarda ağır şartlar kabul ettirmiştir. Bu durum Almanya'da hoşnutsuzluğa ve dolayısıyla II. Dünya Savaşı'na neden olmuştur.
- I. Dünya Savaşı sonunda sınırların çizilmesinde milliyetçilik anlayışına dikkat edilmemiştir. Bu nedenle etnik çatışmalar ve sınır sorunları ortaya çıkmıştır.
- I. Dünya Savaşı'nın devletler arasındaki dengeleri altüst etmesi savaştan sonra huzursuzluğu daha da artırmış, dünya barışını korumak amacı ile kurulan Milletler Cemiyetinin İngiltere'nin güdümünden çıkamaması bu örgüte karşı güvensizliğe neden olmuştur.

Soru

II. Dünya Savaşı'nın sonuçları nelerdir?

Cevap

- Demokrasi - diktatörlük mücadelesi olarak görülen savaşı demokrasiyi savunan devletler (Rusya hariç) kazanmıştır.
- Almanya ve İtalya'nın yenilmesi ile ırkçı akımlar etkisini kaybetmiştir.
- Rusya, komünist rejimini Doğu ve Orta Avrupa ile Çin'e taşımıştır.
- Rusya ve ABD dünyanın en büyük iki devleti hâline gelmiştir.
- Milletler Cemiyeti, Birleşmiş Milletler Teşkilatı adı ile yeniden kurulmuştur.
- Almanya, Doğu ve Batı Almanya olmak üzere ikiye bölünmüştür.
- Almanya ve İtalya'nın işgal ettiği Balkan ve Doğu Avrupa ülkeleri, Rusya'nın denetiminde yeniden kurulmuştur.
- II. Dünya Savaşı sonunda dengeler Yalta Konferansı ile yeniden kurulmaya çalışılmıştır.
- Devletler arasındaki rekabet savaştan sonra da devam etmiştir.

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

- Filistin topraklarında 1948 yılında İsrail Devleti kurulmuştur.
- Türk - Amerikan ilişkileri gelişmiştir.
- Sömürgecilik dönemi sona ermeye başlamış ve savaştan sonra sömürge altındaki uluslardan pek çoğu bağımsızlıklarını kazanmışlardır. (Hindistan, Mısır, Pakistan, Cezayir, Libya vb.)

Soru

Türkiye'yi II. Dünya Savaşı'na sokmak amacı taşıyan konferanslar hangileridir?

Cevap

- Adana Konferansı
- Kahire Konferansı

Soru

1942 yılında olağanüstü ekonomik ve mali koşullar çerçevesinde bir defaya mahsus olmak üzere, olağanüstü savaş koşullarının yarattığı yüksek kârlılığı vergilemek için çıkarılan kanun hangisidir?

Cevap

- Varlık Vergisi Kanunu

Soru

Kore Savaşı'nın başladığı yıllarda Türkiye'de hangi parti iktidarda bulunmaktaydı?

Cevap

- Demokrat Parti

www.ihtiyacyayincilik.com.tr

Soru

Türkiye'nin NATO'ya katılmasını kolaylaştıran en önemli etken hangi olay olmuştur?

Cevap

- Kore'ye asker gönderilmesi

Soru

TBMM'nin Kuzey Atlantik Antlaşması'nı onaylayarak NATO'ya resmen üye olması hangi yıl gerçekleşmiştir?

Cevap

- 1952

Soru

Celal Bayar, Fuat Köprülü, Refik Koraltan ve Adnan Menderes tarafından kurulan ve çok partili hayata geçişin ilk partisi olan parti hangisidir?

Cevap

- Demokrat Parti

Soru

1940'da köylerin sosyal ve ekonomik yapısında öğretmen ve eğitim kanalı ile düzenlemeler yapma amacıyla kurulan eğitim kurumlarına hangi isim verilmiştir?

Cevap

- Köy Enstitüleri

Soru

1947'de Amerika Birleşik Devletleri'nin Sovyet Rusya tehdidi altındaki devletlere mali ve askerî yardım yapacağını dile getirdiği plan hangi isim ile bilinmektedir?

Cevap

➢ Truman Doktrini

Soru

Sosyalist devletler arasında ekonomik ilişkileri güçlendirmeye ve iş birliğini artırmaya yönelik olarak hazırlanan, aynı zamanda da Marshall Plam'na karşı bir misilleme olarak değerlendirilen planın adı nedir?

Cevap

➢ Molotov Planı

Soru

Köy öğretmeni yetiştirmek için "Köy Enstitüleri" eğitim projesini yöneten dönemin millî eğitim bakanı kimdir?

Cevap

➢ Hasan Âli Yücel

Soru

Türkiye ve Yunanistan hangi plan dâhilinde ABD'den maddi yardım almıştır?

Cevap

➢ Truman Doktrini

Soru

Gizli oy, açık sayım ilkesi kabul edilerek yapılan 1950 seçimlerinde hangi parti iktidara gelmiştir?

Cevap

➢ Demokrat Parti

Soru

Türkiye ile Irak arasında Orta Doğu'da barış ve savunma teşkilatı adı altında kurulan Bağdat Paktı, 1959'dan sonra hangi teşkilata dönüştürülmüştür?

Cevap

➢ CENTO

Soru

Türkiye, Birleşmiş Milletler kararına dayanarak hangi tarihte Kore'ye asker göndermiştir?

Cevap

➢ 1950

www.ihtiyacyayincilik.com.tr
facebook : Kpss Kaynak Arşivi Kpss Döküman Arşivi
facebook: Kpss Kaynak Arşivi Kpss Döküman Arşivi